Näyttäkäämme kykenevämme saamaan Canadan ainoa suomalainen lehti päivälehdeksi. Lukekaa, levittäkää!

Työväenluokan täytyy luokkataistelun avulla lopettaa luokkien olemassaolo. Saavuttaakseen tämän tarkotuksen, on kaikkien maiden köyhälistön liityttävä yhteen.

TYÖKANSA

Yksilöllinen omistusoikeus lakkautettava, tuotannon välikappaleet tehtävä kansan omiksi ja työntekijöille täydet työnsä tulokset. Siinä sosialismin tärkeimmät opinkappaleet.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

No. 85. — 1911. Tiistaina, Lokakuun 24 p. — Tuesday, October 24 V:s vuosikerta — Vol. V.

„Jonkun on tehtävä itsemurha".

Turkin valtiomiehet ajattelevat, että jos „itsemurha" on välttämätön, niin tehköön laivasto sen.

Lontoo, Eng., lokak. 21 p. — Konstantinopelista tulleet puoliviralliset tiedot kertovat, että Turkki yhä epäröipi ryhtyä taistelemaan rauhanrakentamiseen. Sanotaan kaikkien Turkin todellisten valtiomiesten myöntävän Turkin ei voittavan mitään sodanjatkamisella, mutta he ovat vakuutettuja siitä, että jokainen yritys saada sovinto aikaan Tripolin luovuttamisen perusteella, jouduttaisi kansainvälistä vakavalaatuisinta pulaa, jolla mahdollisesti päättyisi Turkin menettämisellä europalaiset alueensa.

Europan suurvallat ovat osoittaneet vastustavansa Turkin sotahankkeita Kreikkaa tai jotakin muuta Balkanin kansakuntaa vastaan. Kaikesta tästä ovat turkkilaiset valtiomiehet saaneet sellaisen käsityksen, että vallat iloitsisivat, jos näkisivät Ottoman hallinnon Euroopassa täydellisesti kukistuvan.

Huhuillaan, että Turkin laivasto mahdollisesti purjehti uhraamaan itsensä, sovittaakseen rauhanpuolueen Konstantinopelissa, vastaamalla Italialle. Jonkun täytyy tehdä itsemurha, niin kertotaan, ja Konstantinopolin valtiomiehet halusivat, että laivasto sen tekee.

Suomalaiset kätyreinä Garson kaivannolla.

Kaivosyhtiön herrat koettavat häirittä Työkansan asiamies August Kuusiston puhetilaisuuksia. — Suomalaisten toimista on kertonut yhtiön ylemmille herroille „hännäntuppi" Kusti Peltoniemi. — Suomalaisia sosialisteja erotetaan työstä.

Sudbury, Ont., lokak. 18 p. — Eilen kello neljän aikaan päivällä juuri kun minun piti alkaa puhumaan Garson minen suomalaisen s. s. osaston haalilla, saapui paikalle mainitun kaivannon kapteeni ja määräsi minut tunnin kuluessa lähtemään Garsonista. Kysyttyäni siihen syytä, sanoi hän komppanian ei suvaitsevan sosialisteja eikä puhuttavan sosialismia. (Ikäänkuin sitä jokainen ei tietäisi etsi sosialistit komppanioille mieluisia ole.) Tietystikään en noudattanut määräystä.

Asian johdosta syntyi hälinää työläisten keskuudessa; useimmat tentään ivailivat herrain pikkumaisuutta. Illalla päätettiin kokoontua uudelleen. Useat yövuoron miehet eivät menneet työhön rähdäkseen mitä tuleman pitää.

mautin jälkeen, että tulla pian takaisin, jotta minut voi tavata haalilta.

Koko yleisö oli jännityksessä useita tunteja, vilkaisten tuon tuostakin ovelle, milloin jokn astui sisään .Kapteenia ja poliisia kuitenkaan ei tullut.

Samassa tilaisuudessa päivällä neljän aikaan uhkasi kapteeni sulkevansa s. s. osaston talon ja panevansa kaikki pois työstä, jotka tulevat kuuntelemaan minun puhettani.

Se ei kuitenkaan ollut kuin agiteerausta puheelleni. Useimmat yövuoron miehet jäivät pois työstä, joten haali oli aivan täynnä.

Sosialisteja erotetaan työstä.

Tänä aamuna menivät hakemaan tiliänsä ne, joita eilen illalla pyydettiin konttoriin. Ainakin kolme erotettiin työstä. Enempää ei —ainakaan tänä aamuna — erotetttu vaikka jokainen sanoi suoraan olevansa sosialisti. Sosialistisuus ei sentän haitannut, ainoastaan kolmen, jotka muka olivat pahimpia.

Suomalaiset kätyrinä.

Komppanian tunnettuna kätyrinä Garsonissa on toiminut **kirkkoväärti Isak Neva**. Minun puhetilaisuuteni lienee kuitenkin antanut ilmi **„hännäntuppi" Kusti Peltoniemi.** Viimeksimainittu henkilö oli edellisenä iltana puhumatilaisuudessani ja tämä pieni huikimainen nahjus heti riensi kapteenille kielittelemään sosialisteista ja seuraavien puhetilaisuuksien ajasta.

Viimeksimainittu „hännäntuppi" on jo kauan ollut Garsonin mainarien vitsauksena. Useat kertoivat, että jos toiskieliset „pansit" olisivat yhtä häyttömiä, ei kukaan rehellinen työläinen viitsisi silloin olla Garsonissa. Useita miehiä on Peltoniemi käyttöinyt pois työstä. Ja pari päivää sitten oli hän sanonut: „taasen täytyy eroittaa, koska miehet tulevat työhön **liian koppavasti**". Mainarien pitäisi kai konttia polvillaan kun kulkevat tämän vihelliäisen olemon sivuitse.

Saa nähdä hyväksyvätkö nikkeliyhtiön suuremmat herrat tämän kapteenimme menettelyn. Jos, niin silloin nikkeliyhtiön työläiset jouduvat saman kuristuksen alaisiksi, kuin kupariyhtiön työläiset pari vuotta sitten. Yhtiöiden alueilla ei ahdistella koiratorppien, porttolain y. m. sellaisten pitäjiä, siellä juopotellaan ja tapellaan alinomaa ilman että yhtiö on koskaan kieltänyt, päinvastoin on se sitä suosinut. Mutta jos työläiset haluaisivat tutustua yhteiskunnal lisiin asioihin, on se kiellettyä. Garsonissakin kun yhtiö omistaa maan, niin koettaa se kontrolleerata myöskin niiden ihmisten ajatuksia, jotka kävelevät tuolla maalla, määrätä mihin puolueeseen heidän täytyy kuulua, mitä sanomalehtiä ne saavat lukea, ketä puhujia kuulla j.n.e.

Suomalainen tyttö kadonnut.

Valkoinen orjakauppa taas saanut uhrinsa.

Chicago, Ill., lokak. 17 p. — Otsakkeella: **„Yli valtameren Suomesta tullut tyttö kadonnut kaupungissa"**, kertoo tämän-aamuinen Chicago Tribune seuraavan:

Pelko, että onnettomuus on kohdannut erästä tyttöä, joka saapui Chicagoon viime lauantai-iltana ja katosi heti sen jälkeen, on saanut poliisin häntä kiihkeästi etsimään.

Tytön nimi on Lydia Kyrklund ja on hän 22 vuoden ikäinen. Hän on syntyisin Suomesta, eikä osaa puhua englanninkieltä. Hänen tätinsä, Mrs. Philip Johnson, asuu 4153 Crystal street.

Mrs Johnson meni eilen illalla Harrison streetin poliisiasemalle ilmoittamaan tämän tytön katoamisesta Dearborn rautatieasemalta,joka sijaitsee Polk ja Dearborn katujen kulmassa. Kaikille poliisiasemille lähetettiin tieto asiasta antaen tämän nuoren naisen tuntomerkit ja kehottaen tekemään tutkimus pahanmaineisissa kaupunginosissa.

Tytön täti luulee, että joku ajureista on narraten kuljettanut hänen sisarensa tyttären rautatieasemalta. Salapoliisit toimittivat tutkimuksen asemalla seisovien ajurien joukossa, mutta kukaan ei sanonut tyttöä nähneensä.

„Sisareni tytär saapui Chicagoon lauantai-iltana", sanoi Mrs Johnson. Saavuttuaan New Yorkiin, ilmoitti hän minulle sähkösanomalla, että hän saapuu Chicagoon lauantai-iltana klo 9,30.

Sähkösanoma oli osotettu vanhalla talon-numerolla, enkä minä saanut sitä ennenkuin sunnuntaiaamuna. Micheni ja minä menimme rautatieasemalle, mutta saavuimme sinne liian myöhään. Kyselimme sielllä useilta henkilöiltä ja eräs nainen sanoi nähneensä sisareni tyttären näköisen tytön".

Tämän uutisen nähtyä otettiin heti selvä, josko tyttö on todella suomalainen. Hän oli kyllä tullut Suomesta, mutta on n. k. suomenruotsalainen ja huiltavasti puhuu ainoastan ruotsia, kuten tätinsäkin.

Tapaus alkaa todentamaan sitä johtopäätöstä, minkä useat täkäläiset toverit Aini Tuomisen katoamisen jälkeen julkilausnivat, että ihmisvarkaat alkavat tunkeutumaan suomalaistenkin naisten jälille, elleivät Amerikan suomalaiset saa paljastetuksi tuota ensimäistä tapausta. Aini Tuomisen etsimiseen on käytetty kaikkia mahdollisia keinoja, löytämisestä luvattu palkinto on julaistu isompien kaupunkien lehdissä ympäri maan ja kymmenet salapoliisitoimistot (lukuunottamatta satoja, ehkä tuhansia asiaan innostuneita yksilöitä) ovat ilmottaneet olevansa etsimistoimessa, mutta asia yhä pysyy salaisuutena. Valkoisen orjakaupan harjoittajat, nykyisen yhteiskunnan kasvattamat ja suojaamat roistot, tietävät tämän — nauravat meidän yritykselle — ja varostavat työn toisensa perästä meidän joukostamme. Tällaiset tapaukset pitäisi velvottaa meitä entistä enemmän toimimaan olojen muuttamiseksi sellaiksi, ettei yöläis-siskojemme tarvitsesi joutua uhreina kärsimään. Nämä uhreiksi joutuneet ovat marttyyrejä, joita on mahdoton yksitellen pelastaa, mutta joiden kärsimykset pakottavat jokaisen rehellisen ihmisen auttamaan sosialistisen yhteiskunnan perustamista. — Raivaaja.

Lännen kaupungit toimittavat uuden väenlaskun.

Nelson ja Moosejawn kaupungit aikovat toimittaa uuden väenlaskun omilla kustannuksillaan ja sitte, — jos huomaavat hallituksen väenlaskun toimituksessa epärehellisyyttä, nostavat „suuren myrskyn".

Moosejaw, Sask., lokak. 21 p.— Kaupungin kauppaseuran toimesta oli eilen illaksi kutsuttu kansalaisia koolle panemaan vastalaueseen hallituksen huolimatonta väenlaskua vastaan. Kokous vaati kaupungin valtuston toimittamaan uuden täydellisen väenlaskun ja lähettämään sen Ottawaan yhdessä kokouksessa tehdyn vastalauseponnen kanssa. Samalla päätettiin vaatia hallitus uudestaan tarkastamaan Reginan väenlaskun tulokset.

Uusi väenlasku Nelsonissa.

Nelson B. C., lokak. 20 p. — Tämänkin kaupungin asukkaat aivan yleisesti uskovat, että väenlasku on toimitettu huolimattomasti. Kaupungin valtuusto, kauppaseura ja nuorten miesten kristillinen yhdistys ovat päättäneet toimittaa uuden väenlaskun kiitospäivänä.

Suuret länteläiset ovat huomanneet itsensä pieniksi, mutta he „tahtovat" tulla suuriksi.

JOHN R. WALSH KUOLLUT.

Luokkataistelu kärjistyy.

Winnipegin satulamaakarit ja nahkatyöläiset yleensä perustaneet union. — Great West Saddlery yhtiö erottelee yhä edelleen miehiä poistyöstä.

Winnipeg, lokak. 23 p. — Riita Great West Saddlery yhtiön ja niiden työläisten välillä, jotka kieltäytyvät luopumasta kansalaisoikeuksistaan, tulee yhä kireämmäksi.Viime viikolla taas erotettiin summissa miehiä pois työstä. Jossakin tapauksessa ei miestä erotettu, vaikka hän ei kirjoittautkaan nimeään orjakonrahdin alle, mutta jälkeenpäin ovat kaikki erotettu kun ovat yhtyneet äskeen perustettuun nahkatyöläisten unioon.

Yhtiön tehtaissa maksettu nälkäpalkkoja.

Great West Saddlery yhtiön tehtaissa kerrotaan miesten ansainneen $4.50, $8, $10, ja jotkut taitavimmat mielet ovat saaneet viidestätoista kahdeksaantoista doll. viikossa. Työläiset ovat olleet järjestymättömiä ja siksi heidän palkkansa on voitu polkea näin alas.

SATA TYÖLÄISTÄ SAANUT SURMANSA.

Palermo, Sisilia, lokak. 21 p. — Traponella kaivannossa on tapahtunut hirveä räjähdys, jossa kertoan sadan työläisen menettäneen henkensä.

Vallankumoukselliset saaneet suuren voiton.

Kaikki sotalaivat pakenevat Hankowista, paitsi yhtä, joka on yhtynyt voittoisiin vallankumouksellisiin.

Peking, lokak. 20 p. — Vallankumouksselliset Hankowissa väittävät saaneensa suuren voiton imperialisteista. Omien sanojensa mukaan he ovat valloittaneet kaupungin joenpuoleisen laidan ja rautatieaseman. Tämän voiton jälestä kaikki kiinalaiset sotalaivat alkoivat paeta, yhtä risteilijää lukuunottamatta, joka yhtyi vallankumouksellisiin. Imperialistein Hankowista paon todistaa myöskin Ito Kangista tullut sähkösanoma, joka kertoo kanuunaveneiden olevan matkalla Kiu Kiankiin. Vallankumouksellisten voitto on aiheuttanut suurta riemua kaikkialla. . Rahojen pankeista ulosvetäminen on lakannut, mutta Kiinan kansalliset pankit ovat kykenemättömiä maksamaan ulkona olevia maksuosotuksiaan, joten liike on edelleenkin seisauksissa. Muuten kaupungissa on Shanghaihin ja Pekingiin menevät sähkösanomajohdot on tuli hävittänyt. Tuonen langattöman lennättimen avulla saatu tieto kertoo hallituksen joukkojen paenneen Hankowista.

Kaikkialta, ympäri laajan „Taivaanvaltakunnan" tulee tietoja vallankumouksellisten suuremmista ja pienemmistä voitoista.

Ulkomaalaiset pankit tuottavat jatkuvasti hopearahaa maahan, kun Kiinan paperiraha on menettänyt arvonsa.

Asiat Kiinassa alkavat käydä vakaviksi.

Se, että Kiinan hallitukselle tulee vielä eteen tukala rahapula on ollut yleisesti tiettyä jo Kiinan vallankumouksellisten ja ulkovaltioiden keskuudessa, mutta että se tulee näin pian, sitä ei kukaan aavistanut. Nyt Kiinan hallitus koettaa saada ulkomaalaista lainaa kaikilla mahdollisilla keinoilla. Kaikista merkeistä päättäen sen saanti on vaikeaa.

Pyytää Japania avukseen.

Tokiossa uskotaan, että Kiina on jo vedonnut Japanin hallitukseen ja pyytänyt siltä avustusta rykyiseen vaikeaan asemaansa, mutta Japani ei ryhdy minkäänlaisiin touhuihin ennen kun on neuvotellut asiasta suurvaltojen kanssa. Jos Japaani lähettääkin joukkojaan Kiinaan, niin niiden tehtävät rajottuvat Mantchurian suojelemiseen.

PAPPI MURHAAJANA.

Boston, Mass., lokak. 20 p. — Tämän kaupungin asukasten mieliä kiihdyttää uudestakastajain kirkon pappi Celarence V. T. Richesonin tekemä törkeä murha. Tutkimuksista on käynyt selville, että Richeson antoi entiselle morsiamelleen Aviss Lennellille, jonka kanssa hän oli kauan ollut kihloissa kahvilassa käydessään „cyanide of potassiumia" (kaliumisekoitusta), jonka vaikutuksesta tyttö kuoli samana iltana eli lauantaina t. k. 14 p.

Richeson ja neiti Lennell olivat jo olleet kihloissa pitemmän ajan ja yleisesti uskottiin heidän menevän avioliittoon. Mutta aivan äskettäin pastori rakastuikin neiti Edmondsiin, Brooklynistä. Heidän olisi pitänyt mennä naimisiin tällä viikolla ja „kristitty pastori", raivataksseen entisen hentun tieltä pois, teki tuon kauheen teon.

Ensinnä luultiin neiti Lennellin surussaan itse ottaneensa edellä kerrottua ainetta. Mutta sitten tuli epäilyksiä asian johdosta, kun hän kuolinpäivänään oli ollut Richesonin kanssa yhdessä kahvilassa. Richesonin jälkiä alettiin tutkia ja poliisit saivatkin selville hänen ostaneen „cyanide of potassiumia" Newton Centren rohdoskaupasta lokak. 10 päivänä. Näiden todisteiden perusteella on pastori Richeson vangittu. — „Älähämmä tuumitte, että mitä

Hirveä tapahtuma.

Miehestään erossa elänyt köyhä vaimo surmannut itsensä ja pienen lapsensa, heittäytymällä junan alle St. Thomassa, Ont.

St. Thomas, Ont., lokak. 19 p. Epäonnistuttuaan yrityksessä soija puolisonsa kanssa tai saada turvaa itselleen ja kolmivuotiaalle lapselleen, Mrs. Pearson, jarrumies „Del", Pearsonin vaimo lopetti kylmäverisesti itsensä ja lapsensa elämän tänä iltana. Molemmat olivat heittäytyneet junan alle ensimäiselllä avenuella, juuri kaupungin rajain sisällä. Mrs. Pearson kuoli heti kun löydettiin noin seitsemän sendussa illalla ,kuollut lapsi lujasti syliin kidottuna. Juna oli runnellut lapsen ruumiin kauheasti. Koroneri Guest tutkii huomenna ruumiit.

Mrs. Pearson on elänyt erillään miehestän isänsä luona Sarniassa. Joitakin päiviä sitten Mrs. Pearson tiedusteli kauntin syyttäjältä ja poliisipäälliköltä, josko hän voisi vaatia miestään elättämään itsensä ja lapsensa. Sunnuntaina t. k. 15 p. hän huomattiin lapsikäsivarrellaan seisoskelevan rautatien asemalla. Silloin hän vietiin Thomas Martin kotia. Tänään iltapäivällä työmiehet saapoivat nähneensä vaimon lapsi käsivarrellaan harhailevan ensimäisen avenuen seudulla, lähellä sitä paikkaa, josta ruumiit löytyivät. — Siinäkin oli yksi kauhea nykyisen järjestelmän uhri.

ber yhtiön työmaalla, sai tänä aamuna sähkötärähdyksen ja kuoli. Wills oli ollut ainoastaan yhden vuoden Canadassä.

Noin kukausi sitten lähetti hän rakastetulleen Winnifred Hughesille, Southportinn,Eng., pilet. tulla Canadaan. Tyttö saapui Montrealiin viikko takaperin.

Tulevaisuus näyttäytyi toivorikkaalta molempien silmissä, mutta tänään se yhdellä iskulla murtui. Neiti Hughes jäi yksinään vieraaseen maahan ilman ystäviä, synkkä tulevaisuus edessään.

Wills työskenteli eilisen päivän kokonaisuudessaan jossakin korjaustyössä edellämainitussa paikassa. Illalla hän pyysi työnjohtajalta päästä ylityöhön, että voisi enemmän ansaita ja siten lähentää hääpäiväänsä. Hän saikin työn J. Bastie nimisen miehen kanssa tehdäkseen. Aamulla kello kolme he olivat laittamassa lankoja vaihdehuoneessa. Molemmat miehet olivat täysin selvillä työpaikkansa vaarallisuudesta, mutta se ei estänyt väsymyksen tekemästä liikkeitä kömpelöiksi ja näköä himmeäksi. Ja sitte tapahtui onnettomuus. Bastie öjensi langan katon läpi Willsille ja värotti samalla sen suhteen. Lukuun ottamatta

„Jonkun on tehtävä itsemurha".

Turkin valtiomiehet ajattelevat, että jos „itsemurha" on välttämätön, niin tehköön laivasto sen.

Lontoo, Eng., lokak. 21 p. — Konstantinopelista tulleet puoliviralliset tiedot kertovat, että Turkki yhä epäröipi ryhtyä tarmokkaaseen rauhanrakentamiseen. Sanotaan kaikkien Turkin todellisten valtiomiesten myöntävän Turkin ei voittavan mitään sodanjatkamisella, mutta he ovat vakuutettuja siitä, että jokainen yritys saada sovinto aikaan „Tripolin luovuttamisen perusteella, jouduttaisi kansainvälistä vakavalaatuisinta pulaa, jo ka mahdollisesti päättyisi Turkin menettämisellä europeallisella alueensa.

Europan suurvallat ovat osottaneet vastustavansa Turkin sotahankkeita Kreikkaa tai jotakin muuta Balkanin kansakuntaa vastaan. Kaiketa tästä ovat turkkilaiset valtiomiehet saaneet sellaisen käsityksen, että vallat iloitsisivat, jos näkisivät Ottoman hallinnon Euroopassa täydellisesti kukistuvan.

Huhuillaan, että Turkin laivasto mahdollisesti purjehti ulkomaan itsensä, sovittaakseen rauhanpuolueen Konstantinopelissa, vastaamalla Italialle. Jonkun täytyy tehdä itsemurha, niin kertotaan, ja Konstantinopolin valtiomiehet halusivat, että laivasto sen tekee.

Suomalaiset kätyreinä Garson kaivannolla.

Kaivosyhtiön herrat koettavat häiritä Työkanasan asiamies August Kuusiston puhetilaisuuksia. — Suomalaisten toimista on kertonut yhtiön ylemmille herroille „hännäntuppi" Kusti Peltoniemi. — Suomalaisia sosialisteja erotetaan työstä.

Sudbury, Ont., lokak. 18 p. — Eilen kello neljän aikaan päivällä juuri kun minun piti alkaa puhumaan Garson miesn suomalaisen s. s. osaston haalilla, saapui paikalle mainitun kaivannon kapteeni ja määräsi minut tunnin kuluessa lähtemään Garsonista. Kysyttyäni siihen syytä, sanoi hän komppanian ei suvaitsevan sosialisteja eikä puhuttavan sosialismia. (Ikäänkuin sitä jokainen ei tietäisi ettei sosialistit komppanioille mieluisia ole.) Tietystikään en noudattanut määräystä.

Asian johdosta syntyi hälinää työläisten keskuudessa; useimmat rentään ivailivat herrain pikkumaisuutta. Illalla päätettiin kokoontua uudelleen. Useat yövuoron miehet eivät menneet työhön rähdäkseen mitä tuleman pitää.

Täsmälleen kello 8 samaan aikaan, jolloin kokous oli ilmotettu, tuli taasen kapteeni sisälle ja vaati minua heti poistumaan Garsonista, selittäen ettei minulla ole siellä muka mitään tekemistä. Sanoin itse olevani kyllin tietoinen tehtävistäni, jonka herratkin näkyvät huomanneen, koskapa alkavat ahdistelemaan. Kapteeni piti pitkän selityksen miten kaikki garsonilaiset ovat hänen valtansa alaisia (sekin seikka, jonka jokainen tietää). Kysyi lopuksi: suostunko minä lähtemään vai täytyykö hänen käyttää pakkokeinoja. Kuultuaan entisen jyrkän ei vastauksen: poistui kapteeni sanoen menevänsä noutamaan poliisia vangitsemaan minut. Huotakaisin, jotta minut voi tavata haalilta.

Koko yleisö oli jännityksessä useita tunteja, vilkaisten tuon tuostakin ovelle, milloin joku astui sisään .Kapteenia ja poliisia kuitenkaan ei tullut.

Samassa tilaisuudessa päivällä neljän aikaan uhkasi kapteeni sulkevansa s. s. osaston talon ja panevansa kaikki pois työstä, jotka tulevat kuuntelemaan minun puhettani.

Se ei kuitenkaan ollut kuin agiteerausta puheelleni. Useimmat yövuoron miehet jäivät pois työstä, joten haali oli aivan täynnä.

Sosialisteja erotetaan työstä.

Tänä aamuna menivät hakemaan tiliänsä ne, joita eilen illalla pyydettiin konttoriin. Ainakin kolme erotettiin työstä. Enempää ei —ainakaan tänä aamuna — erotettu vaikka jokainen sanoi suoraan olevansa sosialisti. Sosinlistisuus ei sentän haitannut, ainoastaan kolmen, jotka muka olivat pahimpia.

Suomalaiset kätyrinä.

Komppanian tunnettuna kätyrinä Garsonissa on toiminut **kirkkovääryi Isak Neva**. Minun puhetilaisuuteni lienee kuitenkin antanut ilmi **„hännäntuppi" Kusti Peltoniemi**. Viimeksimainittu henkilö oli edellisenä iltana puhumatilaisuudessani ja tämä pieni huikimainen nahjus heti riensi kapteenille kielittelemään sosialisteista ja seuraavien puhetilaisuuksien ajasta.

Viimeksimainittu „hännäntuppi" on jo kauan ollut Garsonin mainarien vitsauksena. Useat kertoivat, että jos toiskieliset „paasit" olisivat yhtä häyryttömiä, ei kukaan rehellinen työläinen viitsisi silloin olla Garsonissa. Useita miehiä on Peltoniemi käyttöinyt pois työstä. Ju pari päivää sitten oli hän sanonut: „taasen täytyy eroittaa, koska miehet tulevat työhön **liian koppavasti**". Mainarien pitäisi kai konttia pollvillaan kun kulkevat tämän vihelliäisen olennon sivuitse.

Saa nähdä hyväksyvätkö nikkeliyhtiön suuremmat herrat tämän kapteenimme menettelyn. Jos, niin silloin nikkeliyhtiön työläiset joutuvat saman kuristuksen alaiksi, kuin kuparivhtiön työläiset pari vuotta sitten. Yhtiöiden aineilla ei ahdistella koiraterppien, porttolain y. m. sellaisten pitäjiä, siellä juopotellaan ja tapellaan alinomaa ilman että yhtiö on koskaan kieltänyt, päinvastoin on se sitä suosinut. Mutta jos työläiset halusivat tutustua yhteiskunnal lisiin asioihin, on se kiellettyä. Garsonissakin kun yhtiö omistaa maan, niin koettaa se kontrolleerata myöskin niiden ihmisten ajatuksia, jotka kävelevät tuolla mailla, määrätä mihin puolueeseen heidän täytyy kuulua, mitä sanomalehtiä ne saavat lukea,ketä puhujia kuulla j.n.e.

Toivottavaa olisi, että esim. Lännen Kaivosmiesliitto alkaisi järjestämään Keski-Ontarion kaivostyöläisiä unioon, ilman tiällä ollaan yhtä oikeudettomassa asemassa kuin Venäjällä, jossa personallinen mielivalta on korkein laki.

Aug Kuusisto.

TAISTELUITA TURKIN JA BULGARIAN VÄLILLÄ.

Lontoo, lokak. 21 p. — Chronicle kertoo ankaran taistelun tapahtuneen turkkilaisten ja bulgarialaisten joukkojen välillä. Miesluvan sanotaan olleen molemmin puolen suuren.

Suomalainen tyttö kadonnut.

Valkoinen orjakauppa taas saanut uhrinsa.

Chicago, Ill., lokak. 17 p. — Otsakkeella: „Yli valtameren Suomesta tullut tyttö kadonnut kaupungissa", kertoo tämän-aamuinen Chicago Tribune seuraavaa:

Pelko, että onnettomuus on kohdannut erästä tyttöä, joka saapui Chicagoon viime lauantai-iltana ja katosi heti sen jälkeen, on saanut poliisin häntä kiihkeästi etsimään.

Tytön nimi on Lydia Kyrklund ja on hän 22 vuoden ikäinen. Hän on syntyisin Suomesta, eikä osaa puhua englanninkieltä. Hänen tätinsä, Mrs. Philip Johnson, asuu 4153 Crystal street.

Mrs Johnson meni eilen illalla Harrison streetin poliisiasemalle ilmoittamaan tämän tytön katoamisesta Dearborn rautatieasemalta,joka sijaitsee Polk ja Dearborn katujen kulmassa. Kaikille poliisiasemille lähetettiin tieto asiasta antaen tämän nuoren naisen tuntomerkit ja kehottaen tekemään tutkimus pahanmaineisissa kaupunginosissa.

Tytön täti luulee, että joku apureista on narraten kuljettanut hänen sisarensa tyttären rautatieasemalta. Salapoliisit toimittivat tutkimuksen asemalla seisovien ajurien joukossa, mutta kukaan ei sanonut tyttöä nähneensä.

„Sisareni tytär saapui Chicagoon lauantai-iltana", sanoi Mrs Johnson. Saavuttuaan New Yorkiin, ilmoitti hän minulle sähkösanomalla, että hän saapuu Chicagoon lauantai-iltana klo 9,30.

Sähkösanoma oli osotettu vanhalla talon-numerolla, enkä minä saanut sitä ennenkuin sunnuntaiaamuna. Micheni ja minä menimme rautatiesemalle, mutta saavuimme sinne liian myöhään. Kyselimme sielllä useilta henkilöiltä ja eräs nainen sanoi nähneensä sisareni tyttären näköisen tytön".

Tämän uutisen nähtyä otettiin heti selvä, josko tyttö on todella suomalainen. Hän oli kyllä tullut Suomesta, mutta on n. k. suomenruotsalainen ja huoltavasti puhuu ainoastan ruotsia, kuten tätinsäkin.

Tapaus alkaa todentamaan si-

Surmasi itsensä.

Nuori kansakoulun opettajatar Violet Smith, joka salaperäisellä tavalla katosi kotoaan ja aiheutti sillä suurta hälinää ympäristössään, onkin hukuttanut itsensä.

Parry Sound. Ont. lokak. 22 p. — Violet Smith, Dillon Portin koulunopettaja, joka salaperäisellä tavalla katosi kotoaan, ja jonka ruumis, pitkän etsimisen jälestä löydettiin Shebashakong joesta, on tehnyt itsemurhan hukuttamalla itsensä. Naisen kerrotaan kaukan huolehtineen heikon terveytensä tähden ja ollen juoklunlaisissa rettelöissä koulun luottamusmiesten kanssa kun oli alentanut erään luottamusmiehen pojan yhtä luokkaa alemmaksi. Tällaiset, joskin huolotellut syyt, sanoi ruumiin tarkastuslautakunta johtaneen nuoren tytön kauheaan tekoonsa.

Tyttö suri äijinsä kuoleman ja samalla itse sairasti keuhkotautia. Suurin itsemurhan syy kuitenkin lienee ollut hänen riitautumisensa koulun luottamusmiesten kanssa. Monenlaisia rumia juttuja on myös levitetty tytön kuoleman johdosta.

källiset toverit Aini Tuomisen katoamisen jälkeen julkilausuivat, että ihmisvarkaat alkavat tunkeutumaan suomalaistenkin naisten jälille, elleivät Amerikan suomalaiset saa paljastetuksi tuota ene maistä tapausta. Aini Tuomisen etsimiseen on käytetty kaikkia mahdollisia keinoja, löytämisestä luvattu palkinto on julaistu isompien kaupunkien leidissä ympäri maan ja kymmenet salapoliisitoimistot (lukuunottamatta satoja, ehkä tuhansia asiaan innostuneita yksilöitä) ovat ilmottaneet olevansa etsimistoimessa, mutta asia yhä pysyy salaisuutena. Valkoisen orjakaupan harjoittajat, nykyisen yhteiskunnan kasvattamat ja suojaamat roisto, tietävät tämän — nauravat meidän yrityksillemme — ja varastavat tytön toisensa perästä meidän joukostamme. Tällaiset tapaukset pitäisi velvottaa meitä ääntistä enemmän toimimaan olojen muuttamiseksi sellaiksi, ettei yöläis-siskojemme tarvitseisi joutua uhreina kärsimään. Nämä uhreiksi joutuneet ovat marttyyrejä, joita on mahdoton yksitellen pelastaa, mutta joiden kärsimykset pakottavat jokaisen rehellisen ihmisen auttamaan sosialistisen yhteiskunnan perustamista. — Raivaaja.

Lännen kaupungit toimittavat uuden väenlaskun.

Nelson ja Moosejawn kaupungit aikovat toimittaa uuden väenlaskun omilla kustannuksillaan ja sitte, — jos huomaavat hallituksen väenlaskun toimituksessa epärehellisyyttä, nostavat „suuren myrskyn".

Moosejaw, Sask., lokak. 21 p.—Kaupungin kauppaseuran toimesta oli eilen illaksi kutsuttu kansalaisia koolle panemaan vastalauseen hallituksen huolimatonta väenlaskua vastaan. Kokous vasti kaupungin valtuston toimittamaan uuden täydellisen väenlaskun ja lähettämään sen Ottawaan yhdessä kokouksessa tehdyn vastalauseponnen kanssa. Samalla päätettiin vaatia hallitus uudestaan tarkastamaan Reginan väenlaskun tulokset.

Uusi väenlasku Nelsonissa.

Nelson B. C., lokak. 20 p. — Tämänkin kaupungin asukkaat aivan yleisesti uskovat, että väenlasku on toimitettu huolimattomasti. Kaupungin valtuusto, kauppaseura ja nuorten miesten kristillinen yhdistys ovat päättäneet toimittaa uuden väenlaskun kiitospäivänä.

Suuret länteläiset ovat huomanneet itsensä pieniksi, mutta he „tahtovat" tulla suuriksi.

JOHN R. WALSH KUOLLUT.

Chicago, Ill., lokak. 23 p. — John R. Walsh, entinen pankkiiri, kustannusliikkeen ja rautatien omistaja,joka vapautettiin Leavenworthin kuritusvankilasta viikko sitten kuoli täällä sydäntautiin. Walsh sairastui heti saavuttuaan Leavenworthista lokakuun 15 päivänä. Huhut, että hänen terveytensä on ollut huono vankeusajallaan on selitetty perättömiksi vankilan viranomaisten taholta.

Ei siis ollut hänellä enään aikaa ruveta keinottelemaan ja petkuttamaan, vaikka hallitus antoi hänen ostaa kavalluksensa anteeksi vapauttaen hänet viiden vuoden vankeusrangaistuksesta yhdellä vuodella.

Luokkatais-telu kärjistyy.

Winnipegin satulamaakarit ja nahkatyöläiset yleensä perustaneet union. — Great West Saddlery yhtiö erottelee yhä edelleen miehiä poistyöstä.

Winnipeg, lokak. 23 p. — Riita Great West Saddlery yhtiön ja niiden työläisten välillä, jotka kieltäytyvät luopumasta kansalaisoikeuksistaan, tulee yhä kiireämmäksi.Viime viikolla taas ero tettiin summissa miehiä pois työstä. Jossakin tapauksessa ei miestä erotettu, vaikka hän ei kirjoittanutkaan nimeään orjakonraktin alle. mutta jälkeenpäin ovat kaikki erotettu kun ovat yhtyneet äskeen perustettuun nahkatyöläisten unioon.

Yhtiön tehtaissa maksettu nälkäpalkkoja.

Great West Saddlery yhtiön tehtaissa kerrotaan miesten ansainneen $4.50, $8, $10, ja jotkut taitavimmat miehet ovat saaneet viidestätoista kahdeksaantoista doll. viikossa. Työläiset ovat ollleet järjestymättömiä ja siksi heidän palkkansa on voitu polkea näin alas.

SATA TYÖLÄISTÄ SAANUT SURMANSA.

Palermo, Sisilia, lokak. 21 p. — Traponella kaivannossa on tapahtunut hirveä räjähdys, jossa kerrotaan sadan työläisen menettäneen henkensä.

Vallanknmoukselliset saaneet suuren voiton.

Kaikki sotalaivat pakenevat Hankowista, paitsi yhtä, joka on yhtynyt voittoisiin vallankumouksellisiin.

Peking, lokak. 20 p. — Vallankumoukselliset Hankowissa väittävät saaneensa suuren voiton imperialisteista. Omien sanojensa mukaan he ovat valloittaneet kaupungin joenpuoleisen laidan ja rautatieaseman. Tämän voiton jälestä kaikki kiinalaiset sotalaivat alkoivat paeta, yhtä risteilijää lukuunottamatta, joka yhtyi vallankumouksellisiin. Imperialistein Hankowista paon todistaa myöskin Ilo Kangista tullut sähkösanoma, joka kertoo kanuunaveneiden olevan matkalla Kia Kiankiin. Vallankumouksellisten voitto on aiheuttanut suurta riemua kaikkialla. . Rahojen panekeista ulosvetäminen on lakannut, mutta Kiinan kansalliset pankit ovat kykenemättömiä maksamaan ulkona olevia maksuosotuksiaan, joten liike on edelleenkin seisauksissa. Muuten kaupungissa on täydellisesti hiljaista.

Oltiin epätietoisia asiain kehittymisestä etelässä.

Peking, lokak. 20 p. — Kello yhdeksään saakka illalla hallitus ja ulkomaanlähetystöt olivat täydellisesti tiedottomina asiain kehittymisestä etelässä. Hallituksen taholta hiljaisuus selitettiin siten, että hallituksen joukkojen komentaja kenraali Yin Tehang pitää hallussaan sähkösanomasemaa, eikä salli muita kuin omia tietoja lähetettävän.

Illalla sitte tuli tieto Englannin laivaston vara-amiraali Winslovilta, jossa ilmoitettiin, että ollessaan ylityössä Canadian Rubvät sähkösanomajohdot on tuli hävittänyt. Tomen-langattoman lennättimen avulla saatu tieto kertoo hallituksen joukkojen paenneen Hankowista.

Kaikkialta, ympäri laajan „Taivaanvaltakunnan" tulee tietoja vallankumouksellisten suuremmista ja pienemmistä voitoista.

Ulkomaalaiset pankit tuottavat jatkuvasti hopearahaa maahan, kun Kiinan paperiraha on menettänyt arvonsa.

Asiat Kiinassa alkavat käydä vakaviksi.

Se, että Kiinan hallitukselle tulee vielä eteen tukala rahapula on ollut yleisesti tiettyä jo Kiinan vallankumouksellisten ja ulkovaltioiden keskuudessa, mutta että se tulee näin pian, sitä ei kukaan aavistanut. Nyt Kiinan hallitus koettaa saada ulkomaalaista lainaa kaikilla mahdollisilla keinoilla. Kaikista merkeistä päättäen sen saanti on vaikeaa.

Pyytää Japania avukseen.

Tokiossa uskotaan, että Kiina on jo vedonnut Japanin hallitukseen ja pyytänyt siltä avustusta nykyiseen vaikeaan asemaansa, mutta Japani ei ryhdy minkäänlaisiin toulhuihin ennen kun on neuvotellut asiasta suurvaltojen kanssa. Jos Japaani lähettääkin joukkojaan Kiinaan, niin niiden tehtävät rajottuvat Mantchurian suojelemiseen.

PAPPI MURHAAJANA.

Boston, Mass., lokak. 20 p. — Tämän kaupungin asukasten mieliä kiihdyttää uudestakastajain kirkon pappi Celarence V. T. Richesonin tekemä törkeä murha. Tutkimuksista on käynyt selville, että Richeson antoi entiselle morsiamelleen Aviss Lennellille, jonka kanssa hän oli kauan ollut kihloissa kahvilassa käydessään „cyanide of potassiumia" (kaliumisekoitusta), jonka vaikutuksesta tyttö kuoli samana iltana eli lauantaina t. k. 14 p.

Richeson ja neiti Lennell olivat jo olleet kihloissa pitemmän ajan ja yleisesti uskottiin heidän menevän avioliittoon. Mutta aivan äskettäin pastori rakastuikin neiti Edmondsiin, Brooklynistä. Heidän olisi pitänyt mennä naimisiin tällä viikolla ja „kristitty pastori", raivatakseen entisen hentum tieltä pois, teki tuon kauheaan teon.

Ensinnä luultiin neiti Lennellin surussaan itse ottaneena edellekerrottua ainetta. Mutta sitten tuli epäilyksiä asian johdosta, kun hän kuolinpäivänään oli ollut Richesonin kanssa yhdessä kahvilassa. Richesonin jälkiä alettiin tutkia ja poliisit saivatkin selville hänen ostaneen „cyanide of potassiumia" Newton Centren rohdoskaupasta lokak. 10 päivänä. Näiden todisteiden perusteella on pastori Richeson vangittu. — „Älkäämme tuomitko, ettei meitä tuomittaisi."

Odotettu „onni" muuttui onnettomuudeksi.

Nuori sähkötyöläinen tehdessään ylityötä sai sähköiskun ja kuoli. Miehellä oli aikomus mennä avioliittoon, jonka tähden hän näin ahersi.

„Montreal Star" t. k. 20 päivän numerossa kertoo seuraavan surullisen tarinan:

„Sähkötyöläinen Robert Wills, ollessaan ylityössä Canadian Rubber yhtiön työmaalla, sai tänä aamuna sähkötärähdyksen ja kuoli. Wills oli ollut ainoastaan yhden vuoden Canadassa.

Noin kuukausi sitten lähetti hän rakastetulleen Winnifred Hughesille, Southportinn,Eng., pilet. tulla Canadaan. Tyttö saapui Montrealiin viikko takaperin.

Tulevaisuus näyttäytyi toivorikkaalta molempien silmissä, mutta tänään se yhdellä iskulla murtui. Neiti Hughes jäi yksinään vieraaseen maahan ilman ystäviä, synkkä tulevaisuus edessään.

Wills työskenteli eilisen päivän kokonaisuudessaan jossakin korjaustyössä edellämainitussa paikassa. Illalla hän pyysi työnjohtajalta päästä ylityöhön, että voisi enemmän ansaita ja siten lähentää häpäiväänsä. Hän saikin työn J. Bastie nimisen miehen kanssa tehdäkseen. Aamulla kello kolme he olivat laittamassa lankoja vaihdehuoneessa. Molemmat miehet olivat täysin selvillä työpaikkansa vaarallisuudesta, mutta se ei estänyt väsymyksen tekemästä liikkeitä kömpelöiksi ja näköä himmeäksi. Ja sitte tapahtui onnettomuus. Bastie ojensi langan katon läpi Willsille ja varotti samalla sen suhteen. Lyhyen ajan kuluttua kuului korahdus ja kun Bastie juoksi yläkertaan, löysi hän Wilssin kuolemaisillaan.

Koroneri lautakunta ei voinut muuta kuin todentaa, että mies oli kuollut sähköiskuun. Samalla he arvelivat, ettei miesten olisi sallittava tehdä niin kauan ylityötä.

— Niinhän se olisi, ettei ylityötä olisi sallittava, mutta kun yhteiskunnan „sivellisyys" ja ihmisten omat vaistot pakottavat ihmisiä menemään naimisiin, jota kuitenkaan ei voida toteuttaa pikku palkoilla, niin työläisten täytyy tehdä ylityötä. Nykyinen järjestelmä jakaa kurjuutta monella tavalla.

Hirveä tapahtuma.

Miehestään erossa elänyt köyhä vaimo surmannut itsensä ja pienen lapsensa, heittäytymällä junan alle St. Thomasissa, Ont.

St. Thomas, Ont., lokak. 19 p. Epäonnistuttuaan yrityksessä soija puolisonsa kanssa tai saada turvaa itselleen ja kolmivuotiaalle lapselleen, Mrs. Pearson, jarrumies „Del", Pearsonin vaimo lopetti kylmäverisesti itsensä ja lapsensa elämän tänä iltana. Molemmat olivat heittäytyneet junan alle ensimäisellä avenuella, juuri kaupungin rajain sisällä. Mrs. Pearson kuoli heti kun löydettiin noin seitsemän seudussa illalla ,kuollut lapsi lujasti syliin kidottuna. Juna oli runnellut lapsen ruumiin kauheasti. Koroneri Guest tutkii huomenna ruumiit.

Mrs. Pearson on elänyt erillään miehestän isänsä luona Sarniassa. Joitakin päiviä sitten Mrs. Pearson tiedusteli kauntin syyttäjältä ja poliisipäälliköltä, josko hän voisi vaatia miestään elättämään itsensä ja lapsensa. Suunntaina t. k. 15 p. hän huomattiin lapsikäsivarrellaan seisoskelevan rautatien asemalla. Silloin hän vietiin Thomas Martin kotia. Tänään iltapäivällä työmiehet saapuivat nähneensä vaimon lapsi käsivarrellaan harhailevan ensimäisen avenuen seudulla, lähellä sitä paikkaa, josta ruumiit löytyivät. — Siinäkin oli yksi kauhea nykyisen järjestelmän uhri.

Synnyinmaastamme

VALKOISTA ORJAKAUPPAA SUOMESSAKIN.

„Eteenpäin“ kertoo seuraavan pöyristyttävän jutun

„Viime maanantaina v. k. 25 p. pidätti poliisikonstaapeli Hj. Moberg Voikkaalla erään pariskunnan nimittäin Maria ja Otto Lahtisen, joita syytetään siitä, että he olisivat markkinoilla m. m. Kausalassa kaupitelleet erästä muassaan ollut 14 vuotiasta tyttöä haureellisiin tarkoituksiin. Sekä mainittu pariskunta että kysymyksessä oleva tyttönen ovat nykyään Kouvolan vankiasemalla odottamassa lähempää tutkintoa, mikä toivottavasti selvittää, missä määrin ja kuinka kauvan pariskunta on tuota kurjaa kauppaa ammattinaan harjoittanut. — Toivottava myöskin on, että tutkinto edes jossakin määrin selvittäisi niitä syitä, jotka tällaiseen kurjuuteen ovat pakottaneet vajoamaan sekä tytön että hänen kaupitsijansa.

VIAPORILAISIA VAPAAKSI.

T. k. 4 p. aamuna pääsi 66 Viaporin kapinasta kuritushuoneeseen tuomittua vapaaksi vankeudesta, nim. 34 Lappeenrannasta ja 32 Turun Kakolasta. Kaikkiaan ovat he saaneet virua 5 vuotta 2 kk. 3 päivää vankilan muurien sisällä, eritettyinä muusta maailmasta. Tämä pitkäaikainen rangaistus kävi ylivoimaiseksi yhdelle, Taavi Tuomaiselle, jonka muutenkin heikko terveys murtui vankeusajalla. Toiset sitävastoin ovat kestäneet „vahvana loppuun saakka“, kuka ilomielin kuka vähä huonommin.

Tuomituita oli kaikkiaan, kuten muistettanee, 81. Ennemmin on osa, luvultaan 11 päässyt pois. Neljä jää vielä edelleen. Ne ovat: A. E. Pohjantähti 2 v Kustaa Osk. Rantala 1 v., Tuomas Piispa Ursin 9 kk. ja Johan Viktor Alanko 4 kk.

Vapaaksi pääseissä on suuri joukko perheellisiä, joiden vaimot ja lapset ovat tällä ajalla saaneet tulla toimeen niin kuin parhaiten ovat tainneet.

Vankilaherrat hätäilivät.

Lappeenrannasta ilmoitettiin Työmiehelle että sikäläisissä vankilassa säilytetyt pääsi vapaaksi jo t. k. 3 p. ill. Vankilan päällikkö häneltä 3 p. tiedusteltaessa oli kyllä vastannut, että punakaartilaiset pääsevät vasta t. k. 4 p. aamuna, mutta kuten sanottu, pääsivätkin he jo 3 p. illalla. Klo puoli 11 aikaan oli näet Ratasaaren tielle viety 3 luokan rautatienvaunu. Siihen oli äkkipäätä pakattu poispäässeet, jotka jo olivat enättäneet paneutua levolle.

Tieto tästä levisi kuitenkin kaupungille ja tuota pikaa oli Lappeenrannan t. y:n soittokunta saatu kokoon asemalle, jossa se terveht tulijoita. Toistasataa henkeä käsittävä joukko ihmisiä oli myös vastassa. Yhdistyksen ravintolasta ehdittiin pojille saada vähän evästäkin mukaan, heidän klo 11'50 junalla lähtiessä Helsinkiin päin. 4 p. aamuna saapuivat he Helsinkiin.

Mistä tämä tulinen kiireellisyys nyt vankilaherroille, mikä muuten ei liene heidän vahvimpia puoliaan?

töstä noudattaen kutsuimme yleisen kokouksen Turun Aningaisten torille viime syysk. 17 päiväksi, täysin noudattaen helmik. 20 p:nä 1907 annetun yleisiä kokouksia koskevan lain määräyksiä. Tästä huolimatta piiritti Turun v. t. poliisimestari A. Ståhl vahvalla poliisivoimalla yllämainitun Aningaistentorin sekä läheiset kadut, siten väkivallalla estäen monituhatlukuisen kansalaisjoukon käyt tämästä laillista oikeuttaan kokoontua keskustelemaan asioistansa. Eikä siinä kyllin. Turun työväenyhdistyksen talon ja läheiset kadut piiritti poliisi myöskin, niin ettei kukaan päässyt yhdistyksen taloon. Esimerkkinä siitä, miten kansalainen vapautta rajoitettiin, mainitsemme, että Turun työväenyhdistyksen ravintolan palvelusväki estettiin väkivallalla saapumasta tehtäviinsä. Edellä mainitun lisäksi kutsui v. t. poliisimestari allekirjoittaneen H. Raition ennen aiotun kokouksen pitoa poliisikamariin, jossa hän uhkasi estää kokouksen pidon, sekä luki joitakin venäläiselle sotaväelle annettuja säännöksiä siitä, milloin sillä on oikeus varoittamatta ampua kansanjoukkoa. Kun sitte kokousaika lähestyi, ilmestyi kokouspaikalle poliisivoiman lisäksi komppania täysissä varustuksissa olevia venäläisiä sotamiehiä ja poliisimestaria itseään seurasi pienempi asestettu patrulli venäläistä sotaväkeä, mitkä seikat näyttivät rauhallisessa kansanjoukossa synnyttävän oikeutettua katkeruutta ja levottomuutta tällaisten ennen kuulumattomien väkivaltaa uhkaavien toimenpiteiden takia. Edellämainitut seikat saattavat meidät siihen käsitykseen, että v. t. poliisimestarin uhkauksilla ja viittauksilla venäläisille sotajoukoille annettuihin määräyksiin kansanjoukkojen ampumisesta mahdollisesti oli jotakin yhteyttä asestetun sotaväen kokouspaikalle ilmestymisen kanssa. Kun me pidämme tällaista menetteiyä maallemme mitä turmiollisimpana, se kun helposti saattaa johtaa epäjärjestyksiin ja siten antaa toivotun tekosyyn maamme vihollisille puuttua asevoimin rajoittamaan uhattuja oikeuksiamme ja kun v. t. poliisimestari edellämainitulla menettelyllään on mitä törkeimmin loukannut Suomen kansalaisil- perustuslaissa vakuutettua koskoontumisvapautta, täten menettäen rehellisten kansalaisten luottamuksen sekä tehnyt itsensä syypääksi virkarikokseen, joka on siitäkin raskauttavampi, kun poliisimestari virkansa puolesta on velvollinen pitämään huolta siitä, että lakeja noudatetaan, saamme täten kunnioittaen anoa, että Keisarillinen hovioikeus ryhtyisi sellaisiin toimenpiteisiin, että Turun v. t. poliisimestari A. Ståhl edellä sanotusta rikollisesta menettelystä tulisi saatetuksi lainmukaiseen rangaistukseen, joka mielestämme ei voi olla vähempi kuin virasta erottaminen.

KAUPUNGINVISKAALI O. R. F. ALBRECHT TEHNYT ITSEMURHAN.

T. k. 6 p. Helsingin Työmies kertoo:

Tänä aamuna ampui itsensä täkäläisen raastuvanoikeuden huoLuoti, kooltaan 10 millimetriä, lyöydettiin viereiseltä sohvalta.

Kun paikalle kutsutut etsivät poliisit olivat toimittaneet alustavan tutkinnon, vietiin ruumis patologiseen laitokseen.

Että kysymyksessä on itsemurha, näyttää varmalta. Sitä mieltä on myös poliisi.

Vainaja oli nähty viimeksi edellisenä iltana klo 7 aikaan virkahuoneessaan, minkä vierestä hänet nyt tavattiin kuolleena. Yötä ei hän ollut kotona.

Siitä päättäen, että ruumis ei löydettäessä vielä ollut jäykistynyt, vaan päinvastoin oli kainaloiden alta lämmin, on Albrecht ampunut itsensä aamulla, poliisin arvelun mukaan klo 7 aikana.

Syytä tekoon ei toistaiseksi varmuudella tiedetä. Vainaja ei jättänyt jälkeensä mitään kirjeitä tai muita selvityksiä, jotka valaisisivat tapausta ja sen aihetta.

Viskaali Albrecht, ollen syntynyt v. 1844, oli jo vanha mies, 67 vuoden ikäinen. Nykyiseen virkaansa Helsingin kaupungin ensimäisenä viskaalina hänet nimitettiin v. 1879.

Sekalaisia tietoja.

Kuten on kerrottu, tavattiin viskaali Albrecht virkahuoneessa odotushuoneessa vasta aamulla klo 8. Milloin itsemurha on tapahtunut ja missä hän on viettänyt yönsä, sitä ei ole saatu selville. Todennäköistä kyllä on, että hra A., kuten edellä jo on mainittu, olisi tehnyt tekonsa aamulla. Oliko hän näin ollen tullut aamulla varhain kaupungintalolle vai ollut siellä koko yön? Hän oli keskiviikkona kello ½11 a p. lähtenyt kotoaan eikä sen perästä enää palannut. Klo 2 i. p. oli A. nähty Nybergin hotellissa ja ½3 aikaan Kleinen hotellissa. Illalla nähtiin hänet virkahuoneessaan työssä. Klo 10 aikaan illalla oli hän ilmottanut perheelleen tulevansa pian kotiin, mikä kuitenkaan ei tapahtunut. On mahdollista, että itsemurhaaja vietti yönsä virkahuoneessaan, odottaen aamua tehdäkseen tekonsa.

Kertojamme on asian johdosta puhutellut m. m. kaupungintalon talonmiestä Antti Tukiaista, joka kertoi klo 10 aikaan tapahtuman edellisenä iltana tavallisuuden mukaan sulkeneensa ovet ja katsoneensa, että valot oli sammutettu. Silloin ei ollut tulta viskaalien virkahuoneessa eikä odotushuoneessa. Hänttä oli kuitenkin jonkun verran kummastuttanut se seikka, että ovi rappukäytävästä raastuvanoikeuden toiseen osastoon oli auki. Klo 6 eilen aamulla avasi hän talon ovet.

Siivojatar Uurika Gustava Palmros on kertonut, että hän kes kiviikkona klo 5:stä vähän yli 6:een oli siivonnut Raatihuoneella. (Sinä aikana oli viskaali Albrecht ollut virkahuoneessaan ja jäänyt sinne hänen lähdettyään. Siitä, ettei A. viime aikoina ollut yhtään puhellut hänen kanssaan, veti P. sen johtopäätöksen, että A. oli ollut alakuloinen. Torstai-aamuna tapasi hän viskaalin verissään ja hengettömänä.

Kun siivojatar keskiviikko-iltana oli poistunut pidettiin klo 7—8 ylläkuvatussa raastuvanoikeuden kolmannen osaston istuntohuoneessa käsityö- ja tehdasyhdistyksen valtuutettujen kokous, joka päättyi klo 8.

Eikö olisikaan itsemurha?

Kaupungilla liikkuu sellainen

Monet väittävätkin, että syynä olisi raha-asiat. Vaikka hra A:lla oli iso palkka, el se liene Nybergillä ja Kleinessä käynteihin riittänyt ja niin esim. oli raastuvanoikeus viime aikoina antanut useita tuomioita saatavista Albrechtilta.

Sitäpaitsi on Albrechtilla laimilyömisiä niiden varojen tilittämisessä, jotka joutuivat hänen säilytettäväkseen kaupunginvirkaalinvirassa.

U. S. on tiedustellut asiaa täkäläiseltä etsivältä poliisilta ja saanut tietää seuraavaa:

Joku aika takaperin vangittiin täällä etsivän osaston toimesta pari venäläistä, jotka anastivat eräältä pankeista rahoja, ovelasti niitä sieppaamalla rahoja vaihdettaessa. Kun asia oli etsivässä osastossa tutkittu, lähetettiin se raastuvanoikeuden käsiteltäväksi. Samalla lähetettiin, kuten tavallista, vangitmilta tavatut rahat ja tavarat, joita ensinmainittuja heillä oli lähes 9,000 mk., kaupunginviskaalille. Nyttemmin on asia saanut lopullisen päätöksensä senaatissa ja tuomituilta tavatut rahat piti tulla jaettaviksi asianomaisille pankeille. Rahat ovat tähän asti olleet kaupunginviskaali Albrechtilla eikä hän ole niitä vielä tilittänyt. aMhdollista on, ettei hänellä enää ollutkaan niitä takaisin maksamista varten, mikä seikka — mahdollisesti muitten samantapaisten ohessa — on voinut aiheuttaa ylempänä kerrotun veriteon.

TARKEMPI SELOSTUS TURUN HOVIOIKEUDEN PRESIDENTTI WALDE HIRVIKANNAN MURHAAMISESTA.

Mieletön anarkistiteko.

T. k. 3 p. ilmestynyt Helsingin Työmies kertoo, sen lisäksi mitä Työkansassakin jo on tästä murhasta kerrottu seuraavaa:

Eilen illalla vähän jälkeen klo 9, kun Turun hovioikeuden presidentti, vapaaherra Walde Hirvikanta lähti asunnostaan Venäjän Kirkkokadun 29:stä Turussa, aikomuksella mennä kylpemään, ampui hänet eräs outo herrasmies, joka oli hänen väijynyt portaissa.

Tapahtumasta on olemassa seuraavia tietoja:

Illalla klo 9 aikaan oli presidentti Hirvikanta ilmottanut palvelusväelle — hänen vaimonsa ei ollut kotona — lähtevänsä saunaan. Presidentin poistuttua työhuoneestaan kuuli palvelusväki eteisestä päin, joka oli rakennuksen pihapuolella, 3 peräkkäin seuraavaa laukausta. He rientsivät eteiseen ja tapasivat presidentti Hirvikannan makaamassa eteisen lattialla ulko-oven edessä. Rappu sille vievä ovi oli auki ja sieltä löysivät he tuntemattoman miehen makaamassa revolveri vieressään. Rientettiin heti hakemaan tri Kyrklundia, joka asuu ihan toisella puolen katua. Samassa saapui myös paikalle kadulla oleva passipoliisi. Tri Kylklund voi vain todentaa että presidentti Hirvikanta on jo kuollut. Sitä vastoin oli rappusilla ollut murhaaja vielä hengissä, mutta tajuttomassa tilassa.

Presidentti Hirvikannalla oli 2 revolverinhaavaa, toinen rinnassa sydämen kohdalla ja toinen kainalon alla. Aluksi otaksui tri Kyrklund että rintaan ammuttu luoti olisi tullut ulos kainalon alta, mutta lienee kuitenkin otaksuttavinta että viimemainitussa paikassa oleva haava oli luodin aikaansamma. Joka tapauksessa oli ammuttu kolme laukausta, joispui murhaaja hän kohti kaksi laukausta, joista toinen sattui sydämeen ja toinen kainalon alle. Kuolema seurasi kuten edellä on mainittu parin minuutin kuluttua.

Kolmannen laukauksen ampui murhaaja itseän kohti. Luoti sattui ohimoon. Verisenä hänet vietiin lääninsairaalaan, jossa hän kuoli noin 15 minuutin kuluttua.

Murhaajaksi

on tunnettu I. Löfdahlin rautakaupassa Turussa palvellut kauppa-apulainen Bruno Gideon Forström, syntynyt Finnbyssä 1887 ja palvellut mainitussa liikkeessä 4 vuotta kauppa-apulaisena.

Murhaajan tuntemista vaikeutti alussa se että murhaaja oli aivan veren tahraamana.

Murhan syistä ja tarkoituksista

ei ole mitään selvyyttä olemassa. „Hufvudstadsbladetin“ tietojen mukaan ei murhaaja ole ensinkään tunnettu valtiollisen toimintaan osaa ottavaksi henkilöksi. Ei ole edes tunnettua kuuluiko hän johonkin puolueeseen ja mihin. Ei myöskään tiedetä hänen edes henkilökohtaisesti tunteneenkaan presidentti Hirvikantaa. Näyttää pikemmin siltä kuin olisi teko tehty äkillisessä mielenhäiriössä.

„Helsingin Sanomat“ lausuvat m. m.: „Hämmästyksellä tullaan varmaankin kaikkialla kyselemään: onko teko mielipuolen tekemä vai ovatko sen panneet toimeen voimat, jotka näihin aikoihin eivät mitään niin hartaasti toivo kuin tämänkaltaisia hirmutöitä, saadakseen niistä aihetta omain tarkoitustensa toteuttamiseksi tässä maassa.

Tiedot murhaajasta ovat siksi niukat, ettei niiden perusteella voi mitään todenmukaista arvostelua tässä suhteessa lausua. Sen verran kuin nyt voi päättää, näyttää siis otaksuttavalta, että tässä olemme tekemisessä tuollaisen arvoituksen kanssa, jolle turhaan etsii järjellistä selitystä tekijän salatun sielunelämän ulkopuolella“.

Tiedusteltuamme murhan Turusta saimme samallaisia tietoja kuin ylläolevat H. S:n ja Hbl:n tiedonannotkin sisältävät. „Turun Sanomain“ reportteri on haastatellut eräitä murhatun tovereita, jotka ovat kertoneet hänen olleen välinpitämättömän politiikasta, luonteeltaan iloisen ja seuranhaluisen, mutta eivät voineet selittää mitään syitä hänen tähän viimeiseen tekoonsa.

Tapauksen syyt siis toistaiseksi jäävät hämäriksi, mutta missään tapauksessa ei tekoa voi pitää muuna kuin tuomittavana, mieletömänä anarkistitekona.

Sosialistiosaston Ravintola

Temppelin alakerrassa

on paras ja huokein ravintola tässä kaupungissa.

Ruokaa, kahvia ja teetä tarjoillaan ravintolassa kaikkina aikoina ravintolan aukiollessa.
Parhain ja huokein paikka käydä ruokailemassa.
Sopivin paikka nuorille ja vanhoille istua iltaa ja ryypätä kuppi kuumaa.

314 Bay St. S. S. O. RESTAURANT 314 Bay St.

Fortwilliamilaiset!

Meillä on hyvin lajiteltu varasto

RUOKATAVAROITA,
HEDELMIÄ,
ASTIOITA,
MIESTEN VAATETAVAROITA,
Y. m., y. m.

Kohtuullisilla hinnoilla ja suoralla kohtelulla toivomme saavamme yleisön kannatuksen.

Kunnioittaen

The Tunder Bay Store Co.

Fort William, — — — Simpson ja Robertson katujen kulmassa.

Can you speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia vihlova ja kiusaava sille joka ei ole oppinut englanninkieltä. Mikä enää kauenmmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yhtäläinen oikeus kuin muillakin oppia englanninkieli ja tehdä elämäsi edistyväksi, hauskaksi ja mukavaksi tässä maassa. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe, luku ja kirjotustaidon kuudessa kuukaudessa. Me opetamme kirjevaihdon kautta englanninkieltä. Sitäpaitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja yleisiä akademisia tieteitä. Oppilaillem me hankimme vapaasti paikkoja liikealalla, varsinkin Chicagossa. ja ympäristöllä. Tuhannet kansalaiset ovat ottaneet meiltä kursseja englanninkielessä ja saavat nyt ilolla niittää työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäissä..

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitosta, se on ehdottomasti paras ja huokein, Auki joka päivä klo 2—12.

Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmisteita, ne on valmistettu puhtaista aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat näissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO., LTD.,
Algoma St. 146, Phone 823. Port Arthur.

Elkääunhotakoettä

FORTUN'in Vaatekauppa

on nykyään auki joka ilta kello 9:sään.

saan ollut 14 vuotiasta tyttöä mai-reellisiin tarkoituksiin. Sekä mainittu pariskunta että kysymyksessä oleva tyttönen ovat nykyään Kouvolan vankiasemalla odottamassa lähempää tutkintoa, mikä toivottavasti selvittää, missä määrin ja kuinka kauvan pariskunta on tuota kurjaa kauppaa ammatinaan harjoittanut. — Toivottava myöskin on, että tutkinto edes jossakin määrin selvittäisi niitä syitä, jotka tällaiseen kurjuuteen ovat pakottaneet vajoamaan sekä tytön että hänen kaupitsijansa.

VIAPORILAISIA VAPAAKSI.

T. k. 4 p. aamuna pääsi 66 Viaporin kapinasta kuritushuoneeseen tuomittua vapaaksi vankeudesta, nim. 34 Lappeenrannasta ja 32 Turun Kakolasta. Kaikkiaan ovat he saaneet virua 5 vuotta 2 kk. 3 päivää vankilan muurien sisällä, eritettyinä muusta maailmasta. Tämä pitkäaikainen rangaistus kävi ylivoimaiseksi yhdelle, Taavi Tuomaiselle, jonka muutenkin heikko terveys murtui vankeusajalla. Toiset sitävastoin ovat kestäneet „vahvana loppuun saakka", kuka paremmin kuka vähä huonommin.

Tuomituita oli kaikkiaan, kuten muistettanee, 81. Ennemmin on osa, luvultaan 11 päässyt pois. Neljä jää vielä edelleen. Ne ovat: A. E. Pohjantähti 2 v Kustaa Osk. Rantala 1 v., Tuomas Piispa Ursin 9 kk. ja Johan Viktor Alanko 4 kk.

Vapaaksi päässeissä on suuri joukko perheellisiä, joiden vaimot ja lapset ovat tällä ajalla saaneet tulla toimeen niin kuin parhaiten ovat tainneet.

Vankilaherrat hätäilivät.

Lappeenrannasta ilmoitettiin Työmiehelle että sikäläisessä vankilassa säilytetyt pääsi vapaaksi jo t. k. 3 p. ill. Vankilan päällikkö häneltä 3 p. tiedusteltaessa oli kyllä vastannut, että punakaartilaiset pääsevät vasta t. k. 4 p. aamuna, mutta kuten sanottu, pääsivätkin he jo 3 p. illalla Klo puoli 11 aikaan oli näet Ratasaaren tielle viety 3 luokan rautatienvaunu Siihen oli äkkipäitä pakattu poispäässeet, jotka jo olivat ennättäneet paneutua levolle.

Tieto tästä levisi kuitenkin kaupungille ja tuota pikaa oli Lappeenrannan t. y:n soittokunta saatu kokoon asemalle, jossa se tervehti tulijoita. Toistasataa henkeä käsittävä joukko ihmisiä oli myös vastassa. Yhdistyksen ravintolasta ehdittiin pojille saada vähän evästäkin mukaan, heidän klo 11'50 junalla lähtiessä Helsinkiin päin. 4 p. aamuna saapuivat he Helsinkiin.

Mistä tämä tulinen kiireellisyys nyt vankilaherroille, mikä muuten ei liene heidän vahvimpia puoliaan?

TURKULAISET TOVERIT VAATIVAT SIKÄLÄISTÄ POLIISIHERRAA LAITTOMUUKSISTAAN TILILLE.

Valitus hovioikeuteen.

Turun sosialidemokraattinen kunnallistoimikunta jätti t. k. 3 p. Turun hovioikeuteen seuraavan kirjelmän:

Keisarilliselle Turun hovioikeudelle.

Kun maassamme levisi tieto, että Uudenkirkon ja Kivennavan pitäjät aiotaan lainvastaisesti ja sisäistä yhtenäisyyttämme loukkaavalla tavalla riistää muun Suomen yhteydestä, herätti se täällä niinkuin muuallakin maassamme samomatonta katkeruutta ja hämmästystä. Niinpä Turun järjestynyt työväki kokouksessaan syyskuun 14 p:nä velvotti meidät kutsumaan kokoon yleisen kokouksen lausumaan sanansa tästä aiotusta surma-aikeesta. Tätä pää-

tämästä laillista oikeuttaan kokoontua keskustelemaan asioistansa. Eikä siinä kyllin. Turun työväenyhdistyksen talon ja läheiset kadut piiritti poliisi myöskin, niin ettei kukaan päässyt yhdistyksen taloon. Esimerkkinä siitä, miten kansalaisten vapautta rajoitettiin, mainitsemme, että Turun työväenyhdistyksen ravintolan palvelusväki estettiin väkivallalla saapumasta tehtäviinsä. Edellä mainitun lisäksi kutsui v. t. poliisimestari allekirjottaneen H. Raition ennen aiotun kokouksen pitoa poliisikamariin, jossa hän uhkasi estää kokouksen pidon, sekä luki joitakin venäläiselle sotaväelle annettuja säännöksiä siitä, milloin sillä on oikeus varoittamatta ampua kansanjoukkoa. Kun sitte kokousaika lähestyi, ilmestyi kokouspaikalle poliisivoiman lisäksi komppania täysissä varustuksissa olevia venäläisiä sotamiehiä ja poliisimestaria itseään seurasi pienempi asestettu patrulli venäläistä sotaväkeä, mitkä seikat näyttivät rauhallisessa kansanjoukossa synnyttävän oikeutettua katkeruutta ja levottomuutta tällaisten ennen kuulumattomien väkivaltaa uhkaavien toimenpiteiden takia. Edellämainitut seikat saattavat meidät siihen käsitykseen, että v. t. poliisimestarin uhkauksilla ja viittauksilla venäläisille sotajoukoille annettuihin määräyksiin kansanjoukkojen ampumisesta mahdollisesti oli jotakin yhteyttä asestetun sotaväen kokouspaikalle ilmestymisen kanssa. Kun me pidämme tällaista menettelyä maallemme mitä turmiollisimpana, se kun helposti saattaa johtaa epäjärjestyksiin ja siten antaa toivotun tekosyyn maamme vihollisille puuttua asevoimin rajoittamaan uhattuja oikeuksiamme ja kun v. t. poliisimestari edellämainitulla menettelyllään on mitä törkeimmin loukannut Suomen kansalaisille perustuslaissa vakuutettua kokoontumisvapautta, täten menettäen rehellisten kansalaisten luottamuksen sekä tehnyt itsensä syypääksi virkarikokseen, joka on sitäkin raskauttavampi, kun poliisimestari virkansa puolesta on velvollinen pitämään huolta siitä, että lakeja noudatetaan, saamme täten kunnioittaen anoa, että Keisarillinen hovioikeus ryhtyisi sellaisiin toimenpiteisiin, että Turun v. t. poliisimestari A. Ståhl edellä sanotusta rikollisesta menettelystä tulisi saatetuksi lainmukaiseen rangaistukseen, joka mielestämme ei voi olla vähempi kuin virasta erottaminen.

KAUPUNGINVISKAALI O. R. F. ALBRECHT TEHNYT ITSEMURHAN.

T. k. 6 p. Helsingin Työmies kertoo:

Tänä aamuna ampui itsensä täkäläisen raastuvanoikeuden huoneustossa Helsingin kaupungin viskaali Otto Romillo Fredrik Albrecht.

Tapauksesta olemme saaneet seuraavia tietoja:

Kun kaupungintalon siivojatar tänä aamuna toimitti tavanmukaista tehtäväänsä raastuvanoikeuden huoneustossa kaupungintalon 3:ssa kerroksessa, löysi hän klo 8,15 oikeuden 2 & 3 osaston istuntosalin ja viskaalien virkahuoneen välisestä käytävästä veriinsä vaipuneen miehen ruumiin, joka tunnettiin kaupunginviskaali Albrechtiksi.

Löydettäessä makasi A. kupeellaan, pää puhki ammuttuna mainitussa käytävässä olevien rappusten juuressa, jalat hieman koukussa, kädessä revolveri.

Revolverista oli ammuttu yksi panos ja oli luoti mennyt sisään A:n oikeasta ohimosta, tullen ulos takaraivon vasemmasta osasta.

ampunut itsensä aamulla, poliisin arvelun mukaan klo 7 aikana.

Syytä tekoon ei toistaiseksi varmuudella tiedetä. Vainaja ei jättänyt jälkeensä mitään kirjeitä tai muita selvityksiä, jotka valaisisivat tapausta ja sen aihetta.

Viskaali Albrecht, ollen syntynyt v. 1844, oli jo vanha mies, 67 vuoden ikäinen. Nykyiseen virkaansa Helsingin kaupungin ensimäisenä viskaalina hänet nimitettiin v. 1879.

Sekalaisia tietoja.

Kuten on kerrottu, tavattiin viskaali Albrecht virkahuoneensa odotushuoneessa vasta aamulla klo 8. Milloin itsemurha on tapahtunut ja missä hän on viettänyt yönsä, sitä ei ole saatu selville. Todennäköistä kyllä on, että hra A., kuten edellä jo on mainittu, olisi tehnyt tekonsa aamulla. Olisiko hän näin ollen tullut aamulla varhain kaupungintalolle vai ollut siellä koko yön? Hän oli keskiviikkona kello ½11 a p. lähtenyt kotoaan eikä sen perästä enää palannut. Klo 2 i. p. oli A. nähty Nybergin hotellissa ja ½3 aikaan Kleinen hotellissa. Illalla nähtiin hänet virkahuoneessaan työssä. Klo 10 aikaan illalla oli hän ilmottanut perheelleen tulevansa pian kotiin, mikä kuitenkaan ei tapahtunut. On mahdollista, että itsemurhaaja vietti yönsä virkahuoneessaan, odottaen aamua tehdäkseen tekonsa.

Kertojamme on asian johdosta puhutellut m. m. kaupungintalon talonmiestä Antti Tukiaista, joka kertoi klo 10 aikaan tapahtuman edellisenä iltana tavallisuuden mukaan sulkeneensa ovet ja katsoneensa, että valot oli sammutettu. Silloin ei ollut tulta viskaalien virkahuoneessa eikä odotushuoneessa. Häntä oli kuitenkin jonkun verran kummastuttanut se seikka, että ovi rappukäytävästä raastuvanoikeuden toiseen osastoon oli auki. Klo 6 eilen aamulla avasi hän talon ovet.

Siivojatar Uurika Gustava Palmros on kertonut, että hän keskiviikkona klo 5:stä vähän yli 6:een oli siivonnut Raatihuoneella.(Sinä aikana oli viskaali Albrecht ollut virkahuoneessaan ja jäänyt sinne hänen lähdettyään. Siitä, ettei A. viime aikoina ollut yhtään puhellut hänen kanssaan, veti P. sen johtopäätöksen, että A. oli ollut alakuloinen. Torstai-aamuna tapasi hän viskaalin verissään ja hengettömänä.

Kun siivojatar keskiviikko-iltana oli poistunut pidettiin klo 7—8 yläkuvatussa raastuvanoikeuden kolmannen osaston istuntohuoneessa käsityö- ja tehdasyhdistyksen valtuutettujen kokous, joka päättyi klo 8.

Eikö olisikaan itsemurha?

Kaupungilla liikkuu sellainen huhu, että viskaali Albrecht ei olisikaan itse ampunut itseään, vaan että hänet olisi murhattu. Jos hän olisi itse päättänyt päivänsä, arvellaan, niin miksi olisi hän sen tullut tekemään juuri tuon odotushuoneen rappujen juureen. Tämä otaksuma kuitenkin tuntuu hyvin vähän uskottavalta. Kaikki merkit ja asian johdosta pidetty poliisitutkinto päinvastoin todistavat itsemurhan puolesta. —Kun siis näin ollen ainakin toistaiseksi täytyy pitää tapausta itsemurhana, niin on sen syystä lausuttu monenlaisia arveluita.

Vaillingitko itsemurhan syynä?

Herraslehdet ovat levittäneet arvelua, että sairaloisuus olisi saattanut kunnioitetun virkamiehen tuohon tekoonsa. Mitään sitä tukevia lääkärinlausuntoja ei kuitenkaan ole esitetty.

näisistä pankeista rahoja, ovelasti niitä sieppaamalla rahoja vaihdettaessa. Kun asia oli etsivässä osastossa tutkittu, lähetettiin se raastuvanoikeuden käsiteltäväksi. Samalla lähetettiin, kuten tavallista, vangituilta tavatut rahat ja tavarat, joita ensinmainittuja heillä oli lähes 9,000 mk., kaupunginviskaalille. Nyttemmin on asia saanut lopullisen päätöksensä senaatissa ja tuomituilta tavatut rahat piti tulla jaettaviksi asianomaisille pankeille. Rahat ovat tähän asti olleet kaupunginviskaali Albrechtilla eikä hän ole niitä vielä tilittänyt. aMhdollista on, että hänellä enää ollutkaan niitä takaisin maksamista varten, mikä seikka — mahdollisesti muitten samantapaisten ohessa — on voinut aiheuttaa ylempänä kerrotun veriteon.

TARKEMPI SELOSTUS TURUN HOVIOIKEUDEN PRESIDENTTI WALDE HIRVIKANNAN MURHAAMISESTA.

Mieletön anarkistiteko.

T. k. 3 p. ilmestynyt Helsingin Työmies kertoo, sen lisäksi mitä Työkansassakin jo on tästä murhasta kerrottu seuraavaa:

Eilen illalla vähän jälkeen klo 9, kun Turun hovioikeuden presidentti, vapaaherra Walde Hirvikanta lähti asunnostaan Venäjän Kirkkokadun 29:stä Turussa, aikomuksella mennä kylpemään, ampui hänet eräs outo herrasmies, joka oli häntä väijynyt portaissa.

Tapahtumasta on olemassa seuraavia tietoja:

Illalla klo 9 aikaan oli presidentti Hirvikanta ilmottanut palvelusväelle — hänen vaimonsa ei ollut kotona — lähtevänsä saunaan. Presidentin poistuttua työhuoneestaan kuuli palvelusväki eteisestä päin, joka oli rakennuksen pihapuolella, 3 peräkkäin seuraavaa laukausta. He riensivät eteiseen ja tapasivat presidentti Hirvikannan makaamassa eteisen lattialla ulko-oven edessä. Rappusille vievä ovi oli auki ja sieltä löysivät he tuntemattoman miehen makaamassa revolveri vieressään. Riennettiin heti hakemaan tri Kyrklundia, joka asuu ihan toisella puolen katua. Samassa saapui myös paikalle kadulla oleva passipoliisi. Tri Kylklund voi vain todentaa että presidentti Hirvikanta on jo kuollut. Sitä vastoin oli rappusilla ollut murhaaja vielä hengissä, mutta tajuttomassa tilassa.

Presidentti Hirvikannalla oli 2 revolverinhaavaa, toinen rinnassa sydämen kohdalla ja toinen kainalon alla. Aluksi otaksui tri Kyrklund että rintaan ammuttu luoti olisi tullut ulos kainalon alta, mutta lienee kuitenkin otaksuttavinta että viimemainitussa paikassa oleva haava oli luodin aikaansamma. Joka tapauksessa oli ammuttu kolme laukausta, joista vain yksi oli murhaajan itsensä ampuma.

Kun presidentti Hirvikanta oli lähtenyt eteisestä ja avannut rappusille vievän oven, oli murhaaja nähtävästi ollut oven takana ja ampunut laukaukset samassa kuin presidentti Hirvikanta avasi oven, päättäen siitä että presidentti Hirvikanta oli kaatunut eteisen puolelle ja murhaaja oli ollut rappusilla väijyksissä.

Murhaaja kuoli heti sairaalaan vietyä, tuntoihinsa tulematta. Hänellä oli päässä musta s. t. knallihattu, yllä harmaa sadetakki ja sormissaan kantasormus ja vihkimäsormus.

Murhateko tapahtui siis aivan sisäoven ulkopuolella. Murhaaja oli nähtävästi hiipinyt Hirvikannan talon pihalle ja sieltä tullut portaisiin aikomattakaan sisälle astua, koska ovikelloa ei oltu soitettu. Presidentin tultua ulos, ampui murhaaja hän kohti kaksi laukausta, joista toinen sattui sydämeen ja toinen kainalon alle. Kuolema seurasi kuten edellä on mainittu parin minuutin kuluttua.

Kolmannen laukauksen ampui murhaaja itseän kohti. Luoti sattui ohimoon. Verisenä hänet vietiin lääninsairaalaan, jossa hän kuoli noin 15 minuutin kuluttua.

Murhaajaksi

on tunnettu I. Löfdahlin rautakaupassa Turussa palvellut kauppa-apulainen Bruno Gideon Forström, syntynyt Finnbyssä 1887 ja palvellut mainitussa liikkeessä 4 vuotta kauppa-apulaisena.

Murhaajan tuntemista vaikeutti alussa se että murhaaja oli aivan veren tahraamana.

Murhan syistä ja tarkoituksista

ei ole mitään selvyyttä olemassa. „Hufvudstadsbladetin'' tietojen mukaan ei murhaaja ole ensinkään tunnettu valtiolliseen toimintaan osaa ottavaksi henkilöksi. Ei ole edes tunnettua kuuluiko hän johonkin puolueeseen ja mihin. Ei myöskän tiedetä hänen edes henkilökohtaisesti tunteneenkaan presidentti Hirvikantaa. Näyttää pikemmin siltä kuin olisi teko tehty äkillisessä mielenhäiriössä.

„Helsingin Sanomat" lausuvat m. m.: „Hämmästyksellä tullaan varmaankin kaikkialla kyselemään: onko teko mielipuolen tekemä vai ovatko sen panneet toimeen voimat, jotka näihin aikoihin eivät mitään niin hartaasti toivo kuin tämänkaltaisia hirmutöitä, saadakseen niistä aihetta omain tarkoitustensa toteuttamiseksi tässä maassa.

Tiedot murhaajasta ovat siksi niukat, ettei niiden perusteella voi mitään todenmukaista arvostelua tässä suhteessa lausua. Sen verran kuin nyt voi päättää, näyttää siis otaksuttavalta, että tässä olemme tekemisessä tuollaisen arvoituksen kanssa, jolle turhaan etsii järjellistä selitystä tekijän salatun sielunelämän ulkopuolelta".

Tiedustelutamme murhan Turusta saimme samallaisia tietoja kuin ylläolevat H. S:n ja Hbl:n tiedonannotkin sisältävät. „Turun Sanomain" reportteri on haastatellut eräitä murhatun tovereita, jotka ovat kertoneet hänen olleen välinpitämättömän politiikasta, luonteeltaan iloisen ja seuranhaluisen, mutta eivät voineet selittää mitään syitä hänen tähän viimeiseen tekoonsa.

Tapauksen syyt siis toistaiseksi jäävät hämäriksi, mutta missään tapauksessa ei tekoa voi pitää muuna kuin tuomittavana, mielettömänä anarkistitekona.

Sauna

AVOINNA:
tiistaina,
perjantaina ja
launtaina.

HUOM! Alusvaatteita pestään
J. KIRVESMÄKI.
169 Albert st. Port Arthur

CUMBERLAND KADULLA.
— ME FANKIMME —
Avioliittolupia
ja
Vihkimä
sormuksia
Port Arthur Jewelry Co.

Fortwilliamilaiset!

Meillä on hyvin lajiteltu varasto

RUOKATAVAROITA,
HEDELMIÄ,
ASTIOITA,
MIESTEN VAATETAVAROITA,
Y. m., y. m.

Kohtuullisilla hinnoilla ja suoralla kohtelulla toivomme saavamme yleisön kannatuksen.

Kunnioittaen

The Tunder Bay Store Co.

Fort William, — — — Simpson ja Robertson katujen kulmassa.

Can you speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia vihlova ja kiusaava sille joka ei ole oppinut englanninkieltä. Miksi enää kauemmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yhtäläinen oikeus kuin muillakin oppia englanninkieli ja tehdä eläwäsi edistyväksi, hauskaksi ja mukavaksi tässä maassa. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe, luku ja kirjotustaidon kuudessa kuukaudessa. Me opetamme kirjevaihdon kautta englanninkieltä. Sitäpaitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja yleisiä akademisia tieteitä. Oppilaillemme hankimme vapaasti paikkoja liikealalla, varsinkin Chicagossa ja ympäristöllä. Tuhannet kansalaiset ovat ottaneet meiltä kurssejä englanninkielessä ja saavat nyt ilolla niittää työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäissä.

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitosta, se on ehdottomasti paras ja huokein, Auki joka päivä klo 2—12.

Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmisteita, ne on valmistettu puhtaista aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat näissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO., LTD.,
Algoma St. 146, Phone 823. Port Arthur.

Elkää unhotako että

FORTUN'in Vaatekauppa

on nykyään auki joka ilta kello 9:sään.

Nyt on aika ostaa uuden syyspukunne, palttonne, housunne, hattunne, takkinne, paitanne, kauluksenne, sukkanne, „sweaterinne" eli mitä mies, vaan käyttääkseen tarvitsee.

Katsokaa meidän uusia mallejamme syksyksi 1911. Ne ovat nyt kaikki sisällä

„Fite Rite"- pukuja, „Altro"-kenkiä „Bacley" hattuja Bird's „Mackinaw"-takkia, „Stanfield" Alusvaatteita „Seybert" overaleja.

W. F. FORTUNE.

66, 68, 70 Cumberland street, PORT ARTHUR.

Työkansan ja Väkäleuan

tilauksia otetaan Rajalan ja Ahlbom'in pal loruumassa
138 PEARL ST. PORT ARTHUR.

Kipeä selkä on yleisin vaiva, johtuen lihas reumatismista. Muutamia kertoja voiteleminen Chamberlainin linjamentillä, vapauttaa siitä.

Myytävänä kaikkialla.

AMMATTIYHDISTYSTEN JA SOSIALISTIPUOLUEEN VÄLIT ITALIASSA.

Sosialistisen puolueen olemuksen ja kannan ymmärtäminen on vaikeata, jos ei ole oikeata käsitystä sen ja ammatillisten järjestöjen keskinäisestä suhteesta. Arvostellessamme nyt Italian puolueen ja ammattiyhdistysten nykyisiä suhteita, täytyy meidän heittää katsaus molempain alkuun ja alkuperäisiin suhteisiin.

Ennen vuotta 1890 oli Italian sosialismi bakunismia ja anarkismia. Kourallinen koulunkäyneitä, pari innostunutta porvaria, muutamia työmiehiä lakkaamattomissa tragikoomillisissa salaliitoissa, alituisesti odotellen suurta päivää se oli koko Italian sosialismi. Ainoana valopilkkuna tässä kaaosmaisessa pimeydessä kohosi Andreas Costan vartalo ja hänen jhanteellinen agitatsioninsa. V. 1886—1887 muodostui työväenpuolue. Se oli järjestyneen köyhälistön vastarinnan ensimäinen ilmaus kapitalismia vastaan. Mutta tämän työväenpuolueen olemus oli varsinaisesti kieltoperäisyydessä, siinä että hyljättiin kerta kaikkiaan kaikki suhteet porvariston demokraattisiin puolueihin, mutta toiselta puolen myös sosialismiin ja anarkismiin. Tämä ei kuitenkaan estänyt sitä, että selvimmät ja laajanäköisimmät sosialistit tervehtivat tätä ensimäistä, itsenäistä köyhälistön järjestymisyritystä sosialistisena tosiasiana, joka ajoi edelleen sosialismin teorioita. He liittyivät työväenpuolueeseen ja julistautuivat nimenomaan siitä hetkestä lähtien sen kanssa solidariseiksi, kun porvariston ylcinen mielipide ja valtiovalta alkoi sodan sitä vastaan hävittäkseen sen perin juurin yhteiskuntavaarana. Työväenpuolue ei voinut vastustaa ja hävisi aivan varjoksi. Mutta mikä kesti ja edelleen vaikutti työväen joukoissa, se oli uusi sysäys luokkajärjestymiseen, minkä se oli antanut. Samaan aikaan levisi ja syveni lukeneen kapinallisen vlien keskuudessa Marxin opit. V:na 1892 perustettu sosialistinen puolue oli tules työväen järjestöllisten voimain yhtymise.. marxilaisen filosofiaan, joka opiskelevain nuorta polvea innostutti ja kannusti.

Italian työväen sosialistinen puolue — niin kuului sen nimi kokonaisuudessaan — muodostui kaikenlaisten työväenjärjestöjen suureksi liitoksi. Uuteen puolueeseen liittyi ammattiyhdistyksiä, kulutus- ja tuotanto-osuuskuntia ja niin sanottuja opiskelurenkaita, jotka todellisuudessa olivat poliittisia ryhmiä. Kuitenkin olivat köyhälistöjärjestöt enemmistönä. V. 1894—1895 kävi uuden puolueen vainoaminen kiihkeämmäksi kuin ennen. Nämä vainot eivät kohdistuneet ainoastaan puolueita vastaan, vaan myöskin kohtasivat ne puolueeseen liittyneitä yksityisjärjestöjä. Hallinnollisella ukaasilla ei hajotettu ainoastaan puolue, vaan hajotusvimma kohtasi myös osuuskuntia ja ammattiyhdistyksiä. Ne lakkautettiin, niiden kassat ryöstettiin, niiden uudelleen muodostaminen estettiin; rangaistukseksi siitä rikoksesta, että olivat kuuluneet sosialistiseen puolueeseen. Hyökkäysraivon vastustamiseksi rakensivat Parmän puolueokouksen (1895) edustajat puolueen toiselle perustalle.. Tästä lähtien ei puolue ollut liittoutuneiden järjestöjen yhdistäjä, vaan yhtenäinen, yksityisistä henkilöistä kokoonpantu yhdistys. Tämän kautta tahdottiin tehdä mahdolliseksi itseensä, eikä tultu ajattelemaankaan että voitaisiin antaa puolueen ja ammattiyhdistysten väliselle suhteelle parempi muoto kuin erillään kulkeminen yhteistä päämäärää kohti: köyhälistön voimien vapaaseen kehitykseen. Ammattiyhdistykset ja puolue näyttivät samalla tavoin tämän järjestelyn etuisuudet ymmärtävän. Mutta kun parlamenttaaristen taistelujen avulla, joihin sosialistiset edustajat ensimäisten riveissä- astuivat, oli onnistuttu antaa Italian politiikalle toinen muoto, kun luonnolliset vapaudet (kokoontumis- ja lakko-oikeus) olivat turvatut, silloin alkoivat yleisesti muuttua puolueen ja ammattiyhdistysten väliset suhteet. Tarkemmin sanoen: Suhteet eivät muuttuneet, mutta alettiin käsittää, että puolueen ja ammattiyhdistysten ero voisi johtaa hyvin vaikeihin erimielisyyksiin toiminnassa. Ja niin kävikin. Vapauden puolesta käydyn jarrutustaistelun aikana olivat sosialistiset edustajat nähneet rinnallaan vapaamielisen porvarillisten ryhmäin edusajia, jotka auttoivat sosialisteja voittoon. Luonnollisesti muodostui näistä ryhmistä voitokkaan jarrutustaistelun jälkeen ministeristö. Mutta taantumuksen nvalta oli myös aseissa ja kaksinkertaisella voimalla hyökkäsi vapaamielisen ministeristön kimppuun. Jos tahdottiin saatua vapautta pitää, täytyi estää ministeristöä kaatumasta, täytyi siis sitä avustaa. Tästä seikasta seurkentui riita reformistien ja revolutsionäärien kesken. Jälkimäiset asettivat ihanteelliset puolueevaatimukset etualalle ja halusivat tunnustettavaksi sen periaatteen, ettei sosialistinen puolue missään tapauksessa saisi toimia yhdessä porvarillisten ryhmäin tai laitosten kanssa. Reformistit sanoivat tähän, että työväenluokan ilmeiset edut, ilmeten sen järjestöissä, ovat ehdottomasti asetettavat kaiken aatteellisen, oikeaoppisuuden edelle. Todellisuudessa oli tämä sisäinen selkkaus sosialistisessa puolueessa ilmaus poliitt.st:n ja ammatillisten järjestöjen vastakaisuudesta ja kohdistui se peruskysymykseen: Mihin pisteeseen saakka sattuu puolue- ja ammattiyhdistystoiminta yhteen? Tätä kysymystä ei siis olisi esiintynyt, jos puolue olisi pysynyt aikasemmassa säädöksessään, että puolue ja ammattiyhdistykset ovat samat. Puolueen sisällä sai 1903 vallan niin sanottu revolutsionäärinen suunta, joka syytti vastatapaluetta siitä, että se pettää sosialistista aatetta kun avustaa porvarillista hallitusta, siitä huolimatta, että tästä avustuksesta oli köyhälistön järjestöille vcoa tötä etua. Sen mukaan joudutiin sanomaan ammatillisille järjestöille, ettei heillä ollut edustunnallisesta työstä mitään odotettavana, kun sosialistinen puolue voi toimia poliittisella alalla ainoastaan puhtaasti kielteisellä tavalla. Ja niin täytyi työväen joukoissa syntyä ajatus suoranaisesta vallankumouksellisesta toiminnasta. Tämä oli aivan luonnollista. Jos kerran ammattiyhdistyksillä ei ollut mitään sosialistisen puolueen toiminnasta odotettavana, kun se esiintymiseläänsä sulki kaikki tiet, johtivat tosiasitiivisiin voittoisin, jos toiselta puolen työväestölle ei ollut vielä hetkiään mahdollista yksinäään ottaa yhteiskunta-valtaa käsiinsä, niin täytyi luonnonmukaisesti lujittua vakaumuksen, että ainut keino, ainoa tie myöskin työväen joukkojen poliittiselle alalle oli vaan „suorassa toiminnassa". Niin synnytti revolutsionismi puolueessa vastaavan revolutsiojärjestöt järjestyneiden joukkojen enemmistön — hetki hetkeltä lujempi side.

Niin olivat yleensä muodostaneet suhteet puolueen ja järjestyneen joukon kesken, kun puoluepäivillä 1906 ja 1908 reformismi jäi herraksi poliittiselle alalle. Melkein samaan aikaan voitettiin revolutsionäärinen syndikalismi, ammatillisten järjestöjenkin sisällä, jotka suurvuodeltaan ja voimaltaan paisuivat ja yhtyivät Confederazione del Lavro'ssa (Ammattijärjestössä) yhteniäiseksi luokkajärjestöksi. Confederazionen ja puolueen kesken syntyi mitä paras keskinäinen ymmärrys; mutta näiden yhteistoiminta aina edellyttää tarkkaamaan rajoja, ettei sulattaa itseensä. Täsä meillä on nyt vaikea kohta sekä sosialistisen puolueen että ammattiyhdistysten elämässä, kohta, joka ehdottomasti vaatii selvitystä: Kuinka kauvas vaikuttaa puolue- ja ammattijärjestön määrätty läheinen yhteys puolueen johtoon ja esiintymiseen? Niin paljon on varmaa: päätettäköönpä kuinka varmasti puolue- ja ammattiyhdistyskokouksissa tahansa molempain liikkeiden täydellisen tasa-arvoisuuden välttämättömyydestä, niin kuitenkin aina on vallalla tyytymättömyyden ja epäsovun henki, joka ei pysy salassa. Puolue — tässä ei saa unhottaa, että vaikka siinä reformit ovat enemmistönä, heidän joukossaan kuitenkin on hyvin lukuisasti n. s. itsenäisiä aineksia, joissa vielä elää vanha revolutsionäärinen henki — on monet kerrat valittanut sitä ettei Confederazione ole toiminut poliittisia tapauksia kyllin silmällä pitäen. Toiselta puolen valittaa Confederazione, että puolue ei ole työväen etuja täysin tyydyttävällä tavalla johdattu, että puolueen kanta ei ole varmaa.

Vaikka molemmin puolin on tehty kaikki että voitaisiin toinen tyydyttää ja pysyttää vält hyvänä, oli sakasalaisessa Vorvärtsissä kuitenkin äskettäin uutinen, että Confederazionen keskuudessa on syntynyt liike, joka voidaan pitää riippumattoman työväenpuolueen alkusoittona! Alkaisiko siis nyt molempain järjestöjen henkiset älit mennä tiukalle ja johtaa eroon?

Tosiasia on että tätä uutista ei ole perusteltu Confederazion:n taholta. Päinvastoin aivan sen johdon läheltä on alkanut ilmestyä äänii, jotka vaativat, että ammattiyhdistykset ottavat haltuunsa ja siis puolueelta pois työväenliikkeen johdon ja kulkevat omaa tietään.

Mihin tämä tulee kehittymään. Sulaako puolue Confederazioniin? Vai syntyykö uusi puolue? Tuleeko, jos kokonaisuus vielä jää, sosialistinen puolue kumoukselliseenmaksi vai maltillisemmaksi? Siinä tapauksessa, että unsi työväenpuolue tulee perustetuksi, tuleeko se olemaan Englannin työväenpuolueen mallinen vai saako se vallankumouksellisen luonteen. Kaikki nämä ovat kysymyksiä, jotka puolueen ja ammatti-liikkeen välien kehittyessä edelleen astuvat Italiassa esille ,mutta joihin meidän nyt ei tarvitse lähteä vastausta antamaan.

JERUSALEMIN KAIVAUKSET RUOTSIN SIKÄLAISEN KONSULIN KUVAAMINA.

Tri Gustaf Dalman, Ruotsin konsuli Jerusalemissa, on äskettäin saapunut Tukholmaan, missä eräs Dagens Nyheterin aputoimittaja on haastatellut häntä m. m. niistäJerusalemin aarrekaivauksista ja sen ainoan lähteen läheisyydessä, niin valvoi poliisi koko ajan työn menoa. Yhtiön välikirja Turkin suurvisiirin kanssa määrää muuten, että puoli löydöistä lankeaa valtiolle ja toinen puoli löydöistä yhtiölle. Kaivaustyötä on jatkunut kaksi kokonaista vuotta. Mutta mitään ei ole löytynyt, vaikka näiltä paikoin (tri Juveliuksen osviittojen mukaan) pitäisi löydettämän liitonarkki, temppelin kalleudet ja sen arkistot. Sitten siirryttiin kaivamaan moskean muurien alustoja ja jatkettiin työtä 9 vuorokautta. Että temppeliä olisi tämän työn aikana ryöstetty, ei ole totta. Kalleuksien kaivajat olivat vain avanneet ennen kaivetun kanavan, mutta eivät sielläkään löytäneet mitään. Väite, että kaivajat olisivat tunkeutuneet pyhän kallion alla olevaan luolaan ja sieltä varastaneet kalleuksia on valheita.

Kuitenkin kiihoitti tämä huhu kansaa siinä määrin, että esivallan täytyi sekaantua asiaan. Kalleuksien etsijäin täytyi silloin yhtäkkiä pelastautua laivalle, joka heillä oli Jaffan satamassa. Vaikka Jerusalemin maaherra ei tienyt mitään asiasta, menetti hän virkansa ja moskean hoitokunnan esimies molempine poikineusa jouti vankeuteen, sama mies, joka keisari Wilhelmiltä on saanut Preussin Kron-järjestön kunniamerkin ja muistosormuksen silloin kun keisari tuonnoin kävi Palestinassa. Näiden johdosta juuri epäili kansa, että mies oli vehkeissä ulkolaisten kanssa. Kahleissa saatoi polisii hänet Beiruthiin. Ja siellä oli hän vielä silloinkin, kun konsuli Dalman lähti Jerusalemista.

Kalleuksien etsijät eivät koko aikana ole tehneet muita kuin muinaistieteellisiä löytjä. Kaivauksista kaupungin ulkopuolella ei kukaan syrjäinen voinut saada mitään selville. Kaivajat kaivoivat näet vain yhden ainoan syvän aukon maahan ja lähtivät siitä maanalaista kanavaa myöten temp peliä kohti.

KAMMOTTAVA NÄKY.

Muutamat ulkomaalaiset matkailijat retkeilivät kiljattain Ausralian sisämaissa. Illan tultua pystyttivät he telttinsä ja asettuivat yölevolle. Kun he olivat nähneet tavattoman paljon kyykärmeitä seudulla, turvautuivat he ennen levollemenoaan varovaisuus keinoon. He olivat saaneet kuulla, etteivät käärmeet voi madella vastikään poltetulla maakamaralla. Sentähden polttivat he illala jonkun osan telttansa ympärillä olevaa ruohokkoa niin, että poltettu vyöhyke ympäröi telttaa. Sitten asettuivat he levolle. Varhain aamulla he heräsivät koiranga kiivaaseen hankuntaan ja ihmettelivät suuresti että se kuului teltan katolta. Kun he nousivat ylös ja katsoivat teltan oviaukon raosta, kohtasi heitä kammottava näky. Teltan ympärillä oli tuhansittain kyykäärmeitä päät pystyssä, aikoen kiemurrella polttetun vyöhykeen yli telttiin. Koira oli kauhuissaan paennut teltan katolle.

Mitä nyt tulisi neuvoksi? Hätä keksi keinon. Matkustajilla oli mukanaan hienoa ruutia ja paloi:naa. Näistä tekivät he pienlä tekinapalleroita, sytyttivät ne palamaan ja heitellen niitä käärmejoukkoon. Se keino auttoi. Käärmeet alkoivat paeta kauhuissaan eri suunnille, ja matkustajat pelastuivat uhkaavasta vaarasta.

Nähtävästi olivat käärmeet matkojen päähän tunteneet palavan ruohikon savun ja hajun sekä rien täneet sitä kohti suojellakseen omaisiaan vaarasta. Muuta selitystä eivät matkustajat löytäneet tästä ainoan lähteen läheisyydessä, niin valvoi poliisi koko ajan työn menoa. Yhtiön välikirja Turkin suurvisiirin kanssa määrää muuten, että puoli löydöistä lankeaa valtiolle ja toinen puoli löydöistä yhtiölle. Kaivaustyötä on jatkunut kaksi kokonaista vuotta. Mutta mitään ei ole löytynyt, vaikka näiltä paikoin (tri Juveliuksen osviittojen mukaan) pitäisi löydettämän liitonarkki, temppelin kalleudet ja sen arkistot. Sitten siirryttiin kaivamaan moskean muurien alustoja ja jatkettiin työtä 9 vuorokautta. Että temppeliä olisi tämän työn aikana ryöstetty, ei ole totta. Kalleuksien kaivajat olivat vain avanneet ennen kaivetun kanavan, mutta eivät sielläkään löytäneet mitään. Väite, että kaivajat olisivat tunkeutuneet pyhän kallion alla olevaan luolaan ja sieltä varastaneet kalleuksia on valheita.

Kuitenkin kiihoitti tämä huhu kansaa siinä määrin, että esivallan täytyi sekaantua asiaan. Kalleuksien etsijäin täytyi silloin yhtäkkiä pelastautua laivalle, joka heillä oli Jaffan satamassa. Vaikka Jerusalemin maaherra ei tienyt mitään asiasta, menetti hän virkansa ja moskean hoitokunnan esimies molempine poikineusa jouti vankeuteen, sama mies, joka keisari Wilhelmiltä on saanut Preussin Kron-järjestön kunniamerkin ja muistosormuksen silloin kun keisari tuonnoin kävi Palestinassa. Näiden johdosta juuri epäili kansa, että mies oli vehkeissä ulkolaisten kanssa. Kahleissa saatoi polisii hänet Beiruthiin. Ja siellä oli hän vielä silloinkin, kun konsuli Dalman lähti Jerusalemista.

Kalleuksien etsijät eivät koko aikana ole tehneet muita kuin muinaistieteellisiä löytjä. Kaivauksista kaupungin ulkopuolella ei kukaan syrjäinen voinut saada mitään selville. Kaivajat kaivoivat näet vain yhden ainoan syvän aukon maahan ja lähtivät siitä maanalaista kanavaa myöten temp peliä kohti.

Suuri Lokakuun Myynti.

Vihki- ja Kihlaustavaroille.

Hinnat erittäin halvat.

Mellä on hyvä valikoima Miesten ja Naisten kulta- ja hopeakelloja ja kellonperiä, sekä vihki ja kihlasormuksia, rannerenkai'a y. m. y. m.

Kelloja korjataan erikoisha! vennuksella heinäkuun ajalla.

Työn hyvyys taatan.

THE

Standard Jewlry Store,

I. FROMAN

omistaja

Simpson ja Bruden kadun kulmassa Fort William

Katsokaa suurta sähkökello kylttiä.

Laihoille

Jos olette laiha, jos tunnette voiman puutetta, jos veri on heikko, jos olette valju, jos tunnette pyörtymysta, Päänkivistystä, Hermostumista, Ihnostuksen ja ruokahalun puutetta [. n. e—nin se kaikki johtuu heikosta ruoasta ja raodan puutteesta veresä.

Rantan tulee silloin käyttää parannuskeinoa, sikä tähär saakka vielä ole kekeitty mitään, joka sen tekisi niin helposti kuin Rauta-pillerit.

No ovat helpot nauttia, lisäävät voima ja paloa merkillisen lyhyessä ajassa, seka miehille että naisille.

New York, N. Y.

Herra Apteekari: Olkaa hyvä ja lähettäkää minnille niitä samoja "Rauta-pilleria" joita olette viime syksynä. Lähetätkää kaksi pakettia. Ne oli erittäin hyviä, autoivat ruokahaluna, ja vahvistivat verta. Lähettäkää aivan niitä samoja, sillä ne oli erittäin hyviä vahvistamaan myös hermoston. Kunnioituksella Waanotettu Kopia H. Hakonen.

Tilatkaa—heti tänään—viivyttelemättä ensimäisen parannusmäärä—"Lignell'in Vahvistavia Rautapillereitä." Postissa täydellisen käyttöohjeen kanssa $1.00—(postikulut maksettuina).

Lignell'in Suom. Apteekki

Osoitte: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

UUSIA KELLOJA

myydään

ja

Vanhoja

korjataan

kohtuhinnoilla

A. C. Mac Nicol

Kulta- ja kelloseppä

Toimeliaita asiamiehiä

halutaan

ottamaan tilauksia

Työmiehen Joulukorteille

Sirot ja aistikkaat näytekirjat valmistuvat t. k. lopulla. Asiamiespalkkioita myönnetään 20%.

Asiamiehiksi haluavat ilmottautukaa heti!

Huom.! Työmiehen joulukortit

Parhainta Manitoban vehnää
Siistin ja puhtain nykyajan myllyistä
Taitavimmat myllärit
Suosittelee ja välittää jauhoja nimeltä

OGILVIE

ROYAL HOUSEHOLD FLOUR

nämä täyttävät jokaisen huollellisen perheen emännän vaatimukset täydellisesti. — Näistä saa

Hyvää leipää, piirakoita sekä torttuleivoksia.

Kysykää ruokatavarakaupastanne

THE OGILVIE FLOUR MILLS CO., Ltd

Montreal Fort William Winnipeg

Jauhaa — 15,000 tynnyriä päivässä.

Jos aiotte lähettää

Rahoja Sukulaisille ja Tuttaville Suomessa

on viisasta tehdä sitä Pankkiiritoiminimen

NIELSEN & LUNDBECK'in

24 State Street, New York

välttyksellä, joka on vanhin ja suurin suomalainen Pankkiliike ja Pilettiasiolmisto Amerikassa.

Kaikki meldän ulosmaksut Suomessa välittävät hyvin tunnetut

SUOMEN YHDYSPANKKI
KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKI ja
WAASAN OSAKE-PANKKI

kaikella tarkkuudella ja ehdottomalla varmuudella.

Kurssi on Smk. 5:15 Dollarista.

(TUOM.! Meldän välityksellämme lähetetään vuosittain yli seitsemän miljoonaa markkaa jaettuna yli kahteenkymmeneenviiteen tuhanteen eri lähetykseen.

Piletteja kaikille parhaimmille linjoille matkaa varten Suomesta tänne ja täältä Suomeen myydään halvimpiin hintoihin. Ostakaa piettinne meiltä.

KOSKA KELLOT,

joista olemme ilmottaneet, ovat kohta vähissä, niin täten ilmoitamme, että myymme niitä ainoastaan lokakuun viimeiseen päivään asti. Senjälkeen koroitamme niiden hinnan 12 dollariksi ja annamme kellokauppiaiden ne saada, koska meillä ei ole aikaa kauvemmin niiden kanssa työskennellä. Kansalaisten, jotka haluavat käyttää tätä harvinaista tilaisuutta hyväkseen, kehoitamme lähettämään tilauksensa ennen yllämainittua päivää.

Lukekaa allaolevat kirjeiden kopiat.

Minneapolis, Minn., 22 p. elok. 1911.

The Sampo Correspondence School. Chicago, Ill.

Kunnioittetavat Kansalaiset. Ettekö myisi minulle vielä kaksi kappaletta niitä samoja kelloja. Mukana seuraa maksu. Sen jonta tilasin viime viikolla, myin eräälle toiskicliselle ja sain 15 dollaria.

Teidän ystävänne

Kalle Mäki,

Pittsburg, Pa., 10 p. syysk. 1911.

The Sampo Correspondence School, Chicago, Ill.

Arvoisat Herrat. Olen vastaanottanut postista teiltä tilaamani kellon, josta olen iloinen. Pyydän täten kysyä josko te myisitte minulle näitä samoja kelloja koko tusinan. Mukana seuraa maksu Money Orderissa ja toivon, että lähettäisitte ne aivan heti, sillä minä lähden ensiviikolla vanhaan maahan ja myymällä nämät kellot aion tehdä matkarahat. — Tosi kunnioituksella Voitto Snellman.

Tilaukset tehdään osoitteella:

THE SAMPO CORRESPONDENCE SCHOOL,

Box 344. Chicago, Ill.

HALUTAAN TIETÄÄ.

satut huomaamaan tämän osoitteen, niin paiskaa poikaa kirjeellä. — **Mr. Robert Clark,** Edson, c:o Phelan Sherly Co., Mile 44,

SUOMALAINEN ....

Laake kauppa.

Me olemme juuri saaneet lähetyksen Suomesta: Luuliinamen-

toissa, alituisesti odotellen suurta päivää se oli koko Italian sosialismi. Ainoana valopilkkuna tässä kaaosmaisessa pimeydessä kohosi Andreas Costan vartalo ja hänen jihanteellinen ajatuksioninsa. V. 1886—1887 muodostui työväenpuolue. Se oli järjestyneen köyhälistön vastaarinnan ensimäinen ilmaus kapitalismia vastaan. Mutta tämän työväenpuolueen olemus oli varsinaisesti kieltoperäisyydessä, siinä että hyljättiin kerta kaikkiaan kaikki suhteet porvariston demokraattisiin puolueihin, mutta toiselta puolen myös sosialismiin ja anarkismiin. Tämä ei kuitenkaan estänyt sitä, että selvimmät ja laajanäköisimmät sosialistit tervehtivät tätä ensimäistä, itsenäistä köyhälistön järjestymisyritystä sosialistisena tosiasiana, joka ajoi edelleen sosialismin teorioita. He liittyivät työväenpuolueeseen ja julistautuivat nimenomaan siitä hetkestä lähtien sen kanssa solidariseiksi, kun porvariston yleinen mielipide ja valtiovalta alkoi sodan sitä vastaan häivittäkseen sen perin juurin yhteiskuntavaarana. Työväenpuolue ei voinut vastustaa ja hävisi aivan varjoksi. Mutta mikä kesti ja edelleen vaikutti työväen joukoissa, se oli uusi sysäys luokkajärjestymiseen, minkä se oli antanut. Samaan aikaan levisi ja syveni lukeneen kapinallisen vieen keskuudessa Marxin opit. Vuna 1892 perustettu sosialistinen puolue oli tuleen työväen järjestöllisten voimain yhtymise.. marxilaiseen filosofiaan, joka opiskelevain nuorta polvea innostutti ja kannusti.

Italian työväen sosialistinen puolue — niin kuului sen nimi kokonaisuudessaan — muodostui kaikenlaisten työväenjärjestöjen sunreksi liitoksi. Uuteen puolueeseen liittyi ammattiyhdistyksiä, kulutus- ja tuotanto-osuuskuntia ja niin sanottuja opiskelurenkaita, jotka todellisuudessa olivat poliittisia ryhmiä. Kuitenkin olivat köyhälistöjärjestöt enemmistönä. V. 1894—1895 kävi uuden puolueen vainoaminen kiihkeämmäksi kuin ennen. Nämä vainot eivät kohdistuneet ainoastaan puolueita vastaan, vaan myöskin kohtasivat ne puolueeseen liittyneitä yksityisjärjestöjä. Hallinnollisella ukaasilla ei hajotettu ainoastaan puolue, vaan hajotusvimma kohtasi myös osuuskuntia ja ammattiyhdistyksiä. Ne lakkautettiin, niiden kassat ryöstettiin, niiden uudelleen muodostaminen estettin; rangaistukseksi siitä rikoksesta, että olivat kuuluneet sosialistiseen puolueeseen. Hyökkäysraivon vastustamiseksi rakensivat Parman puoluekokouksen (1895) edustajat puolueen toiselle perustalle.. Tästä lähtien ei puolue ollut liittoutuneiden järjestöjen yhdistäjä, vaan yhtenäinen, yksityisistä henkilöistä kokoonpantu yhdistys. Tämän kautta tahdottiin tehdä mahdolliseksi ammatillisten järjestäytymispyrkimysten uudelleen alkaminen ja ammattiyhdistysliikettä suoralla erolla puoluejärjestöstä varjella joutumasta puolueita ukhkaavin vaaroihin. Tosiaankin herääivät ammattiyhdistykset uudelleen henkiin riippumattomina puolueesta, joka puolestaan näki jäsenmäärinsä supistuvan verrattain vähiin, joiden joukossa sivistyneet ja pikkuporvarisainekset olivat painavampana osana.

Kuitenkin aiheuttivat aikakauden v. 1895—1901 poliittiset olot sen, että puolueen ja ammattiyhdistysten ero käytännössä tuskin tuntui. Koko puolueen päätoimintahan kohdistui taisteluun ammattiyhdistysten kokoontumisvapauden puolesta. Puoluetoiminnan imi tämä tehtävä kokonaan

Tarkemmin sanoen: Suhteet eivät muuttuneet, mutta alettiin käsittää, että puolueen ja ammattiyhdistysten ero voisi johtaa hyvin vaikeihin erimielisyyksin toiminnassa. Ja niin kävikin. Vapauden puolesta käydyn jarrutustaistelun aikana olivat sosialistiset edustajat nähneet rinnallaan vapaamielisen porvarillisten ryhmäin edusajia, jotka auttoivat sosialisteja voittoon. Luonnollisesti muodostui näistä ryhmistä voitokkaan jarrutustaistelun jälkeen ministeristö. Mutta taantumukse nvalta oli myös aseissa ja kaksinkertaisella voimalla hyökkäisi vapaamielisen ministeristön kimpuun. Jos tahdottiin saatua vaabautta pitää, täytyi estää ministeristöä kaatumasta, täytyi siis sitä avustaa. Tästä seikasta sukeutui riita reformistien ja revolutsionäärien kesken. Jälkimäiset asettivat ihanteelliset puolueavaatimukset etualalle ja halusivat tunnustettavaksi sen periaatteen, ettei sosialistinen puolue missään tapauksessa saisi toimia yhdessä porvarillisten ryhmäin tai laitosten kanssa. Reformistit sanoivat tähän, että työväenluokan ilmeiset edut, ilmeten sen järjestöissä, ovat ehdottomasti asetettavat kaiken natteellisen, oikeaoppisuuden edelle. Todellisuudessa oli tämä sisäisen selkkaus sosialistisessa puolueessa ilmaus poliittisesta ja ammatillisten järjestöjen vastakaisuudesta ja kohdistui se peruskysymykseen: Mihin pistecseen saakka sattuu puolue- ja ammattiyhdistystoiminta yhteen? Tätä kysymystä ei siis olisi esiintynyt, jos puolue olisi pysynyt aikasemmassa säädöksessään, että puolue ja ammattiyhdistykset ovat samat. Puolueen sisällä sai 1903 vallan niin sanottu revolutsionäärinen suunta, joka syytti vastapuoluetta siitä, että se pettää sosialisteista aatetta kun avustaa porvarillista hallitusta, siitä huolimatta, että tästä avustuksesta oli köyhälistön järjestöille vetoa tötä etua. Sen mukaan joudutt iin sanomaan ammatillisille järjestöille, ettei heillä ollut edustkunnallisesta työstä mitään odotettavana, kun sosialistinen puolue voi toimia poliittisella alalla ainoastaan puhtaasti kielteisellä tavalla. Ja niin täytyi työväen joukoissa syntyä ajatus suoranaisesta vallankumouksellisesta toiminnasta. Tämä oli aivan luonnollista. Jos kerran ammattiyhdistyksillä ei ollut mitään sosialistisen puolueen toiminnasta odotettavana, kun se esiintymiselään sulki kaikki tiet, johtivat toistiivisiin voittoisin, jos toiselta puolen työväestölle ei ollut vielä hetikään mahdollista yksinään ottaa yhteiskunta-valtaa käsiinsä, niin täytyi luonnonmukaisesti luittua vakaumuksen, että ainut keino, ainoa tie myöskin työväen joukkojen poliittiselle alalle oli vaan „suorassa toiminnassa“. Niin synnytti revolutsionismi puolueessa vastaavan revolutsionäärisen syndikalismin työväen joukoissa.

Molempain näiden liikkeen muotojen välit kävivät pian hyvin jyrkiksi, vihamielisiksi, sillä revolutsionismi tahtoi, että puolue toimisi sosialistisen aatteiden pyhän liekin hoitajana ja köyhälistön tehtäväin tulkkina, kun taas revolutsionäärinen syndikalismi piti puoluetta hyödyttömänä ja vahingollisena esteenä sen omalla suoralla ja mukavammalla tiellä. Näitä vastaan lujittui reformismin kesken, tai paremmin: puoluen reformistisen osan ja niiden ammatillisten järjestöjen kesken, jotka eivät ottaneet osaa revolutsionääri-syndikalistiseen liikkeeseen — ja muutamain horjahdusten jälkeen muodostivat nämä

joja, ettei sulattaa itseensä. Tässä meillä on nyt vaikea kohta sekä sosialistisen puolueen että ammattiyhdistysten elämässä, kohta, joka ehdottomasti vaatii selvitystä: Kuinka kauvas vaikuttaa puolue- ja ammattijärjestön määrätty läheinen yhteys puolueen johtoon ja esiintymiseen? Niin paljon on varmaa: päätettäköönpä kuinka varmasti puolue- ja ammattiyhdistyskokouksissa tahansa molempain liikkeiden täydellisen tasa-arvoisuuden välttämättömyydestä, niin kuitenkin aina on vallalla tyytymättömyyden ja epäsovun henki, joka ei pysy salassa. Puolue — tässä ei saa unhottaa, että vaikka siinä reformit ovat enemmistönä, heidän joukossaan kuitenkin on hyvin lukusia n. s. itsenäisiä aineksia, jotka vielä elää vanha revolutsionäärinen henki — on monet kerrat valittanut sitä ettei Confederazione ole toiminut poliittisia tapauksia kyllin silmällä pitäen. Toiselta puolen valittaa Confederazione, että puolue ei ole tyeväen etuja täysin tyydyttävällä tavalla johdettu, että puolueen kanta ei ole varmaa.

Vaikka molemmin puolin on tehty kaikki että voitaisiin toinen tyydyttää ja pysyttää vält hyvänä, oli sakasalaisessa Vorvärtsissä kuitenkin äskettäin uutinen, että Confederazionen keskuudessa on syntynyt liike, joka voidaan pitää riippumattoman työväenpuolueen alkusoittona! Alkaisiko siis nyt molempain järjestöjen henkiset älit mennä tiukalle ja johtaa eroon?

Tosiasia on että tätä uutista ei ole perustettu Confederazionin taholta. Päinvastoin aivan sen johdon läheltä on alkanut ilmestyä ääniä, jotka vaativat, että ammattiyhdistykset ottavat haltuunsa ja siis puolueella pois työväenliikkeen johdon ja kulkevat omaa tietään.

Mihin tämä tulee kehittymään. Sulaako puolue Confederazionin? Vai syntyykö uusi puolue? Tuleeko jos kokonaisnus vielä jää, sosialistinen puolue kumouksellisemmaksi vai maltillisemmaksi? Siinä tapauksessa, että tämä uusi työväenpuolue tulee perustetuksi, tuleeko se olemaan Englannin työväenpuolueen mallinen vai saako se vallankumouksellisen luonteen. Kaikki nämä ovat kysymyksiä, jotka puolueen ja ammatti-liikkeen välien kehittyessä edelleen astuvat Italiassa esille ,mutta johin meidän nyt ei tarvitse lähteä vastaustaa antamaan.

JERUSALEMIN KAIVAUKSET RUOTSIN SIKÁLÁISEN KONSULIN KUVAAMINA.

Tri Gustaf Dalman, Ruotsin konsuli Jerusalemissa, on äskettäin saapunut Tukholmaan, missä eräs Dagens Nyheterin aputoimittaja on haastatellut häntä m. m. niistä Jerusalemin aarrekaivauksista, joita siellä — tri Valter Juveliuksen tieteellisten päätelmien nojalla — on harjoitettu parin vuoden kuluessa.

Näistä on konsuli Dalman kertonut seuraavaa:

Viime keväänä niin paljo huomiota herättäneet aarrekaivaukset Jerusalemissa eivät suinkaan ole tuottaneet niitä tuloksia, joita on tuo englantilainen yhtiö toivonut. Noin pari vuotta sitten saapui sinne eräs Belgiassa asuva ruotsalainen kapteeni Hoppenrath valmistelemaan kaivaustöitä, ostamaan kysymyksessä olevat maa-alat j.n. e. Englantilaisella yhtiöllä oli noin ½ milj. kruunun pääoma käytettävänänsä. Se oli tehnyt sopimuksen hallituksen kanssa ja kun kaivaukset alkoivat vanhan temppelin luona kaupungin eteläpuolella

vät sielläkään löytäneet mitään. Väite, että kaivajat olisivat tuntkeuneet pyhän kallion alla olevaan luolaan ja sieltä varastaneet kalleuksia on valheita.

Kuitenkin kiihoitti tämä huhu kansaa siinä määrin, että esivallan täytyi sekaantua asiaan. Kalleuksien etsijäin täytyi silloin yhtäkkiä pelastautua laivalle, joka heillä oli Jaffan satamassa. Vaikka Jerusalemin maaherra ei tiennyt mitään asiasta, menetti hän virkansa ja moskeen hoitokunnan esimies molempine poikineusa joutui vankeuteen, sama mies, joka keisari Wilhelmiltä on saanut Preussin Kron-järjestön kunniamerkin ja muistosormuksen silloin kun keisari tuonnoin kävi Palestinassa. Näiden johdosta juuri epäili kansa, että mies oli vehkeissä ulkolaisten kanssa. Kahleissa saatettoi polisii hänet Beiruthiin. Ja siellä oli hän vielä silloinkin, kun konsuli Dalman lähti Jerusalemista.

Kalleuksien etsijät eivät koko aikana ole tehneet muita kuin muinaistieteellisiä löytjä. Kaivauksista kaupungin ulkopuolella ei kukaan syrjäinen voinut saada mitään selville. Kaivajat kaivoivat näet vain yhden ainoan syvän aukon maahan ja lähtivät siitä maanalaista kanavaa myöten tempeliä kohti.

KAMMOTTAVA NÄKY.

Muutamat ulkomaalaiset matkailijat retkeilivät kiljattain Australian sisämaissa. Illan tultua pystyttivät he telttinsä ja asettuivat yölevolle. Kun he olivat nähneet tavattoman paljon kyykärmeitä seudulla, turvautuivat he ennen levollemenoaan varovaisuus keinoon. He olivat saaneet kuulla, etteivät käärmeet voi madella vastikään poltetulla maakamaralla. Sentähden polttivat he illala jonkun osan telttansa ympärillä olevaa ruohokkoa niin, että poltettu yöhyke ympäröi telttaa. Sitten asettuivat he levolle. Varhain aamulla he heräsivät koiransa kiinvaseen haukuntaan ja ilmetteli vät suuresti että se kuului teltan katolta. Kun he nousivat ylös ja katsoivat teltan oviaukon raosta, kohtasi heitä kamuottava näky. Teltan ympärillä oli tuhansittain kyykäärmeitä päät pystyssä, aikoen kiemurrella polletun vyöhykkeen yli telttiin. Koira oli kauhuissaan paennut teltan katolle.

Mitä nyt tulisi neuvoksi? Hätä keksi keinon. Matkustajilla oli mukanaan hienoa ruutia ja palovii naa. Näistä tekivät he pieniä tekinapalleroita, sytyttivät ne palamaan ja heitellen niitä käärmejoukkoon. Se keino auttoi. Käärmeet alkoivat paeta kauhuissaan eri suunnille, ja matkustajat pelastuivat uhkaavasta vaarasta.

Nähtävästi olivat käärmeet matkojen päähän tunteneet palavan ruohikon savun ja hajun sekä rien täneet sitä kohti suojellakseen omaisiaan vaarasta. Muuta selitystä eivät matkustajat löytäneet tähän suureen käärmekokoukseen.

Siitä lähtien käyttävät matkailijat Australian eräimaissa liikkuessaan sanotunlaisia, ruudista ja paloviinasta valmistettuja „käärmepillereitä“.

Paljaspäiset

MIKSI MENETATTE TUKKANNE?

Pyytäkää HETIlääke määräys no: 750, se estää hiuksenne lähtemisen, se estää pääkehnän ja kutkelman, sekä kaikki taudit hiuksissa ja päänahassa. Lähetetään postimaksuineen, $1.00 hinnasta.

"Lignell'n Suom. Apteeki
Osoitteella: P. A. Lignell,
620 Tower Ave. Superior, Wis.

vennyksella heinäkuun ajalla.

Työn hyvyys taatan.

THE

Standard Jewlry Store,

I. FROMAN
omistaja

Simpson ja Bruden kadun kulmassa Fort William

Katsokaa suurta sähkökello kylttiä.

Laihoille

Jos olette laiha, jos tunnette voimaa puutetta, jos veri on heikko, jos olette vailla, jos tunnette pyörtymistä, Päänkirvistystä, Hermostumista, Innostuksen ja ruokahalun puutetta j. n. e.—niin se kaikki johtuu heikosta ruoasta ja raudan puutteesta vereesä.

Rautaa tulee silloin käyttää parannuskeinona, sikä tähän saakka vielä ole keksitty mitään, joka sen tekisi niin helposti kuin Ruuta-pilleri.

Ne ovat helpot nauttia, lisäävät voima ja palous merkillisen lyhyessä ajassa, sekä mieliille että naisille.

New York, N. Y.

Herra Apteekkari: Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle viidi-samoja "Rauta-pilleria" joita lähetitte viime syksynä. Lähetäkää kaksi pakettia. Ne oli erittäin hyvä, auttavat ruokahalua, ja vahvistivat verta. Lähettäkää aivan niitä samoja, sillä ne oli erittäin hyviä vahvistamaan myös hermoston. Kunnioittaen,
H. Hakonen.

Tilatkaa-heti tänään—viivyttelemättä-kuukauden parannusmäärä—"Lignell'n Vahvistavia Rautapilleritä." Postiaan täyteen käyttöohjeen kanssa $1.00—(postikulut maksettuina).

Lignell'in Suom. Apteekki
Osoitte: P. A. Lignell Co., Superier, Wis.

UUSIA KELLOJA

myydään

ja

Vanhoja

korjataan

kohtuhinnoilla

A. C. Mac Nicol

Kulta- ja kelloseppä

Toimeliaita asiamiehiä

halutaan

ottamaan tilauksia

Työmiehen Joulukorteille

Sirot ja aistikkaat näytekirjat valmistuvat t. k. lopulla. Asiamiespalkkiota myönnetään 20%.

Asiamiehiksi haluavat ilmottautukaa heti!

Huom.! **Työmiehen joulukortit ovat parhaat, jonka takaa niiden monivuotinen suuri menekki.**

Kirjottakaa viipymättä osotteella:

Työmiehen Kirjakauppa,
Box B. Hancock, Mich.

Lasten Aapisia.

Meillä on saapunut joku määrä Suomesta M. Hahlin toimittamia

SOSIALISTISIA LASTEN AAPISIA.

Tämä on ainoa suomenkielinen Sosialistinen lasten lukukirja; paras alkeisopas, jokaisen työläisen lapsille.

Tilatkaa osoitteella:

Työkansa,
Box 132. Port Arthur, Ont.

vaatimukset täydellisesti. —
Näistä saa

Hyvää leipää, piirakoita sekä torttuleivoksia.

Kysykää ruokatavarakaupastanne

THE OGILVIE FLOUR MILLS CO., Ltd

Montreal Fort William Winnipeg
Jauhaa — 15,000 tynnyriä päivässä.

Jos aiotte lähettää

Rahoja Sukulaisille ja Tuttaville Suomessa

on viisasta tehdä sitä Pankkiiritoiminimen

NIELSEN & LUNDBECK'in

24 State Street, New York

välityksellä, joka on vanhin ja suurin suomalainen Pankkiliike ja Pilettiasiolmisto Amerikassa.
Kaikki meidän ulosmaksut Suomessa välittävät hyvin tunnetut

SUOMEN YHDYSPANKKI
KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKI ja
WAASAN OSAKE-PANKKI

kaikella tarkkuudella ja ehdottomalla varmuudella.

Kurssi on Smk. 5:15 Dollarista.

HUOM.! Meidän välityksellämme lähetetään vuosittain yli seitsemän miljoonaa markkaa jaettuna yli kahteenkymmeneenyhteen tuhanteen eri lähetykseen.

Piletteja kaikille paraimmille linjoille matkaa varten Suomesta tänne ja täältä Suomeen myydään halvimpiin hintoihin. Ostakaa pilettinne meiltä.

KOSKA KELLOT,

joista olemme ilmottaneet, ovat kohta vähissä, niin täten ilmoitamme, että myymme niitä ainoastaan lokakuun viimeiseen päivään asti. Senjälkeen koroitamme niiden hinnan 12 dollariksi ja annamme kellokauppiaiden ne saada, koska meillä ei ole aikaa kauvemmin niiden kanssa työskennellä. Kansalaisten, jotka haluavat käyttää tätä harvinaista tilaisuutta hyväkseen, kehoitamme lähettämään tilauksensa ennen yllämainittua päivää.

Lukekaa allaolevat kirjeiden kopiat.

Minneapolis, Minn., 22 p. elok. 1911.

The Sampo Correspondence School. Chicago, Ill.

Kunnioitettavat Kansalaiset. Ettekö myisi minulle vielä kaksi kappaletta niitä samoja kelloja. Mukana seuraa maksu. Sen jonta tilasin viime viikolla, myin eräälle toiskiieliselle ja sain 15 dollaria.

Teidän ystävänne
Kalle Mäki,

Pittsburg, Pa., 10 p. syysk. 1911.

The Sampo Correspondence School, Chicago, Ill.

Arvoisat Herrat. Olen vastaanottanut postista teiltä tilaamani kellon, josta olen iloinen. Pyydän täten kysyä josko te myisitte minulle näitä samoja kelloja koko tusinan. Mukana seuraa maksu Money Orderissa ja toivon, että lähettäisitte ne aivan heti, sillä minä lähden ensiviikolla vanhaan maahan ja myymällä nämät kellot aion tehdä matkarahat. — Tosi kunnioituksella Voitto Snellman.

Tilaukset tehdään osoitteella:
THE SAMPO CORRESPONDENCE SCHOOL,
Box 344. Chicago, Ill.

HALUTAAN TIETÄÄ.

satut huomaamaan tämän osoitteen, niin paiskaa poikaa kirjeellä. — **Mr. Robert Clark,** Edson, c:o Phelan Sherly Co., Mile 44, Alta.

(83) Tärkeän asian vuoksi haluaisin saada tietää missä nykyään oleskelee Herman Tikkaoja, eli Mäki Ilmajoelta Vaasan l. Jos huomaat tämän ilmoituksen niin lähetä tieto olinpaikastasi sekä osoitteestasi. Tahi jos joku tietäisi hänen nykyisen osoitteensa niin tekisi hyvin ja ilmoittaisi Mr. I. Ilkka, Northern Pvrites Co. Craham via Fort William Ont. Ca-

Syntynyt.

terve poika lokak. 5 päivänä 1911 jota nimitämme

SULO JOHANNES

Hilma ja John Paavola
Nummela, Sask. (85)

SUOMALAINEN

Laake kauppa.

Me olemme juuri saaneet lähetyksen Suomesta: Luulinjanenttia, Mixtura simppeliä, Aniisi roppia, Rauta roppia, Riikan palsamia, Eetteri tärpättiä, Veren puhdistus roppia, Snellmannin koliikki roppia, Kolera ja Koliikki lääkettä, sydämen vahvistusroppia. Reserveeraavia roppia.

Antakaa tohtorin resehtit meille ja me valmistamme lääkkeet parhaista ja puhtaista aineista.

Me vaihdamme (checkiä), vekse leitä (money order), ja myymme raha määräyksiä Suomeen ja ympäri koko maailman.

A. L. Smith.

Rohdoskauppias.
Phone 277 — — Port Arthur.

TYÖKANSA,

Ilmestyy joka tiistaina ja perjantaina 8-sivuisena. Port Arthurissa Ont., Canadassa.
Toimitus ja konttori Bay katu No 314. Puhelin 402.

Toimittajat:
J. W. Kananste, Vastaava. — Yrjö Mäkelä, M. Hahl.

P. Katainen, Taloudenhoit. — Manager.

TILAUSHINNAT:

Canadaan:

1 vuosikerta	$2.50
½ vuosikert.	1.25
3 kuukautta	.75

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta	$3.00
½ vuosikert.	1.50
3 kuukautta	.75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. rivillä. -:- Ilmoituksista stuivilla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

UNION LABEL — TYÖVÄENJÄRJESTÖ — PORT ARTHUR

HUOMAUTUS.

Asianomasten huolimattomuuden tähden oli Väkäleunan t. k. 15 p. numeroon tullut paha virhe. Kohmannella ja viidennellä sivulla olevien kuvien tekstit olivat keskenänsä vaihtuneet ja siten tulleet käsittämättömiksi lukioille.

TYÖKANSAN JOHTOKUNNALLE.

(Pydän tilaa seuraavalle):

Minä allekirjoittaja „Työkansan kustannusyhtiön osakkaana" vastustan Väkäleunan luovuttamista „Työmiehen kustannusyhtiölle". Miettikää tarkoin: — Jos „Työmies tahtoo olla sosialidemokraattinen, niin heittäköön pilalehtihommansa hiiteen ja levittäköön kaikilla luvallisilla keinoin „Väkäleukaa".

Gowganda Jct Ont., 14-10-11
Karl Mikkola.

TOVERI MARTIN HENDRIKSONIN MATKASUUNNITELMA ONTARIOSSA

tulevan marras- ja joulukuun aikana:

Marraskuulla
Toronto 2, 4, 5, 7. p.
Cobalt 9, 11, 12 p.
Poreupine 14, 15 p.
Copper Cliff 17, 18, 19 p.
Greighton Mine 21, 22 p.
Garson Mine 23, 24 p.
Sellwood 25, 26 p.
Green Hill 27, 28 p.
Mond 29, 30 p.
Sault Ste Marie 2 ja 3 p. jouluk.

Tämän jälkeen tov. Hendrickson matkustaa Michigan valtioon.

Airueesta tulee tällä kertaa varmasti hyvä julkaisu. Etenkin Canadan suomalaisille se on mitä suurimmasta merkityksestä, yksistään senkin tähden, että siinä on selvä ja helppotajuinen historia Canadan kehityksestä sen valtiollisesta asemasta, hallinnosta y. m. Tämän historiikin avulla voi lukija saada melkoisen selvän käsityksen sen maan oloista, jossa nyt elämme. Toisetkin kirjoitukset ovat arvokkaita, sitäkin suuremmalla syyllä kun niistä useat käsittelevät sellaisia kysymyksiä, joita ei suomalaisissa teoksissa ole vielä ollenkaan tätä ennen käsitelty.

Airuetta ei ole tällä kertaa julaistu ollenkaan sentähden, että saisimme sillä voittoa — niin suuresta merkityksestä kuin sekin köyhälle liikkeellemme olisi, vaan on se julaista etupäässä sentähden, että siitä olisi hyötyä Canadan suomalaiselle työväestölle ja samalla kansainväliselle sosialistiliikkeelle. Kuitenkin silloin kuin tällaisia julkaisuja kustannetaan etupässä lukijain hyödyn tähden, tulevat ne äärettömän kalliiksi. Tämä taas eddellyttää sitä, että, jos mielitään saada edes kaikki kulut korvatuksi, täytyy julkaisulla olla hyvä menekki. Senpätähden toivommekin, että joka ainoa Canadan suomalainen lähettää nyt heti tilauksen joko suorastaan tänne, taikka tilaa sen asiamiehiltämme, joita on jokaisella paikkakunnalla. Koettakaapa siis muistaa velvollisuutenne tätä arvokasta julkaisua kohtaan.

SYNODAN HERRASMIEHET VAPAARAKASTELIJOINA.

Amerikan Suomettaren toimittaja karannut toisen miehen akan kanssa.

Viime tuorstaina ilmestynyt Työmies kertoo Synodan leiristä seuraavan jutun:

„Skandaali. Synodan leirissä. Synodan leiriin kuuluvat naiset sekä miehet ovat viime päivinä olleet tavallista salaperäisemmän näköisinä, joka kuuluu olevan seurauksena seuraavasta tapahtumasta:

Ylioopilas Tauno Huotari, pastori Huotarin poika, joka tuli Parkkilan jälkeen Amerikan Suomettaren toimittajaksi, lähti viime launtai-iltana hiljaa pois paikkakunnalta, vieden mukanaan J. G. Metsälän vaimon. Tämä oli tietysti paha isku tekopyhille Synodan promenteille, johon jenkoon Huotari sekä Mrs. Metsälä kuuluivat. „Jälkimäinen ollen tri Armisen rouvan sisar. Prominentit koettivat kaikin voimin salata asiaa niin kauan kuin suinkin mahdollista, mutta asia oli liian houkuttelevaa laatua, joten se ei voinutkaan pysyä salaisuudessa.

Huotari kuuluu olevan vasta noin parinkymmenen vuotias nuorukainen, ja on kuten Mrs. Metsälkin saanut alkuperäisen koulusivistyksensä Suomi-Opistossa, jos en yhtä aikaa oltuaan he kuuluvat jo varsin nuorina ollessaan olleen läheisimmissä ystävyyssuhteissa keskenään. Ylei sissä ulkohuoneissa, pesulaitoksissa, ravintoloissa ja kapakoissa, kaikkialla se väijyy etsien uhriansa. Lääkäri voi huolellisella hoidolla saada tämän inhottavan taudin jonkinlaiseen horrostilaan mutta tykkänään poistumaan se saadaan ainoastaan harvoissa tapauksissa, jos nim. tauti ei ole ehtinyt kovin pitkälle pesiytymään uhriinsa ja, jos uhri on muuten terve ja voimakas.

Syfilis kuluttaa muuten elin voimaisen ja terveen ihmisen muutamassa vuodessa. Täällä Amerikassa, jossa syfilis on hyvin yleinen tauti, ei tarvitse muuta kuin mennä minkä tahansa kaupungin kadulle ja siellä näkee kävelevän kuolleita olentoja aino astaan sillä poikkeuksella, että heidät on unhotettu haudata. Valjuina, vailla tarmoa ja voimaa he kulkevat ilman minkäänlaista päämäärää eteenpäin. He ovat syfiliksen uhreja.

Veneeriset taudit ovat nykyajan ihmisille vielä yleisempiä kuin syfilis. Tämän kirjoittajalle ovat muutamat asiantuntijat kertoneet suomalaisten keskuudessa tavattavista tämänlaatuisista taudeista ja mikäli kertomuksiin voi luottaa tuntuu minusta siltä, että enemmän kuin puolet Amerikassa olevista suomalaisista miehistä sairastaa tai on ennemmin sairastanut jonkinlaista veneeristä tautia. Olenpa tullut huomaamaan, että nykyajan nuorten miesten keskuudessa tippuria pidetään jonkunlaisena kunniana ja urhoollisuuden merkkinä, lääkärit sitä kutsuvat „komeain miesten taudiksi". Vaikkakaan eivät veneeriset taudit ole yhtä vaarallisia kuin syfilis, ovat ne silti niin vaarallisia, että nuoren miehen olisi niitä vältettävä. Sukupuolisen voiman menettäminen voi olla yhtähyvästi seuraus veneerisestä taudista kuin mistä muusta taudista tai huonnottomuudesta tahansa. Suurnovatpa muutamat lääkärit, että veneerinen tauti, päästyään pahaksi on parantumaton.. Sitäpaitsi se lääkkeiden nieleminen, joilla häitä tauteja parannetaan, ei voi olla vaikuttamatta turmiollisesti hermostoon ja koko elimistöön.

Sukupuolitaudit ovat nykyään äärettömän yleisiä. Eikäpä ihme että niin on. Levittäväthän inhoittavat sukupuolitautiloitokset pelottavaa ja saastaista likaansa kaikkialle. Tällä mantereella on miljonia prostitueeratuita naisia. Muutamissa maissa on laskettu, että nainen voi tuossa kirotussa ja kirousta synnyttävässä toimessa kestää ainoastaan seitsemän vuotta. Tällainen tulos saavutetaan pitämällä lukua prostitueeratuista naisista sekä samalla siitä, kuinka monta nutta lankeemistapausta" vuosittain tapahtuu. Eräs parisilainen oppinut lääkäri on väittänyt, että sillä seitsemän vuoden ajalla, minkä nainen prostitutsioniammatissaan kestää, voi hän saastuttaa 30,000 miestä s. t. s. hän voi saastuttaa noin kaksitoista miestä päivässä. Tässä on huomioon otettava, että sukupuolitautinen voi saastuttaa näin monta miestä päivässä. Tietysti ei tällainen summa tule jokaisen prostitueeratun osalie; schän on mahdotonta ja eivätthän prostitueeratutkaan ole yhtämittaisesti sukupuolitautien saastuttamia. Mutta suuri heidän saastuttamisensa luku kaikessa tapauksessa on. Saksan Berliinissä oli v. 1900 huhtik. 30 p. kootun tilaston mukaan tuona yhtenä päivänä 6,000 sukupuolitautista henkilöä, niistä 3,000 tuoreessa syfiliksessä. Nämä tuttaman henkilön kanssa. Yleisissä ulkohuoneissa, pesulaitoksissa, ravintoloissa ja kapakoissa, kaikkialla se väijyy etsien uhriansa. Lääkäri voi huolellisella hoidolla saada tämän inhottavan taudin jonkinlaiseen horrostilaan mutta tykkänään poistumaan se saadaan ainoastaan harvoissa tapauksissa, jos nim. tauti ei ole ehtinyt kovin pitkälle pesiytymään uhriinsa ja, jos uhri on muuten terve ja voimakas.

Syfilis kuluttaa muuten elin voimaisen ja terveen ihmisen muutamassa vuodessa. Täällä Amerikassa, jossa syfilis on hyvin yleinen tauti, ei tarvitse muuta kuin mennä minkä tahansa kaupungin kadulle ja siellä näkee kävelevän kuolleita olentoja aino astaan sillä poikkeuksella, että heidät on unhotettu haudata. Valjuina, vailla tarmoa ja voimaa he kulkevat ilman minkäänlaista päämäärää eteenpäin. He ovat syfiliksen uhreja.

Veneeriset taudit ovat nykyajan ihmisille vielä yleisempiä kuin syfilis. Tämän kirjoittajalle ovat muutamat asiantuntijat kertoneet suomalaisten keskuudessa tavattavista tämänlaatuisista taudeista ja mikäli kertomuksiin voi luottaa tuntuu minusta siltä, että enemmän kuin puolet Amerikassa olevista suomalaisista miehistä sairastaa tai on ennemmin sairastanut jonkinlaista veneeristä tautia. Olenpa tullut huomaamaan, että nykyajan nuorten miesten keskuudessa tippuria pidetään jonkunlaisena kunniana ja urhoollisuuden merkkinä, lääkärit sitä kutsuvat „komeain miesten taudiksi". Vaikkakaan eivät veneeriset taudit ole yhtä vaarallisia kuin syfilis, ovat ne silti niin vaarallisia, että nuoren miehen olisi niitä vältettävä. Sukupuolisen voiman menettäminen voi olla yhtähyvästi seuraus veneerisestä taudista kuin mistä muusta taudista tai huonnottomuudesta tahansa. Sunovatpa muutamat lääkärit, että veneerinen tauti, päästyään pahaksi on parantumaton.. Sitäpaitsi se lääkkeiden nieleminen, joilla häitä tauteja parannetaan, ei voi olla vaikuttamatta turmiollisesti hermostoon ja koko elimistöön.

Sukupuolitaudit ovat nykyään äärettömän yleisiä. Eikäpä ihme että niin on. Levittäväthän inhoittavat sukupuolitautiloitokset pelottavaa ja saastaista likaansa kaikkialle. Tällä mantereella on miljonia prostitueeratuita naisia. Muutamissa maissa on laskettu, että nainen voi tuossa kirotussa ja kirousta synnyttävässä toimessa kestää ainoastaan seitsemän vuotta. Tällainen tulos saavutetaan pitämällä lukua prostitueeratuista naisista sekä samalla siitä, kuinka monta nutta lankeemistapausta" vuosittain tapahtuu. Eräs parisilainen oppinut lääkäri on väittänyt, että sillä seitsemän vuoden ajalla, minkä nainen prostitutsioniammatissaan kestää, voi hän saastuttaa 30,000 miestä s. t. s. hän voi saastuttaa noin kaksitoista miestä päivässä. Tässä on huomioon otettava, että sukupuolitautinen voi saastuttaa näin monta miestä päivässä. Tietysti ei tällainen summa tule jokaisen prostitueeratun osalie; schän on mahdotonta ja eivätthän prostitueeratutkaan ole yhtämittaisesti sukupuolitautien saastuttamia. Mutta suuri heidän saastuttamisensa luku kaikessa tapauksessa on. Saksan Berliinissä oli v. 1900 huhtik. 30 p. kootun tilaston mukaan tuona yhtenä päivänä 6,000 sukupuolitautista henkilöä, niistä 3,000 tuoreessa syfiliksessä. Nämä

Sukupuolitautien uhrit.

Viime aikoina on puhuttu ja kirjoitettu jokseenkin paljon ihmisten ja ihmiskunnan onnellisuudesta ja onnettomuudesta. Monenlaatuisia onnellisuuteen johtavia eri tietä ovat eri henkilöt löytäneet. Sangen monta onnettomuuden syytä ja pienempää syytä on keksitty. Paljon on sanottu totuuksia, paljon pienempiä totuuk sia ja — kaikista enite on puhuttu pötyä.

Tämä kysymys on laaja, schän cikeastaan onkin ainoa kysymys. minkä toteuttamisessa ihmiset ja ihmiskunta työskentelee. Eli sanokaamme selvemmin, se on kysymys, jonka sisälle ihmiskunnan kaikki nykyiset ja menneet, sangen erilaiset harrastukset kuuluvat. Koottpa jollakin harrastuksella suhtaasti luokkaluonnekin, niin siitä huolimatta sen ajajia työskentelyynsä kannustaa suuremman onnellisuuden hankkimi nen, joko isänmaalle taikka sitten pienemmälle ryhmälle.

Tässä kirjoituksessa on tarkoitus selitellä ainoastaan yhtä niistä lukemattomista onnettomuuden aiheuttajista, joiden ympäröimänä nykyinen ihmiskunta elää Tässä puhutaan ihmiskunnan terveydellisessä suhteessa taantumisesta ja siitäkin ainoastaan yh menee naimisiin sairastanut kaksi kertaa tipparia ja joka viides on ollut syfiliksessä.

Minulla ei ole Canadasta enempää kuin Yhdysvalloistakaan minkäänlaisia sukupuolitauteja valaisevia tilastoja käytettävänäni. Tarkkoja tilastoja näistä taudeista ei ole ollenkaan olemassakaan, sillä lääkärit, jotka ykstiyisprakt ikassaan hoitavat sukupuolisairaita, eivät vastaa tilastojen kerääjien kyselyihin. Se kuitenkin on varma, että Canadassa ja etenkin Yhdysvalloissa on suhde ainakin edelläolevien tilastojen mukaan sama kuin Saksassa.

Syfilis ja keuhkotauti ovat nykyajan kamalampia haudankaivajia. Syfiliksen tartuntavaara ei ole vielä silloinkaan ohi vaikka se tuskalliset oireet ovat olleet jo parikymmentä vuotta tuntumattomissa. Jokaisen etevän lääkärin tiedossa on tapahtumia, joissa parikymmentä vuotta horrostilassa ollut syfilis on tarttunut terveeseen henkilöön.

Sukupuolitautien syyt.

Jo ennemmin on tässä kirjoituksessa viitattu siihen, että näiden kamalien tautien syynä on prostitutsioni. Sanottakoon vielä lisäksi, että niiden syynä on sekä salainen, että julkinen prostitutsioni. Yhdysvaltain suurissa kaupungeissa sanotaan jokaisessa olevan tuhansia jopa kymmeniä tuhansia prostitueerattuja naisia; Chicagossa ja New Yorkissa niitä on laskettu olevan ainakin 50 tuhatta kummasakin. Sen lisäksi on ainakin yhtä paljon naisia, jotka jonkun muun ammatin ohella harjoittavat prostitutsionia. Ainoastaan osa näistä naisista on jonkinlaisen, sangen huolettomasti toimitetun, lääkärintarkastuksen alaisena ja suuri osa ei käy lääkärin tarkastettavana ollenkaan — paitsi silloin kun tauti on kehittynyt niin pitkälle, että se pakoittaa turvautumaan lääkärin hoitoon. Näinollen tartunnan vaara prostitueerattujen naisten keskuudessa on hyvin yleinen. Onko sitten ihme, jos joka toinen mies saira staa jotakin veneeristä tautia, ja „joka viides on tuoreessa syfiliksessä ?

Lääkärin tarkastus ei uletu milloinkaan miehiin; he voivat vapaasti kuletaa tartunnan, joko johonkin prostitueerattuun naiseen taikka sitten „rakastettuunsa" ja niin se yhä edelleen leviää ehä peloittavammassa määrässä.

Mutta prostitutsioni ei ole itse se syy, jonka seurauksena sukupuolitaudit ihmiskuntaa raastavat. Prostitutsioni sinänsä on seuraus syvällisemmistä syistä ; se on välimuoto, se aste, jolla itse pahan seurausa saa vaarallisen luonteensa. Siis hakiessamme sukupuolitautien varsinaisia syitä, me menettelemme varsin yksipuolisesti, vieläpä järjettömästikin, jos pidätämme prostitusioniin. Ei, meidän on ensin löydettävä prostitutsionin syyt ja vasta silloin me voimme sukupuolitautisenkin olemassaolon johdonmukaisesti käsittää.

Prostitutsionin syyt.

Kieltämätön tosiasia on, että avioliitto itse kunakin aikakaute na on ollut ja on nykyään omistusoikeusolojen mukainen. Lähtemättä hakemaan tälle väitteelle todistuksia menneisyydestä, on kylläkin, jos viittaa siihen tosiasiaaan, että kommunin vallitsessa ei ollut yksiavioisuusjärjestelmää set enää tahdo elää yhdessä jos elämä on toinen toisensa kiusana olemista. Ja silloin kuin omaisuus suhteet lakkaavat vaikuttamasta avioliittoon, uskaltavat „elämänkumppanukset" kyllä erota välittämättä yleisestä mielipiteestä, joka sekin silloin lakkaa välittämästä eroavista „elämänkumppanuksista".

Nykyaikainen avioliitto, monine raskaine velvollisuuksineen peloittaa nouria miehiä menemästä naimisiin. Näin syntyy suuri „vanhain poikain" armeija. Mutta samalla kertaa jäävät naiset pääsemättä naimisiin ja sentähden syntyy naimattomien naisten armeija. Näistä naisista sitten syntyy prostitutsionilaitosten vakituinen pohjajoukko. Naiset haluavat mennä naimisiin, mutta kun eivät ole tilaisuudessa siihen, hakevat he itsellensä jos-jonkinlaista ansiotyötä. Näissä töissä kuitenkin on palkat niin pienet, että naisten täytyy pakostakin turvautua „sivutienestiin". Ensin he tekevät sitä vain ylityönään, mutta vähitellen heistä tulee vakituisia „ammatin harjoittajia".

Juuri se seikka, että naiset vielä pitävät avioliittoa jonkinlaisena tal udellisen onnen satamana, lisää vain heidän „lankeemismahdollisuuttansa"; naisth, nähkääs, on petollisten miesten näinollen äärettömän helppo pettää avioliittolupauksilla.

Kirjassaan „Nainen ja Sosialismi" julkaisee A. Bebel erään tilaston, jonka mukaan 5,000 prostituceratusta oli 1,440 kurjuudesta ryhtyneet ammattiansa harjottamaan, 1,250 oli orpoja ja varattomia, 80 elätti siten vanhempiansa, 1,400 oli hyljätyitä rakastajattaria 400 olivat sotilashenkilöitten Pariisiin viettelemiä ja 280 oli rakastaja heittänyt raskauden aikana. Kuten tästä tilastosta näkyy, eivät nämä naiset olleet ilman voimakkaita vaikuttimia langenneet prostitutsionin haisevaan lokaan.

Prostitutsioni on luonnollinen, vieläpä välttämätönkin seuraus nykyisestä yksinomistusoikeus järjestelmästä. Sitä ei voida poistaa muuten kuin yhdessä nykyisen mädäntyneen järjestelmän kansa. Sukupuolitautit leviävät prostitutsionin välityksellä, mutta ataksyy on mädänneessä taloudellisessa järjestelmässä. Kuitenkin on otettava huomioon ne väärät ja nurinkuriset käsitykset, joita nykyiset ihmiset sukupuoliasioista omaavat. Niiden vaikutus on sangen mahtava tekijä ihmisten menettelylle. Täysin ja luonnollisesti sukupuoliasioista selvillä oleva ihminen ei läheskään yhtä helposti joudu sukupuolitautien uhriksi kuin se ihminen, joka ei ole selvillä näistä asioista.

Minä en voi niin voimakkaasti kuin tahtoisin varoittaa tämän kirjoituksen lukijoita välttämään kaikenlaatuista sekaantumista sukupuolitautej asairastavien henkilöiden kanssa. Minä tiedän, että en saa teitä luopumaan sekaantumisestanne prostitueerattujen naisten kanssa, samoin kuin tiedän senkin, että en voi ketään estää joutumasta prostitutsionilai tosten uhriksi. Mutta ainoa myös kin tiedän, että te tätte varoituksesta vaarin ja koetatte, en nenkuin sukupuoliseer seuruste luun antaudutte, saada selville, miten vaarallisia seurauksia siitä mahdollisesti voisi olla. Sukupuoli taudilla urheileminen on haudan kaivamista itsellensä. Niistä ei voi millainkaan enempää kuin

Canadan suomalaiset.

CALGARY, ALTA.

Koska olen valittu Työkansalle uutisten kirjoittajaksi tältä paikkakunnalta, niin täytän tehtäväni, ilmoittaen ensinmäkin osastomme toiminnasta, joka näyttää päipäivältä käyvän laimeammaksi. Syy ehkä lienee huolimattomuus ja oman asemansa huomaamattomuus, joka kyllä on kylliksi ahdas huomauttamaan sikeimmässäkin unessa nukkuvaa.

Osa jäsenistöstä on kyllä koittanut kaikkensa toiminnan viikastuttamiseksi, vaan näyttää että kaikki on rauennut turhaan. On toivottu että syksy virkistää elämän vakavamman puolen, koska kesä on pitänyt ilosta huolen. Kuitenkin näyttää syksy olevan tarmioksi toiveillemme, sillä useita osastomme jäseniä on muuttanut pois ja ensi kuussa kuuloni mukaan lähtee useita perheitä mailleen, joille he ovat ottaneet luvan päästäkseen. Siis isoa halaa tulee osastomme toiminta kärsimään, sillä maalle-aikovat perheet ovat tarmolla toimineet osastossamme. Toivon kuitenkin onnea heidän toiminnalleen oman kodin perustamiseksi ja toivon, ett taas palaatte ensi kevännä uusin voimin, joita on parempi karttuttaa siellä vapaammassa olossa ja hiljaisuudessa.

Osastollamme oli virkakunnan valinta ensi vuosinelj ännekselle, joiksi tulivat seuraavat: Järjestäjäksi V. W. Niva, pöytäkirjuriksi A. Kunttu, rahastonhoitajaksi J. Kielinen ja jäsenkirjuriksi O. V. Väre sekä kirjallisuuden levittäjäksi osaston takuulla Jeria Mäkinen. Myös valittiin erityinen toimikunta Työkansan levittämiseksi, johon tulivat: Matti Kivinen, N. Ahlström ja mrs Jonhsoni. Uutisten kirjoittajiksi tulivat Oskar Väre Työmiehelle ja allekirjoittanut Työkansalle. Tarmokkuutta vaan toiminnallemme.

Viime kokouksessamme luettiin kirje Canadan s. s. järjestön toimikunnalta, jossa ilmoitettiin s. s. järjestön perustamisesta tänne Canadankin pimeään solukkaan. Asiaa pohdimme tarmolla ja annoimme tunnustuksen sen perustamiselle yhtymällä s. s. järjestöön josta on toimikunnalle ilmotettu aikaisemmin.

Myöskin pohdimme Väkäleuan kauppasopimuksesta Työmiehen ja Työkansan välillä ja yksimielisesti hyväksyimme Väkäleunan luovuttamisen Työmiehelle niillä ehdoilla, jotka Työkansassa ilmoitettiin. Toivomuksella, että ne turhanpäiväiset jaarittelut loppuisivat samassa kaupassa, sillä on epäedullista meidän kuukletaistoisen väestön lehtien riidellä etuisuuksistaan keskenään, sillä se vain saattaa häiriötä puoluetoiminnalle.

Osastomme päätti panna toimeen perhe-iltamat ensi lauvantaina poismuuttavien jäsenten muistolle, siten antakseen tunnustuksen heidän virkeälle toiminnalleen osastomme eduksi ja myös aatteemme levittämiseksi.

U. k.

TORONTO, ONT.

Olen ehkä vähän myöhästynyt näiden tiedonantojen kanssa, vaan ehän sit ääna ehdi vaikka halukin olisi.

Liiton kokouksessa lokak. 15 p. oli jäseniä saapuvilla enempi kuin tavallista. Mutta silloin myöhä

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

r vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
r kuukautta ..... .75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. rivillä. -:- Ilmoituksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA". Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

UNION LABEL PORT ARTHUR

HUOMAUTUS.

Asianomasten huolimattomuuden tähden oli Väkäleuan t. k. 15 p. numeroon tullut paha virhe. Kolmannella ja viidennellä sivulla olevien kuvien tekstit olivat keskenänsä vaihtuneet ja siten tulleet käsittämättömiksi lukioille.

TYÖKANSAN JOHTOKUNNALLE.

(Pyydän tilaa seuraavalle):

Minä allekirjoittaja „Työkansan kustannusyhtiön osakkaana" vastustan Väkäleuan luovuttamista „Työmiehen kustannusyhtiölle". Miettikää tarkoin: — Jos „Työmies tahtoo olla sosialidemokraattinen, niin heittäköön pilalehtihommansa hiiteen ja levittäköön kaikilla luvallisilla keinoin „Väkäleukaa".

Gowganda Jct Ont., 14-10-11
Karl Mikkola.

TOVERI MARTIN HENDRIKSONIN MATKASUUNNITELMA ONTARIOSSA

tulevan marras- ja joulukuun aikana:

Marraskuulla
Toronto 2, 4, 5, 7. p.
Cobalt 9, 11, 12 p.
Porcupine 14, 15 p.
Copper Cliff 17, 18, 19 p.
Greighton Mine 21, 22 p.
Garson Mine 23, 24 p.
Sellwood 25, 26 p.
Green Hill 27, 28 p.
Mond 29, 30 p.
Sault Ste Marie 2 ja 3 p. jouluk.

Tämän jälkeen tov. Hendrickson lähtee Nepigoon, sieltä Port Arthuriin ja ympäristölle, josta t. p. komitea jättää sikäläisten toverien ja tov. Hendricksonin itsensä parhain järjestettäväksi luento tilaisuudet.

Mahdollisesti voi tässä suunnitelmassa tulla muutoksia, vaan Martin tulee aina antamaan tulostaan ennakolta tiedon osastoille.

T. p. komitean toivomus olisi että osastot ja toverit kaikkialla koittaisivat saapua itse ja akiterata toisia näihin tilaisuuksiin. Samalla toimii tov. Hendrickson puoluelehtien asiamiehenä, joista etusijalla on Työkansa.

C. S. S. Järjestön t. p. komitea.
per J. F. Lahti.

AIRUE,

Työkansan syysjulkaisu, on kohta valmiiksi ladottuna. Sen tään senkin tähden, että siinä on edlvä ja helppotajuinen historia Canadan kehityksestä sen valtiollisesta asemasta, hallinnosta y. m. Tämän historiikin avulla voi lukija saada melkoisen selvän käsityksen sen maan oloista, jossa nyt elämme. Toisetkin kirjoitukset ovat arvokkaita, sitäkin suuremmalla syyllä kun niistä useat käsittelevät sellaisia kysymyksiä, joita ei suomalaisissa teoksissa ole vielä ollenkaan tätä ennen käsitelty.

Airuetta ei ole tällä kertaa julaistu ollenkaan sentähden, että saisimme sillä voittoa — niin suuresta merkityksestä kuin sekin köyhälle liikkeellemme olisi, vaan on se julaista etupäissä sentähden, että siitä olisi hyötyä Canadan suomalaiselle työväestölle ja samalla kansainväliselle sosialistiliikkeelle. Kuitenkin silloin kuin tällaisia julkaisuja kustannetaan etupäissä lukijain hyödyn tähden, tulevat ne äärettömän kalliiksi. Tämä taas eddellyttää sitä, että, jos mielitään saada edes kaikki kulut korvatuksi, täytyy julkaisulla olla hyvä menekki. Senpätähden toivommekin, että joka ainoa Canadan suomalainen lähettää nyt heti tilauksen joko suorastaan tänne, taikka tilaa sen asiamiehiltämme, joita on jokaisella paikkakunnalla. Koettakaapa siis muistaa velvollisuutenne tätä arvokasta julkaisua kohtaan.

SYNODAN HERRASMIEHET VAPAAKAKASTELIJOINA.

Amerikan Suomettaren toimittaja karannut toisen miehen akan kanssa.

Viime tuorstaina ilmestynyt Työmies kertoo Synodan leiristä seuraavan jutun:

„Skandaali. Synodan leirissä. Synodan leiriin kuuluvat naiset sekä miehet ovat viime päivinä olleet tavallista salaperäisemmän näköisinä, joka kuuluu olevan seurauksena seuraavasta tapahtumasta:

Ylioppilas Tauno Huotari, pastori Huotarin poika, joka tuli Parkkilan jälkeen Amerikan Suomettaren toimittajaksi, lähti viime launtai-iltana hiljaa pois paikkakunnalta, vieden mukanaan J. G. Metsälän vaimon. Tämä oli tietysti paha isku tekopyhille Synodaan prommenteille, johon jenkkoon Huotari sekä Mrs. Metsälä kuuluivat, jälkimäinen ollen tri Armisen rouvan sisar. Prominentit koettivat kaikin voimin salata asiaa niin kauan kuin suinkin mahdollista, mutta asia oli liian houkuttelevaa laatua, joten se ei voinutkaan pysyä salaisuudessa.

Huotari kuuluu olevan vasta noin parinkymmenen vuotias nuorukainen, ja on kuten Mrs. Metsälkin saanut alkuperäisen koulu sivistyksensä Suomi-Opistossa, jos sa yhtä aikaa oltuaan he kuuluvat jo varsin nuorina ollessaan olleen läheisimmässä ystävyyssuhteissa. Huotari muutti sitteamin Suomeen, jossa hän suoritti ylioppilastutkinnon. Sillä aikaa meni hänen entinen lemmittynsä naimisiin J. G. Metsälän kanssa. Nyt, kun Huotari saapui Amerikan Suomettaren toimittajaksi, näkyy vanha rakkaus puhenneen uudestaan ilmoille, josta oli seurauksena yhdessä karkaus.

Mrs. Helmi Metsälä (o. s. Ristell) jätti tänne miehensä ja kaksi pientä lasta, joka seikka ei suinkaan ole hänen miehelleen miksikään iloksi.

Nyt tietysti olisi meillä hyvä tilaisuus tämän skandaalin ohella maalata kaikki synodalaiset ja Suomi-Opiston kannattava joukkue vapaarakkauden harjoittajiksi, kuten synodalaiset ovat olleet valmiit tekemään aina silloin, kun joku sosialisti on sattunut sekaantumaan tämän luontoiseen asiaan. Sa olivatkia saaneet niin kristillisen kouluttuksen, jonkalainen kouluttus voidaan antaa ainoastaan Suomi-Opistossa, niin siitä huolimatta sai lihalliset halut ja himot heissä noin suuren vallan. Niin ikävää kuin se onkin, niin tämä tapaus osottaa, että ne ankarat siveyssäännöt, jotka tämän uutisen kirjoittaja kerran sattui räkemään Suomi-Opiston seinällä, eivät näy tehevän sitä vaikutusta, kuin isä Nikanderi on otaksunut silloin kuin ne laati.

Me puolestamme katsomme velvollisuudeksemme antaa Synodan prominenteille sen ystävällisen neuvon, että hankkisivat Työmiehen kirjakauppasta vaikkapa nyt aluksi edes 10 kapaletta „Sukupuolimoraali ja elämän onni" niministä teostu ja ryhtyisivät sitä itse lukemaan ja luettamaan Suomi-Opiston oppilille. Tämä teos voisi tuntuvasti kohottaa sanotussa leirissä löytyvien siveellisesti heikkojen henkilöiden siveyttä.

Amerikan Suometar lausuu viime tuorstain numerossaan Tauno Huotarista:

„— Lehtemme aputoimittaja Tauno Huotari on eronnut lehtemme toimitussesta ja antautunut liikealalle. Lausumme puolestamme hänelle liitokset sopuisasta yhteistyöstä ja toivotamme mitä parhainta onnea ja menestystä nykyisellä alallaan."

Jaa'ah! Amerikan Suometar siis hyväksyy Huotarin nykyisen „alan"!

Sukupuolitautien uhrit.

Viime aikoina on puhuttu ja kirjoitettu jokseenkin paljon ihmisten ja ihmiskunnan onnellisuudesta ja onnettomuudesta. Monenlaatuisia onnellisuuteen johtavia eri teitä ovat eri henkilöt löytäneet. Sangen monta onnettomuuden syytä ja pienempää syytä on keksitty. Paljon on sanottu totuuksia, paljon pienempiä totuuksia ja — kaikista enite on puhuttu pötyä.

Tämä kysymys on laaja, sehän eikeastaan onkin ainoa kysymys, minkä toteuttamisessa ihmiset ja ihmiskunta työskentelee. Eli sanokaamme selvemmin, se on kysymys, jonka sisälle ihmiskunnan kaikki nykyiset ja menneet, sangen erilaiset harrastukset kuuluvat. Otsootpa jollakin harrastuk sella tuhtaasti luokkaluonnekin, niin siitä huolimatta' sen ajajia työskentelyynsä kannustaa suuremman onnellisuuden hankkimi nen, joko isänmaalle taikka sitten pienemmälle ryhmälle.

Tässä kirjoituksessa on tarkoi tus selitellä ainoastaan yhtä mis tä lukemattomista onnettomuuden aiheuttajista, joiden ympäröi mänä nykyinen ihmiskunta elää Tässä puhutaan ihmiskunnan ter veydellisessä suhteessa taantumi sesta ja siitäkin ainoastaan yh deltä puolelta — puhutaan sukupuolitautien äärettömämän nope asta levenemisestä ja niiden suurta tuhoa tuottavasta omaisuudes ta.

Minkalaisia ovat sukupuolitaudit.

Sukupuolitaudit ovat tauteja, joiden uhriksi ihminen joutuu, jo ko perimällä sen vanhemmiltansa taikka saamalla sen tarttunnar kautta joko olemalla sukupuoliyh teydessä henkilön kanssa, joka on jo ennestään jonkunlaisen su kupuolitaudin saastuttama, ta sitten jonkun muunlaisen tartun nan kautta. Vaarallisin kaikista sukupuolitaudeista on syfilis. Mitään ehdottomasti pätevää lääkettä tai hoitotapaa, joka voisi syfiliksen parantaa ei nykyaikainen lääketiede tunne. Syfiliksen tartunta on mahdollinen ja sangen yleinenkin, ilman, että ollaan su kupuolisessa yhteydessä sen saas pungin kadulle ja siellä näkee kävelevän kuolleita olentoja aino astaan sillä poikkeuksella, että heidät on unohtettu haudata. Val juina, vailla tarmoa ja voimaa he kulkevat ilman minkäänlaista päämäärää eteenpäin. He ovat syfiliksen uhreja.

Veneeriset taudit ovat nykyajan ihmisille vielä yleisempiä kuin syfilis. Tämän kirjoittajalle ovat muutamat asiantuntijat kertoneet suomalaisten keskuudessa tavattavista tämänlaatuisista taudeista ja mikäli kertomuksiin voi luottaa tuntuu minusta siltä, että enemmän kuin puolet Amerikassa olevista suomalaisista miehistä sai ratsaa tai on ennemmin sairastanut jonkinlaista veneeristä tautia. Olenpa tullut huomaamaan, että nykyajan nuorten miesten keskuudessa tippuria pidetään jonkunlaisena kunniana ja urhoollisuuden merkkinä, lääkärit sitä kutsuvat „komeain miesten taudiksi". Vaikkakaan eivät veneeriset taudit ole yhtä vaarallisia kuin syfilis, ovat ne silti niin vaarallisia, että nuoren miehen olisi niitä välttävä.

Sukupuolisen voiman menettäminen voi olla yhtähyvästi seurausta veneerisestä taudista kuin mistä muusta taudista tai luonnottomuudesta tahansa. Sanovatpa muutamat lääkärit, että veneerinen tauti, päästyään pahaksi on parantumaton.. Sitäpaitsi se lääkkeiden nieleminen, joilla näitä tauteja parannetaan, ei voi olla vaikuttamatta turmiollisesti hermostoon ja koko elimistöön.

Sukupuolitaudit ovat nykyään äärettömän yleisiä. Eikäpä ihme että niin on. Levittävätkin ihmiottavat sprostitutsionilaitokset peloittavaa ja saastaista likaansa kaikkialle. Tällä mantereella on miljonia prostituteeratuita naisia. Muutamissa maissa on laskettu, että nainen voi tuossa kirotussa ja kirousta synnyttävässä toimessa kestää ainoastaan seitsemän vuotta. Tällainen tulos saavutetaan pitämällä lukua prostituteeratuista naisista sekä samalla siitä, kuinka monta uutta lankeemistapausta" vuosittain tapahtuu. Eräs parisilainen oppinut lääkäri on väittänyt, että sillä seitsemän vuoden ajalla, minkä nainen prostitutsioniammatissaan kestää, voi hän saastuttaa 30,000 miestä s. t. s. hän voi saastuttaa noin kaksitoista miestä päivässä. Tässä on huomioon otettava, että sukupuolitautinen voi saastuttaa näin monta miestä päivässä. Tietysti ei tällainen summa tule jokaisen prostituteeratun osalle; sehän on mahdotonta ja eiväthän prostituteeratukaan ole yhtämittaisesti sukupuolitautien saastuttamia. Mutta suuri heidän saastuttamiensa luku kaikessa tapauksessa on. Saksan Berliinissä oli v. 1900 huhtik. 30 p. kootun tilaston mukaan tuona yhtenä päivänä 6,000 sukupuolitautista henkilöä, mistä 3,000 tuoreessa syfiliksessä. Nämä luvut olisivat varmasti olleet paljoa suuremmat, jos kaikki lääkärit olisivat vastanneet kyselyihin sensijaan, että heistä ainoastaan vain puolet vastasivat. Sitäpaitsi suuri osa sukupuolitautisista saa hoitoa apteekareilta, luonnolääkäreiltä ja kaikenlaatuisilta puoskareilta tai parantavat he itse tautejansa. Tietysti ei tautien luku ole kaikkina vuoden päivinä yhtä suuri; yleisten juhlien jälestä se tavallisesti on suurin; niinpä eräässä 200,000 asukasta käsittävässä Saksan kaupungissa jokuaika sitten kolmipäiväisten karnevaalien jälkeisenä päivänä valmistettiin 14 apteekissa 4 tunnin ajalla tuhatkunta lääkärin määräystä sukupuolitautejа vastaan. Vajaaniset tilastot niinkään osottavat, että Saksassa on jokainen sellainen mies, prosenteissa laskettuna, joka 30 ikäisenä

jia. Syfiliksen tartuntavaara ei ole vielä silloinkaan ohi vaikka sen tuskalliset oireet ovat olleet jo parikymmentä vuotta tuntumattomissa. Jokaisen etevän lääkärin tiedossa on tapahtumia, joissa parikymmentä vuotta horrostilassa ollut syfilis on tarttunut terveeseen henkilöön.

Sukupuolitautien syyt.

Jo ennemmin on tässä kirjoituksessa viitattu siihen, että näiden kamalien tautien syynä on prostitutsioni. Sanottakoon vielä lisäksi, että niiden syynä on sekä salainen, että julkinen prostitutsioni. Yhdysvaltain suurissa kaupungeissa sanotaan jokaisessa olevan tuhansia jopa kymmeniä tuhansia prostitueerattuja naisia; Chicagossa ja New Yorkissa niitä on laskettu olevan ainakin 50 tuhatta kummasakin. Sen lisäksi on ainakin yhtä paljon naisia, jotka jonkun muun ammatin ohella harjoittavat prostitutsionia. Ainoastaan osa näistä naisista on jonkinlaisen, sangen huolettomasti toimitetun, lääkärintarkastuksen alaisena ja suuri osa ei käy lääkärin tarkastettavana ollenkaan — paitsi silloin kun tauti on kehittynyt niin pitkälle, että se pakoittaa turvautumaan lääkärin hoitoon. Näinollen tartunnan vaara prostituteerattujen naisten keskuudessa on hyvin yleinen. Onko sitten ihme, jos joka toinen mies sairastaa jotakin veneeristä tautia, ja „joka viides on tuoreessa syfiliksessä?

Lääkärin tarkastus ei uletu milloinkaan miehiin; he voivat vapaasti kulettaa tartunnan, joko johonkin prostituteerattuun naiseen taikka sitten „rakastettuunsa" ja niin se yhä edelleen leveneе yhä peloittavammassa määrässä.

Mutta prostitutsioni ei ole itse se syy, jonka seurauksena sukupuolitaudit ihmiskuntaa raastavat. Prostitutsioni sinänsä on seuraus syvällisemmistä syistä; se on välimuoto, se aste, jolla itse pahan seuraus saa vaaralisen luonteensa. Siis hakiessamme sukupuolitautien varsinaisia syitä, me menettelemme varsin yksipuolisesti, vieläpä järjettömästikin, jos pidätämme prostitutsionin. Ei, meidän on ensin löydettävä prostitutsionin syyt ja vasta silloin me voimme sukupuolitautiseknin olemassaolon johdonmukaisesti käsittää.

Prostitutsionin syyt.

Kieltämätön tosiasia on, että aviolioitto itse kunakin aikakautena on ollut ja on nykyään omistusoikeusolojen mukainen. Lähtemättä hakemaan tälle väitteelle todistuksia menneisyydestä, on kylliksi, jos viittaa siihen tosiasiaan, että kommunin vallitsessa ei ollut yksiavioisuusjärjestelmää käytännössä, mutta heti kun yksityinen omistusoikeus tuli vallitsevaksi muodostui myöskin yksiavioisuus. Nykyisen yksinomistusjärjestelmän vallitessa ainoastaan harvoissa tapauksissa mies menee naimisiin sentähden, että hän on rakastunut, vaan sentähden, että hän himoitsee saada naisen ja hänen rahansa omaksensa, yksityisomaisuudeksensa. Mutta, vaikkakin avioliitot solmitaan ilman minkäänlaatuista todellista rakkautta, silti omaisuus-suhteet sitovat miehen ja naisen elinajaksi toisiinsa. Aviopuolisot kyllä uskot tavat toisillensa ja — itsellensä, että se on lapset, yleinen mielipide y. m., joka heidät sitoo yhteen. Tosiasia kuitenkin on se, että niin pian kuin yhteiskunta alkaa huolehtimaan lasten kasvatuksesta ja kaikenlaisesta hyvinvoinnista, silloin eivät aviopuolityy prostitutsionilaitosten vakituinen pohjajoukko. Naiset haluavat mennä naimisiin, mutta kun eivät ole tilaisuudessa siihen, hakevat he itsellensä jos jonkinlaista ansiotyötä. Näissä töissä kuitenkin on palkat niin pienet, että naisten täytyy pakostakin turvautua „sivutienestiin". Ensin he tekevät sitä vain ylityönään, mutta vähitellen heistä tulee vakituisia „ammatin harjoittajia".

Juuri se seikka, että naiset vielä pitävät avioliittoa jonkinlaisena taloudellisen onnen satamana, lisää vain heidän „lankeemishalollisuuttansa"; naiset, nähkääs, on petollisten miesten näinollen äärettömän helppo pettää avioliittolupauksilla.

Kirjassaan „Nainen ja Sosialismi" julkaisee A. Bebel erään tilaston, jonka mukaan 5,000 prostitueeratusta oli 1,440 kurjuudesta ryhtyneet ammattiansa harjoittamaan, 1,250 oli orpoja ja varattomia, 80 elätti siten vanhempiansa, 1,400 oli hyljätyitä rakastajattaria 400 olivat sotilashenkilöitten Pariisiin viettelemiä ja 280 oli rakastaja heittänyt rakkauden aikana. Kuten tästä tilastosta näkyy, eivät nämä naiset olleet ilman voimakkaita vaikuttimia langenneet prostitutsionin haisevaan lokaan.

Prostitutsioni on luonnollinen, vieläpä välttämätönkin seuraus nykyisestä yksinomistusoikeus järjestelmästä. Sitä ei voida poistaa muuten kuin yhdessä nykyisen mädäntyneen järjestelmän kansa. Sukupuolitaudit leviävät prostitutsionin vähityksellä, mutta aikusyy on mädänneessä taloudellisessa järjestelmässä. Kuitenkin on otettava huomioon ne väärät ja murinkuriset käsitykset, joita nykyiset ihmiset sukupuoliasioista omaavat. Niiden vaikutus on sangen mahtava tekijä ihmisten menettelyille. Täysin ja luonnollisesti sukupuolisuhteista selvillä oleva ihminen ei läheskään yhtä helposti joudu sukupuolitautien uhriksi kuin se ihminen, joka ei ole selvillä näistä asioista.

Minä en voi niin voimakkaasti kuin tahtoisin varoittaa tämän kirjoituksen lukijoita välttämään kaikenlaatuista sekaantumista sukupuolitautеja sairastaviin henkilöiden kanssa. Minä tiedän, että en saa teitä luopumaan sekaantumisestanne prostituteerattujen naisten kanssa, samoin kuin tiedän senkin, että en voi kietää estää joutumasta prostitutsionilaitosten uhriksi. Mutta minä myöskin tiedän, että te otatte varoituksesta vaarin ja koetatte, ettenkuin sukupuoliseen seurustelnun antaudutte, saada selville, miten vaarallisia seurauksia siitä mahdollisesti voisi olla. Sukupuolitaudilla urheilemineen on haudan kaivamista itsellensä. Niistä ei voi milloinkaan, enempää kuin muistakaan taudeista, päästä henkisiä ja ruumiillisia vaurioita kärsimättä ohitse.

Ihmiskunta etsii onnellisuutta, sen vaistomainen halu panee sen pyrkimään onnellisuuteen. Mutta ihmisissä oleva eläimellisyys, tietämättömyys ja vielä suuremmassa määrässä, voimakkaat ulkopuoliset vaikuttimet, panevat sen kompuroimaan sangen pimeillä ja vaarallisilla poluilla. Näillä poluilla ovat lankeemukset yhtämittaisia. Yksi lankeemus on sukupuolitautien saastutus. Se on lankeemus, joka, jos se edelleen yhtämittaisesti määrässä jatkuu vie koko ihmiskunnan turmioon ja parhaasakin tapauksessa se estää ihmiskunnan milloinkaan pääsemästä korkeampaan onnellisuuteen.

J. V. K—to.

tauti kaikkeissa tilanteissa virkastuttamiseksi, vaan näyttää että kaikki on rauennut turhaan. On toivottu että syksy virkistää elämän vakavammaan puolen, koska kesä on pitänyt ilosta huolen. Kuitenkin näyttää syksy olevan turmiolsi toiveillemme, sillä useita osastomme jäseniä on muuttanut pois ja ensi kuussa kuuloni mukaan lähtee useita perheitä mailleen, joille he ovat ottaneet luvan päästäkseen. Siis isoa hallaa tulee osastomme toiminta kärsimään, sillä maalle-aikovat perheet ovat tarmolla toimineet osastossamme. Toivon kuitenkin onnea heidän toiminnalleen oman kodin perustamiseksi ja toivon, ett taas palaatte ensi kevännä uusin voimin, joita on parempi karttuttaa siellä vapaammassa olossa ja hiljaisuudessa.

Osastollamme oli virkakunnan valinta ensi vuosineljännekselle, joiksi tulivat seuraavat: Järjestäjäksi V. W. Niva, pöytäkirjuriksi A. Kunttu, rahastonhoitajaksi J. Kielinen ja jäsenkirjuriksi O. V. Väre sekä kirjallisuuden levittäjäksi osaston takuulla Jeria Mäkinen. Myös valittiin erityinen toimikunta Työkansan levittämiseksi, johon tulivat: Matti Kivinen, N. Ahlström ja mrs Jonhsoni. Untisten kirjoittajiksi tulivat Oskar Väre Työmiehelle ja allekirjoittanut Työkansalle. Tarmokkuutta vaan toiminnallemme.

Viime kokouksessamme luettiin kirje Canadan s. s. järjestön toimikunnalta, jossa ilmoitettiin s. s. järjestön perustamisesta tänne Canadankin pimeään solukkaan. Asiaa pohdimme tarmolla ja anoimme tunnustuksen sen perustamiselle yhtymällä s. s. järjestöön „josta on toimikunnalle ilmoitettu aikaisemmin.

Myöskin pohdimme Väkäleuan kauppasopimuksesta Työmiehen ja Työkansan välillä ja yksimielisesti hyväksyimme Väkäleuvan luovuttamisen Työmiehelle niillä ehdoilla, jotka Työkansassa ilmoitettiin. Toivomuksella, että ne turhanpäiväiset jaarittelut lopuisivat samassa kaupassa, sillä on epäedullista meidän luokkatietoisen väestön lehtien riidellä etuisuuksistaan keskenään, sillä se vain saattaa häiriötä puoluetoiminnalle.

Osastomme päätti panna toimeen perhe-iltamat ensi lauvantaina poismuuttavien jäsenten muistolle, sitten antaakseen tunnustuksen heidän virkeälle toiminnalleen osastomme eduksi ja myös aatteemme levittämiseksi.

U. k.

TORONTO, ONT.

Olen ehkä vähän myöhästynyt näiden tiedonantojen kanssa, vaan eihän sit ääna ehdi vaikka haluankin olisi.

Liiton kokouksessa lokak. 15 p. oli jäseniä saapuvilla enempi kuin tavallista. Mutta olihan meillä myöskin vakavia asioita harkittavana, että ei ihme vaikka heitä olikin vähä runsaammin.

Ensin käsiteltiin „Väkäleuvan" luovuttaminen Työmiehelle. Asia synnytti vilkkaan keskustelun. Toiset vastustivat Väkäleuvan luovuttamista, arvelivat että koska se on voittoa tuottanut, niin eiköhän se tuottaisi vielä enemmän kuin sille tulisi vakinainen toimittaja j.n.e. Toiselta puolen katsottiin se edullisemmaksi, että luovutetaan Väkälenka Työmiehelle, jos saadaan niinkin edulliset ehdot kuin johtokunta on asettanut. Ja tällä tavalla saadaan molemman puolisella yhteisymmärryksellä ja sovittelulla tämä riita väliltettyä. Päätöksekai tuli (yksimielisesti) että Väkäleuka luovutetaan johtokunnan esittämillä ehdoilla Työmiehelle.

Suomalaisen S. järjestön T. p. komitean puolesta pyydettiin 300 doll. takuuta, joka esitetään C. S. F. toimeenpanevalle komitealle luottoa varten, jonka katsottiin tarvittavan, että ei tarvitseisi jokaa viiden taalan veromerkki tilauksesta rahoja lähettää. Takuu myönnettiin.

Toimeenpaneva komitea ilmotti M. Hendriksonin saapuvan paikkakunnalle 2 p. marrask. sekä pitävän neljänä iltana luentoja, nimittäin 2, 4, 5 ja 7 p. Tikettiä myymään velvotettiin keskustelukokouksien toimikunta.

Lämmityslaitoksen homma päätettiin lopettaa, kun se olisi tullut liika paljon maksamaan.

Lehtien epäsäännöllisestä kotia kannosta päätettiin tehdä valitus postimestarille. Valitusta tekemään tuli Lindala, Holm ja Roine. Asiasta syntyneessä keskustelussa usia henkilö todensi, kuinka huolimattomia lehtien kotiakannossa „postelijunit" ovat. Nämä annettiin evästykseksi valituksen tekioille. Saa nähdä onko tästä toimenpiteestä mitään apua?

F. Mäki ilmotti lähtevänsä Työkansan ja Väkäleuvan asiamieheksi tarkotuksella kiertää läpi Canadan. Liiton puolesta päätettiin lausua tunnustus siitä työstä, mitä hän lyhyellä paikkakunnalla oloajalla on tehnyt. Sekä toivottiin menestystä matkallaan.

Agitatsionikomitean puolesta ilmotettiin että heillä olisi tarkotus pitää jonkunlainen iltama marrask. 3 p. hankkiakseen varoja, että saatasiin joku hyvä puhuja ensi talvena. Tätä tarkotusta varten pyydettiin Liiton huoneustoa, joka myönnettiin vapaasti käytettäväksi. Mennäänpäs silloin avustamaan vähä toiskielisten yrityksiä.

Mäki ehdotti keskusteltavaksi: Onko mitään mahdollisuutta meillä nykyoloissa auttaa Suomen työläistovereita?. Asia jäi pöydälle ensi kokoukseen.

Tov. K. Lehto pyysi eroa S. S. J. Keskuskomiteasta; paljon töitä oli syynä eron pyyntiin. Hänen tilalleen valittiin V. Heikkinen.

Ohjelmakokous on tämän kuun 29 p.

Uusia jäseniä yhtyi N. Flink, H. Rantanen, H. Kaukonen ja A. Turunen. J. W. Lepänoksa.

MOND, ONT.

Ei näytä herrojen sivistysrienot tepsivän Mondinkaan työläisiin hölyn pölyä. Sillä kuten nähty, on täkäläisen mainin kapteeni yhden vuoden sisällä laittanut kymmeniä mailitehtaalle, yksinomaan juopottelusta ja rähinöistä. Ja kaiken tämän hän on tehnyt siinä pyhässä tarkotuksessa, että sivistääkseen tämän paikan ja tehdäkseen tietämättömille itsensä vieläkin siveyttä harrastavammaksi. Mutta kaikesta tästä huolimatta rehottaa juoppous yhtä täydessä kukoistuksessaan kun ennenkin. Siitä on todistamassa ollut yhteentörmäyksiä pahimpien kesken ja paraille on tullut „keskiluokan" mustiasilmiä, kuten tavallista täällä. Ja kaikki tälläinen seuraa jokaista tilipäivää, sillä saahan silloin koko kuukauden palkan yhdellä kertaa — jolloin täytyy käydä Sudburyssä ja nauttia täysin siemauksin elämästä. Ei silloin tule rahan menot kysymykseenkään. Toisin on asiat silloin, jos heille esittää esimerkiksi Työkansan tilaamista — ja silloin on esteitä verukkeineen kaikenlaisia. Oikein täytyy nimenomaan lausua paheksuminen suurimmalla poorttitalolle täällä.

han aikuiset huvit nautintoineen, koska se on yksin vaarallista silmille sekä korvillekin? Alkakaa toimimaan itse itsenne sivistämiseksi, sillä ei herrat sitä voi tehdä ja eikä ne todellisuudessa sitä tahdokkaan, jos kohtakin säkkäävät pahimpia tekopyhyytensä peitoksi. Sillä nämäkin herrat täällä tietää hyvin, että mitä merkitsee työläisten valistuminen heille ja heidän edulleen. Se merkitsee heille valtansa ja luokkansa täydellistä häviötä, ja sitä peläten koittavat he kaikilla käytännössä olevilla keinoilla ehkästä työväen heräämistä.

Nyt on aika viimestenkin nousta taisteluun täälläkin yhdeksi rintamaksi. Liittykää jäseniksi alkavaan osastoomme, toimikaamme ahkeraan sen eduksi ja samalla koko köyhälistön eduksi. Heitäkää pois sellaiset pikkumaisuudet — jos kohtakin on sattunut huvitoimikunnan jäseniä ilmotteessa jäämään nimi pois lehdestä. Näistä kaikista pikkuseikoista huolimatta, saapukaa lukuisammin kokouksiin. On kovin ikävää jos kohta alussa heitätte „valtaan" ja loistatte poissaololanne. Taisi ehkä monellekin tässä kyhäyksessäni tulla mielestänne liikaa, kypsymättömiä paloja, mutta minun kannalta katsoen ei ole liikaa —. Koettakaahan hieroskella. Toverunudella

E. K., kirjeenv.

Port Arthurista.

(Jatkoa 8:lta sivulta.)

voi kiristää yhtiöltä sakkoa 10 dollaria päivässä, niin kauan kun työmaa on joutilaana. Mr. Keefer sanoi, että jos kiviä olisi ollut tarpeeksi, niin tie olisi päällystetty 10 päivässä.

J. S. Potter pyysi kaupungilta $6,000 lahjaa „Sailors Institutelle", että se voisi rakentaa uuden talon ensi vuosina. Hän myöskin pyysi, että kaupunki maksaisi saatulle seuralle $65. talvikuukausina. Asia jäi pöydälle.

Kaupungin asianajaja Langwortty ilmoitti ei löytävänsä laista pykälää, jonka avulla kaupunki voisi pakottaa leipurit käärimään tuotteensa paperiin, ennenkuin ajavat niitä kuluttajille.

Majuri Ray ehdotti, että valtuusto olisi vaadittava katurautatiekomitea tutkimaan Arthur kadun linjalla tapahtunutta vaunun kiskoilta pois suistumista. Hän myöskin esitti ryhdyttäväksi jonkunlaisiin toimenpiteisiin väenlaskun johdosta. Molemmat asiat lykättiin tuonnemmaksi.

Jättiläismyyjäiset lähestyvät.

Ei ole enään kuin pari viikkoa aikaa siihen kuin Temppelissä tullaan pitämään emnen kuulumattoman suuret myyjäiset.

Näissä myyjäisissä ei tulla säästämään varoja voittojen saamiseksi niin arvokkaiksi, että ne mielityttävät jokaista. Päävoittona tulee olemaan **sata dollaria puhtaassa rahassa.** Se on jo voitto, jonka saamiseksi kannattaa hiukan kilvotella. Sellaisia voittoja jotka maksavat kymmeniä dollareita, on useampia. Monien muiden muassa mainittakoon suomalaisia lauluja vetelevä kramofoni, joka on laululevyineen vähintään viidenkymmenen dollarin arvoinen. Useat kaupunkimme liikemiehet ovat luvanneet lahjoittaa tavaroita myyjäisiä varten, ja ne ovat kaikki sellaisia, että ne ovat jokaisen mieleen. Ostakaa lippuja ajoissa, sillä ne menevät kaupaksi nopeasti.

PIKAINEN EDISTYS MUSIIKISSA.

Toronton Musiikki Akademian toimesta avataan tällä haaraosasto Wheeler Block'issa Arthur kadulla. Samallainen haaraosasto on ollut toiminnassa Fort Williamissa ja saavuttanut siellä huomattavia tuloksia.

Avatessamme tänne koulumme on se puoleensa vetävä että me ensimäisille 30 oppilaalle tarjoamme tilaisuuden saada täydellisen $60.00 kurssin $30.00 ja yhden läksyn $1.00 viikolta.

Oppilaille annetaan soittokoneet vapaasti. Nämä soittimet ovat samoja joita on käytetty Winnipegin koulussakin ja ovat tunnettuja hyvä-äänisiksi ja sievä rakenteisiksi.

Opetusta annetaan iltapäivillä ja iltasin sekä lauantaina koko päivä. Täyttäkää alla oleva lista nimellänne ja osoitteellanne ja lähettäkää se meille niin joku opettajista tulee ja selittää tarkemmin läksyn hinnoista sekä toimittaa teille soittokoneen. Lähettäkää hakemuksenne osoitteella:

Toronto Music Academy,
Box 155. Port Arthur, Ont.
Nimi .....
Osote .....

Fort Williamista.

— Myytävänä suutarin sappa hyvällä liikepaikalla. Nick Partti 603 Simpson st. Fort William, Ont. Canada. (85)

Nimenmuutos.

Perintönimeni, joka on ollut Antti Musakka, on tästä lähtien oleva täällä Canadassakin **Antti Lehto,** Fort William, Ont., Can.

Alkää unohtako ompeluseuran myyjäisiä ensi trostaina siellä tulee olemaan paljon hauskaa ja sisäänpääsy ei maksa mitään. Lähemmin lentolehdissä.

„Pirtillä"

oli varsin naivi illanvietto torstaiiltana. Sen olivat hommanneet naiset ja he suorittivat ohjelmankin.

Hyvin ymmärtäen, että monenlaiset vaikeudet estävät esittämästä mestarillisia ohjelmia näissä oloissa, pidän kuitenkin kohtuullisena huomauttaa niistä heikkouksista, jotka tekivät koko iltaman kaikeksi muuksi kuin sosialistiosaston iltamaksi.

Ensiksikin Olga Rissasen esitelmä voimistelun merkityksestä oli kurja sekamelska, jonka kuulemisesta ei ollut kenellekään mitään hyötyä. Se oli perin kömpelösti kyhättyä ja lapsellista laverttelua kodin onnesta, lemmestä, lei vojen laudusta vanhassa maassa ja vihdoin naisasiasta, joka aina kummittelee siellä missä ei ole muuta puhuttavaa. Kovin kesslta tuntui se johtopäätös, että voimistelun avulla voidaan kasvattaa niin terveitä naisia, että heidän uhkuva elinvoimansa „hienostaan" miehen myötätuntoisesti seuraamaan naisen kaikkia „sisälle ja ulos käymisiä", luopumaan juoppoudesta ja „kuittaamaan" kaikki erimielisyydet suloisella „kotinonnen tuntella."

Opituiselta tuntui myöskin sellainen parannustoimenpide-esitys, että yleisen „hienostumisen" nimessä lakattaisiin tanssimasta amerikkalaisen tahtiin ja sensijaan renkutettaisiin suomalaisia kansallistansseja. Mitähän merkitystä arvon esitelmöitsijä voi todistaa tällaisilla reformipuuhilla olevan? Hänen asianharrastustaan kuvaava seikka oli, että hän haaveilessaan kodin „pyhätöstä", viulun soiton vienoudesta ja suomalaisen tiukulampaan määkimiseensä olla tyytyväinen ja senvuoksi toivon vaan suurempaa osanottoa Fort Williamin naisten puolelta.

Näytelmäkappale oli aivan arvoton sosialistiosaston iltamaan. Nähtävästi sen valinnassa oli noudatettu „tunteen kutsumusta", sillä yhtään johdonmukaista ajatusta koko näytelmässä ei ilmennyt. Aina vaan maatapanoa ja ylösnousua sekä muutamia epämääräisiä fraaseja väkijuomien turmiollisuudesta. Siinä koko juttu. Myöskin se, että naiset esittivät miesten osia, vei lopullisesti koko esityksen „penkinalle".

Tätä kertomusta älköön käsitettäkö uhmailuksi yleistä yritteliäisyyttä kohtaan puoluetoiminnassa. Tarkoitus on vaan muistuttaa yltiöpäisyydestä, joka ei aseta esiintymiselle muuta ehtoa kuin sokean itseluottamuksen.

Pyrittäköön tutustumaan sosialistisiin oppeihin ja sikäli myöskin itsearvosteluun. Silloin voidaan tehdä todellista työtä vapauden, veljeyden ja tasa-arvoisuuden saavuttamiseksi.

•

Minä jo kerran ennen Antti Davidsonia varotin sopimattomasta menettelystä ja valhejuonista minua kohtaan. Luulin hänellä olevan ymmärrystä lakata niistä, mutta mitens kävi. Kun hän ei voinut kielen kanssa niitä tarpeeksi laajalle saada ja hänellä on luonnonpuolinen kirjoitustaito, niin hän koki sitä kylän kynäniekat, jotka piti päästä kiinni ja Antti saneli. Näin vaivalla saatu sepustus jollain kierällä tavalla saatiin Työkansan palstoille. Kun Antilla ei ole edes osaston jsenkorttia, niin kuinka hän viitsi Työkansan toimistoon mennä tuppamaan moista tekelettään.

Minä toivoin sinun, Antti, vastaavan totuutta totuudella. Sinä teit sen päinvastoin jatkuvalla likaisella jutullasi. Koitit mustata minua ja koko paikkakuntamme yhteistyötä.

Koitit uskattaa ihmisille, että olen sinun tapaistesi kapakka kopllan jäsenten kannattaja. Voin tässä siunennen kantanikin sanoa: Kieltoakilistalla minun nimeni on aikoja ollut, jota puoluetta ensi vaaleissa äänestän. Voit ajatella, että tämä on nyt minun päähäni päikähtänyt, mutta siinä erehdyt. Olen ollut s. s. osastoissa 15 vuoden ajan ja noin 6 vuotta tämän maan masinistien unissa, joista voin näyttää todistukset kellen tahansa.

Paikkakuntalaisemme todistaa, sinua ja koplaasi lukunottamatta, että olen monta vuotta kaiken vapaaaikani, ilman pienintäkään palkkaa ottamatta työskennellyt yhteistyön hyväksi. Se mielestäsi maksaa enempi kun sinun keksimäsi lautajuttu, jota pidit valttinasi minua tervatessasi.

Mitä kantavuutta on sinun likaisilla jutuillasi, joita levittelet ympäristössämme? Ei niin mitään.

Nyt lopetan Antin kanssa kamp pailuni Toivosin, että Anttikin ajattelis mitä hänenkin rauhaansa sopii.

Wm. Koponen.

•

Nyt kai A. D. tahtoisi taas puolestansa sanoa jotakin, mutta me ilmotamme, että tästä asiasta on A. D. Työkansan palstoilla käyttänyt puhevuoronsa loppuun. Jos A. D. haluaa edelleen riidellä, tehköön sen puolueen ulkopuolella olevissa lehdissä, koskapa hän itsekin kuuluu olevan ulkona puoluestamme. — Toim.

Yleisiä uutisia.

HÄTÄKUAHA UPONNUT.

Hätäkuaha, joka oli matkalla Sudburysta Port Arthuriin, upposi Nipigon järvessä. Kuaha oli ollut matkalla 3 päivää ja oli ollut myrskyn ajama. Kuahassa oli 3 miestä, jotka pelastuivat. Kuaha oli ollut matkalla Sudburysta Port Arthuriin.

poliisin vaikeuksista pitää liikenettä ja hyvää järjestystä kaupungin liikekadulla. Poliisi päällikkö kertoi tapauksia, jolloin jotkut kermakerroksen naiset jalokivi y. m. kaupoissa ollessaan jättävät

Itsetietoinen kuluttaja ei osta tarveaineitaan mistä liikkeestä sattuu. Hän ottaa selvän mitkä liikkeet ilmottavat siinä lehdessä, jota hän lukee ja hän ostaa tarveaineen-

Lukekaa! Laulakaa!

LAULUKIRJA ON NYT VALMIS!

Työkansan Kustannusyhtiön kustantama uusi

Sosialistinen Laulukirja

on nyt valmistunut

ja lähetys alkanut tulisella kiiruulla. Koettakaa joutua ajoissa lähettämään tilauksenne, että saatte sen jouluksi itsellenne — eikä haittaa vaikka sen antaa joululahjksikin — ennenkun painos on myyty loppuun, sillä tilausten tulva on suuri yli Amerikan.

Kirja on sidottu sieviin vaatekansiin. Koko 3½ x 5 tuumaa. Sivuja 128.

Hinta 25c

Lähettäkää tilauksenne osotteella:

TYOKANSA, Box 132, Port Arthur, Ont.

Ennen kuulumattoman hauskat

naamiotanssit

toimeenpanee Fort Williamin S. S. OSASTO

„PIRTILLA"

torstaina marraskuun 2 päivä kello 8.30 ill.

Soitosta tulee huolta pitämään osaston soittokunta. Parhaiten puetuille tullaan jakamaan kolme arvokasta palkintoa. Ensimäinen palkinto on viisi dollaria.

Sisäänpääsy 25c., naamioidut vapaasti.

HUOM!

Ensi lauantaina saatte viettää hauskan illan Pirtillä, sillä sielä esitetään kappale

„Karkureita"

joka tulee varmasti jokaisen nauruhermoja kutkuttamaan. Lopuksi tanssia hyvällä musiikilla. — Siis Pirtillä tavataan!

Oviraha 25c.

Talonmiehet huomatkaa!

Port Arthurin s. s. osaston talonmiehen ja ravintolan isännän toimi julistetaan täten hakukelpoisten haettavaksi.

Hakijalta vaaditaan englanninkielen puhetaito ja kaksinkertainen amerikalaisen kirjanpidontaito sekä $500.00 takaus. Todistuksien kirjanpito ja englanninkielen puhetaidosta ja jos mahdollista ravintolan hoidosta kuin myöskin palkkavaatimus, on seurattava hakemuksen mukana. Hakemukset ovat lähetettävät ennen t. k. 25 päivää osoitteella:

S. S. Osaston Johtokunta
314 Bay St. Port Arthur, Ont. Can

Pilamestarit Huomatkaa!

Työkansan kustannusyhtiön johtokunta julistaa täten sanotun yhtiön kustantamana ilmestyvälle pilalehdelle, „Väkäleuka", toimitajan paikan siihen toimeenkykenevien puoluetoverien haettavaksi. Piruustustaitoisilla ja samalla muuten toimeen sopivilla henkilöillä on etusia.

Hakemukset suosituksineen ja palkkavatimuksineen ovat lähetettävät ennen 30 päivää ensi lokakuuta, osoitteella:

Työkansan Johtokunta,
Box 132 Port Arthur, Ont. Can.

Lehtien epäsäännöllisestä kotia kannosta päätettiin tehdä valitus postimestarille. Valitusta tekemään tuli Lindala, Holm ja Roine. Asiasta syntyneessä keskustelussa usia henkilö todensi, kuinka huolimattomia lehtien kotiakannossa „posteljuunit" ovat. Nämä annettiin evästykseksi valituksen tekiöille. Saa nähdä onko tästä toimenpiteestä mitään apua?

F. Mäki ilmotti lähtevänsä Työkansan ja Väkäleuvan asiamieheksi tarkotuksella kiertää läpi Canadan. Liiton puolesta päätettiin lausua tunnustus siitä työstä, mitä hän lyhyellä paikkakunnalla oloajalla on tehnyt. Sekä toivotiin menestystä matkallaan.

Agitatsionikomitean puolesta ilmotettiin että heillä olisi tarkotus pitää jonkunlainen iltama marrask. 3 p. hankkiakseen varoja, että saatasiin joku hyvä puhuja ensi talvena. Tätä tarkotusta varten pyydettiin Liiton huoneustoa, joka myönnettiin vapaasti käytettäväksi. Mennäänpäs silloin avustamaan vähä toiskielisten yrityksiä.

Mäki ehdotti keskusteltavaksi: Onko mitään mahdollisuutta meillä nykyoloissa auttaa Suomen työläistovereita? Asia jäi pöydälle ensi kokoukseen.

Tov. K. Lehto pyysi eroa S. S. J. Keskuskomiteasta; paljon töitä oli syynä eron pyyntiin. Hänen tilalleen valittiin V. Heikkinen.

Ohjelmakokous on tämän kuun 29 p.

Uusia jäseniä yhtyi N. Flink, H. Rantanen, H. Kaukonen ja A. Turunen.

J. W. Lepänoksa.

MOND, ONT.

Ei näytä herrojen sivistysrienot tepsivän Mondinkaan työläisiin hölyn pölyä. Sillä kuten nähty, on täkäläisen mainin kapteeni yhden vuoden sisällä laittanut kymmeniä mailitehtaalle, yksinomaan juopottelusta ja rähinöistä. Ja kaiken tämän hän on tehnyt siinä pyhässä tarkotuksessa, että sivistääkseen tämän paikan ja tehdäkseen tietämättömille itsensä vieläkin siveyttä harrastavammaksi. Mutta kaikesta tästä huolimatta rehottaa juoppous yhtä täydessä kukoistuksessaan kun ennenkin. Siitä on todistamassa ollut yhteentörmäyksiä pahimpien kesken ja paraille on tullut „keskiluokan" mustiasilmiä, kuten tavallista täällä. Ja kaikki tälläinen seuraa jokaista tilipäivää, sillä saahan silloin koko kuukauden palkan yhdellä kertaa — jolloin täytyy käydä Sudburyssä ja nauttia täysin siemauksin elämästä. Ei silloin tule rahan menot kysymykseenkään. Toisin on asiat silloin, jos heille esittää esimerkiksi Työkansan tilaamista — ja silloin on esteitä verukkeineen kaikenlaisia. Oikein täytyy nimenomaan lausua paheksuminen suurimmalla poorttalolle täällä. Kuten sanottu, on se ollut isoin täällä ja on vieläkin poortareihin nähden ja kaikkiaan tulee siihen taloon lehtiä yhteensä neljä — ja näistä kuuluu poortareille ainoastaan kaksi ja isännälle yksi Työkansa ja misikselle Toveritar. Ettekö ala häpeämään kolmikymmenmiehisenä sakkina kahta vastaan? Vai yhäkkö uinutte autuaallista unta tietämättömyys-kehdossa, välittämättä valoisammasta tulevaisuudesta, joka välttämättömästi kuuluu työläisille? Tämän epäkohdan voitte korjata hyvin helposti siten että ilman pitemmittä puheitta tilaatte lehden ja niin ollen aikaamme seuraamalla saavutamme pikemmin päämääramme.

Sitten hinkan edellämainituille urheilioille. Eiköhän o lisi paremp i että jättäisitte syrjään ne vanhan kohtauksen ja ovat tunnettuja hyvä-äänisiksi ja sievä rakenteisiksi.

Opetusta annetaan iltapäivillä ja iltasin sekä lauantaina koko päivä. Täyttäkää alla oleva lista nimellänne ja osoitteellanne ja lähettäkää se meille niin joku opetajista tulee ja selittää tarkemmin läksyn hinnoista sekä toimittaa teille soittokoneen. Lähettäkää hakemuksenne osoitteella:

Toronto Music Academy,
Box 155. Port Arthur, Ont.
Nimi .....
Osote .....

Port Arthurista.

(Jatkoa 8:lta sivulta.)

voi kirstää yhtiöltä sakkoa 10 dollaria päivässä, niin kauan kun työmaa on joutilaana. Mr. Keefer sanoi, että jos kiviä olisi ollut tarpeeksi, niin tie olisi päällystetty 10 päivässä.

J. S. Potter pyysi kaupungilta $6,000 lahjaa „Sailors Institutelle", että se voisi rakentaa uuden talon ensi vuosina. Hän myöskin pyysi, että kaupunki maksaisi saunotulle seuralle $65. talvikuukausina. Asia jäi pöydälle.

Kaupungin asianajaja Langwortty ilmoitti ei löytävänsä laista pykälää, jonka avulla kaupunki voisi pakottaa leipurit kääriämään tuoteensa paperiin, ennenkuin ajavat niitä kuluttajille.

Majuri Ray ehdotti, että valtuuston olisi vaadittava katurautatiekomitea tutkimaan Arthur kadun linjalla tapahtunutta vaunun kiskoilta pois suistumista. Hän myöskin esitti ryhdyttäväksi jonkunlaisiin toimenpiteisiin väenlaskun johdosta. Molemmat asiat lykättiin tuonnemmaksi.

Jättiläismyyjäiset lähestyvät.

Ei ole enään kuin pari viikkoa aikaa siihen kuin Temppelissä tulaan pitämään ennen kuulumattoman suuret myyjäiset.

Niissä myyjäisissä ei tulla säästämään varoja voittojen saamiseksi niin arvokkaiksi, että ne mieliyttävät jokaista. Päävoittona tulee olemaan **sata dollaria puhtaassa rahassa.** Se on jo voitto, jonka saamiseksi kannattaa hiukan kilvotella. Sellaisia voittoja jotka maksavat kymmeniä dollareita, on useampia. Monien muiden muassa mainittakoon suomalaisia lauluja vetelevä kramofoni, joka on laululeyfineen vähintäin viidenkymmenen dollarin arvoinen. Useat kaupunkimme liikemiehet ovat luvanneet näihin myyjäisiin arvokkaita esineitä voitoiksi. Mainittakoon esim. A. Kaupin räätälinliike, josta on luvattu arvokas pukukangas. Monista muista arvokkaimmista voitoista tullaan lähemmin selostamaan Työkansan seuraavassa numerossa.

Näistä myyjäisistä myydään ennakkolippuja, joilla sitte saapi myyjäistilaisuudessa vaihtaa tavallisia myyjäislippuja. Ennakkolippuja myymään lähetetään henkilöitä linjalleikin Nepigon ja Arthurin välille. Tov. Selkämaa lähti jo Nepigoon lippuja myymän. Ottakaapa huomicon nämä ennakkolippujen myyjät, ja ostakaa lippuja oikeen tukkukaupalla, sillä sen nämä myyjäiset sietävät puhumattakaan siitä että niistä tulevat varat tulevat yhteisen asian hyväksi.

— Myytävänä suutarin sappa hyvällä liikepaikalla. Nick Partti 603 Simpson st. Fort William, Ont. Canada. (85)

Nimenmuutos.

Perintönimeni, joka on ollut Antti Musakka, on tästä lähtien oleva täällä Canadassakin **Antti Lehto,** Fort William, Ont., Can.

Alkää unohtako ompeluseuran myyjäisiä ensi trostaina siellä tulee olemaan paljon hauskaa ja siisäänpääsy ei maksa mitään. Lähemmin lentolehdissä.

„Pirtillä"

oli varsin naivi illanvietto torstaiiltana. Sen olivat hommanneet naiset ja he suorittivat ohjelmankin.

Hyvin ymmärtäen, että monenlaiset vaikeudet estävät esittämästä mestarillisia ohjelmia näissä oloissa, pidän kuitenkin kohtuullisena huomauttaa niistä heikkouksista, jotka tekivät koko iltaman kaikeksi muuksi kuin sosialistisosaston iltamaksi.

Ensiksikin Olga Rissasen esitelmä voimistelun merkityksestä oli kurja sekamelska, jonka kuulemisesta ei ollut kenellekään mitään hyötyä. Se oli perin kömpelösti kyhättyä ja lapsellista lavertelua kodin onnesta, lemmestä, lei vojen laulusta vanhassa maassa ja vihdoin naisasiasta, joka aina kummittelee siellä missä ei ole muuta puhuttavaa. Kovin kessulta tuntui se johtopäätös, että voimistelun avulla voidaan kasvattaa niin terveitä naisia, että heidän uhkuva elinvoimansa „hienostaa" miehen myötätuntoisesti seuraamaan naisen kaikkia „sisälle ja ulospäin" kaykäymisiä", huopuuaan juoppoudesta ja „kuittaamaan" kaikki erimielisyydet suloisella „kotionnen tuntella."

Omituiselta tuntui myöskin sellainen parannustoimenpide-esitys, että yleisen „hienostumisen" nimessä lakattaisiin tanssimasta amerikkalaiseen tahtiin ja sensijaan renkutettaisiin suomalaisia kansallistansseja. Mitähän merkitystä arvon esitelmöitsijä voi todistaa tällaisilla reformipuuhilla olevan? Hänen asianharrastuksensa kuvaava seikka oli, että hän haaveilessaan kodin „pyhätöstä", viulun soiton vienoudesta ja suomalaisen tulkumpaan määkimisestä y. m. s., sommelsi seuraavaan tapaan:

Suomalaisten kansallistanssien joukossa on monta niin viehättävän kaunista; siellä on niputusta ja naputusta, verkaa ja sarkaa, kiikkurit ja kaakkurit, nilkkurit ja nalkkurit.'

Siin on koko joukko „uudistuksia" sosialistien tanssiohjelmaan!

Tuon esitelmän loputtua lausui hän vielä runon „sarkatakista" jonka käytäntöönotto tuntuisi mielestäni paremmin epähienostavalta tällä mallivaatteiden maassa.—Lämmin se kuului olevan ja verraton tyydytyksen tuoja.

Voimistelullikkeet olivat yksinkertaisia ja osaksi epäonnistuneita. Ottaen kuitenkin huomioon sen lyhyen harjotusajan, mikä tuon naisvoimistelukeuran jäsenillä on ollut, saattoi heidän esiintyä kohtalaisen puolueitoimmassa. Tarkoitus on vaan muistuttaa yltiöpäisyydestä, joka ei aseta esiintymiselle muuta ehtoa kuin sokean itseluottamuksen.

Pyrittäköön tutustumaan sosialistisiin oppeihin ja sikäli myöskin itsearvosteluun. Silloin voidaan tehdä todellista työtä vapauden, veljeyden ja tasa-arvoisuuden saavuttamiseksi.

•

Minä jo kerran ennen Antti Davidsonia varotin sopimattomasta menettelystä ja valhejuonista minua kohtaan. Luulin hänellä olevan ymmärrystä lakata niistä, mutta mitens kävi. Kun hän ei voinut kielen kanssa niitä tarpeeksi laajalle saada ja hänellä on huonompuoleinen kirjoitustaito, niin hän koki si kylän kynäniekat, jotka piti päästä kiinni ja Antti saneli. Näin vaivalla saatu sepustus jollain kierällä tavalla saatiin Työkansan palstoille. Kun Antilla ei ole edes osaston jsenkorttia, niin kuinka hän viitsi Työkansan toimistoon mennä tuppamaan noista tekelettään.

Minä toivoin sinun, Antti, vastaavan totuutta totuudella. Sinä teit sen päinvastoin jatkuvalla likaisella jutullasi. Koitit mustata minua ja koko paikkakuntamme yhteistyötä.

Koitit uskattaa ihmisille, että olen sinun tapaistesi kapakka koplan jäsenten kannattaja. Voin tässä siitumennen kantanikin sanoa: Kieltoakilistalla minun nimeni on aikoja ollut, jota puoluetta ensi vaaleissa äänestän. Voit ajatella, että tämä on nyt minun päähäni päilkähtänyt, mutta siinä erehdyt. Olen ollut s. s. osastoissa 15 vuoden ajan ja noin 6 vuotta tämän maan masinistien unissa, joista voin näyttää todistukset kellen tahansa.

Paikkakuntalaisemme todistaa, sinua ja koplaasi lukuunottamatta, että olen monta vuotta kaiken vapaaaikani, ilman pienintäkään palkkaa ottamatta työskennellyt yhteistyön hyväksi. Se mielestäni maksaa enempi kun sinun kekseliäsi lautajuttu, jota pidit valttinasi minua tervatessasi.

Mitä kantavuutta on sinun likasilla jutuillasi, joita levittelet ympäristössämme? Ei niin mitään.

Nyt lopetan Antin kanssa kamppailuni Toivosin, että Anttikin ajattelis mitä hänenkin rauhaansa sopii. Wm. Koponen.

•

Nyt kai A. D. tahtoisi taas puolestansa sanoa jotakin, mutta me ilmotamme, että tästä asiasta on A. D. Työkansan palstoilla käyttänyt puhevuoronsa loppuun. Jos A. D. haluaa edelleen riidellä, tehköön sen puolueen ulkopuolella olevissa lehdissä, koskapa hän itsekin kuuluu olevan ulkona puoluecstamme. — Toim.

Yleisiä uutisia.

HÖYRYLAIVA UPONNUT „SOO" KANAVAAN.

Sault Ste Marie, Ont., lokak. 17 p.—Suurin canadalainen höyrylaiva „Emperor" upposi tänään alimmaisen sulun sisäänkäytävään, täydellisesti tukkien laivaliikenteen. „Emperor" oli suurin canadalainen höyrylaiva sisäjärvillä. Se oli matkalla Fort Williamista Midlantiin lastinaan 310,000 bushelia vehnää, josta suurin osa vahingoittui. Laivan saamia vammoja ei voida tarkalleen sanoa ennen kun se on nostettu. Nyt parhaallaan kevennetään laivan lastia.

EIVÄT USKALLA, TAI EIVÄT TAHDO VANGITA KERMAKERROKSEN NAISIA.

Viime viikon perjantain Ottawa Free Press kertoo Ottawan poliisin vaikeuksista pitää liikenettä ja hyvää järjestystä kaupungin liikekaduilla. Poliisi päälliköstä kertoi tapauksia, jolloin jotkut kermakerroksen naiset jalokivi y. m. kaupoissa ollessaan jättävät automoliilinsä vilkasliikkeiselle kadulle kahdeksi tunniksi seisomaan ja vieläpä antavat ajurilleen tarkat määräykset, että vaunua ei saa muuttaa toiseen paikkaan.

Tällaista katnjen tukkeamista on tapahtunut pitkin kesää, mutta siitä huolimatta yhtään naikosta ei ole vielä asetettu syytteeseen. Tämä kaikki osottaa sitä, että naiset, jotka poikkeuksetta ovat tehtailijain ja liikemiesten vaimoja, ovat yläpuolella kaupungin järjestysvallan. Mutta kyllä pa poliisit olivat hyvin kärkkäitä viime kevännä hajottamaan lakossa olevien puuseppien katukokoukset, vaikka niitä pidettiin syrjäkaduilla, joissa ei suinkaan liikenne häiriytynyt. Luokkaeroavaisuudet ilmenevät kaikkialla.

Sosialistinen Laulukirja

on nyt valmistunut

ja lähetys alkanut tulisella kiiruulla. Koettakaa joutua ajoissa lähettämään tilauksenne, että saatte sen jouluksi itsellenne — eikä haittaa vaikka sen antaa joululahjksikin — ennenkun painos on myyty loppuun, sillä tilausten tulva on suuri yli Amerikan.

Kirja on sidottu sieviin vaatekansiin. Koko 3½ x 5 tuumaa. Sivuja 128.

Hinta 25c

Lähettäkää tilauksenne osotteella:

TYÖKANSA, Box 132, Port Arthur, Ont.

Ennen kuulumattoman hauskat

naamiotanssit

toimeenpanee Fort Williamin S. S. OSASTO

„PIRTILLA"

torstaina marraskuun 2 päivä kello 8.30 ill.

Soitosta tulee huolta pitämään osaston soittokunta. Parhaiten puetuille tullaan jakamaan kolme arvokasta palkintoa. Ensimäinen palkinto on viisi dollaria.

Sisäänpääsy 25c., naamioidut vapaasti.

HUOM!

Ensi lauantaina saatte viettää hauskan illan Pirtillä, sillä sielä esitetään kappale

„Karkureita"

joka tulee varmasti jokaisen nauruhermoja kutkuttamaan. Lopuksi tanssia hyvällä musiikilla. — Siis Pirtillä tavataan!

Oviraha 25c.

Itsetietoinen kuluttaja ei osta tarveaineitaan mistä liikkeestä sattuu. Hän ottaa selvän mitkä liikkeet ilmottavat siinä lehdessä, jota hän lukee, ja hän ostaa tarveaineensa ainoastaan niistä liikkeistä, jotka ilmotusten kautta tarjoutuvat häntä palvelemaan.

Työkansan lukijat tietystikin ostavat tarveaineensa ainoastaan niistä liikkeistä, jotka ilmottavat tässä heidän omassa lehdessään. Vai miten arvelette?

— Tehkää ostoksenne niissä kaupoissa jotka ilmoittavat Työkansassa.

— Kysykää niissä kaupoissa, joissa teette ostoksenne jos he ilmoittaa Työkansassa, jos ei, niin tiedätte mitä silloin teette?

Talonmiehet huomatkaa!

Port Arthurin s. s. osaston talonmiehen ja ravintolan isännän toimi julistetaan täten hakukelpoisten haettavaksi.

Hakijalta vaaditaan englanninkielen puhetaito ja kaksinkertainen amerikalaisen kirjanpidontaito sekä $500.00 takaus. Todistuksien kirjanpito ja englanninkielen puhetaidosta ja jos mahdollista ravintolan hoidosta kuin myöskin palkkavaatimus, on seurattava hakemuksen mukana. Hakemukset ovat lähetettävät ennen t. k. 25 päivää osoitteella:

S. S. Osaston Johtokunta
314 Bay St. Port Arthur, Ont. Can

Pilamestarit Huomatkaa!

Työkansan kustannusyhtiön johtokunta julistaa täten sanotun yhtiön kustantamana ilmestyvälle pilalehdelle, „Väkäleuka", toimitajan paikan siihen toimeenkykenevien puoluetoverien haettavaksi. Piruustustaitoisilla ja samalla muuten toimeen sopivilla henkilöillä on etusia.

Hakemukset suosituksineen ja palkkavatimuksineen ovat lähetettävät ennen 30 päivää ensi lokakuuta, osoitteella:

Työkansan Johtokunta,
Box 132 Port Arthur, Ont. Can.

Agitaattorit huomatkaa!

Kämppäjätkäin järjestö (Laborers Protective Union) ottaa palvelukseensa kunnollisen organiseeraajan, mieluummin sellaisen, joka jonkun verran voi puhua eng lanninkieltä.

Hakemukset palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät osoitteella:

Yrjö Mäkelä,
Box 132, Port Arthur, Ont., Can.

Levittäkää Työkansaa.

FORT WILLIAMIN
Suomalainen Osuuskauppa
Myy kaikkea täydelliseen
RUOKA ja LIHAKAUPPAAN
kuuluvia tavaroita päivän halvimmilla hinnoilla.

Etempää tulevat tilaukset täytetään huolella ja joutuin.

MAANVILJELYSTUOTTEITA ostetaan ja myödään edullisimmilla ehdoilla.

Postissa tulevat tilaukset voidaan tehdä osotteella:

THE FINNISH CO-OP. STORE CO.,
SIMPSON STR., FORT WILLIAM.
Telefooni 1326 ruoka- ja 1326K. lihakauppaan.

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.
LEIPOMO
30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Osuuskaupan Lihamyymälä

Kansalaiset:

Oma etunne vatii teitä ostamaan kaiken tavaranne osuuskaupasta.

Me tarjoamme teille ainoastaan puhdasta ja parhainta saatavissa olevaa lihatavaraa. Monenliset kotitekoiset puhtausmistetut makkarat ovat meillä erikois alanamme.

Ostakaa tavaranne ainoastaan osuuskaupasta

Liike sijaitsee
No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kivelän
UUSI LEIPURILIIKE

LUOKKATAISTELU.

Köyhälistön ja omistavan luokan välinen luokkataistelu ei ole mitään sellaista, minkä voi, miten vaan halutaan kulloinkin esiin loihita ja lakkauttaa. Se on välttämätön tulos mainittujen luokkien välisestä etujen ristiriidasta, mikä on yhtä vanha kun kapitalistinen tuotantotapa, mikä on luonnut sen ja minkä kanssa se vain voi hävitä. Sitä ei ole aikaansanut sosialidemokratia, vaan se päinvastoin on synnyttänyt työväenliikkeen ja laskenut perustuksen sosialidemokratialle. Sosialidemokratia ei saarnaa luokkavihaa; se vain toteaa sen olemassaolon ja opettaa meitä ymmärtämään sen vaikutuksia ja tarkotuksperiä. Se ei ole mikään sosialidedemokratinen keksintö tai päähänpisto; se on tavattavissa kaikkialla, missä luokkavastakohtia on olemassa.

Sosialidemokratit tietävät paraiten, että perimmäinen syy köyhälistön riistämiseen ja kärsimyksiin ei ole yksityisissä henkilöissä, vaan koko yhteiskuntajärjestyksessämme. Mutta järjestelmää vastaan ei voi taistella taistelematta järjestelmää edustavia ja puoltavia henkilöitä vastaan. Aatelisvaltaa ei voitu musertaa, ennenkuin aatelisherrat oli nujerrettu, orjuutta ei voida poistaa, ennenkuin orjaherrat on voitettu.

Emme tahdo väittää, että ensimpiin oppineisiin ei vaikuttaisi vieroittavasti köyhälistön taistelu kapitalistiluokkaa vastaan. Mutta se ei todista, että luokkataistelu olisi hylättävä, vaan ainoastaan, että oppineiden enemmistö, miten ihanteellisina ja kaiken luokkataistelun ja kaiken luokkaitsekkyyden yläpuolella olevina he itseään pitävätkin, ei kuitenkaan ole puolueeton vaan sisinmässään ovat kapitalistien puolella. Jos asia olisi niin, että heistä taistelu sellaisenaan olisi vastenmielinen eikä se, että taistelu kohdistuu kapitalisteihin, niin he eivät yksinomaan köyhälistöä kehottaisi lakkaamaan taistelusta, vaan molempia taistelevia. Kenen myötätunto todella on köyhälistön puolella, se ei loukkaannu sen luokkataistelusta, miten rauhaa rakastava hän sitte henkilönä olisikin; sillä hänen täytyy ymmärtää, ettei köyhälistö käy luokkataistelua pelkästään ylimielisyydestä ja taisteluhalusta, vaan että tämä taistelu koskee sen olemassaoloa. Hänen täytyisi myöskin havaita, etteivät työläiset lähes kään aina ole hyökkäävänä puolena vaan kapitalistit, jotka niin mielellään näyttelevät hätäytetyn osaa.

Luokkataistelua ei sosialidemokratia voi poistaa; se ei voi eikä saa tahtoakaan tehdä sitä, niin kauvan kuin luokkavastakohtia on olemassa. Mutta se koettaa kylläkin välttämättömille luokkataisteluille antaa ylevämmän, mahdollisimman tuskattoman muodon.

Jos siis sivistynyt henkilö selittää, että hän on myötätuntoinen työläisten pyrkimyksille, mutta ei tahdo mitään tietää sosialidemokratiasta, koska se on kohottanut luokkataisteluilupun, niin todistaa hän sillä ainoastaan sen, että hän joko ei ollenkaan tätä taistelua ymmärrä, tai että hänen myötätuntonsa todellisuudessa on toisella puolella. Kumpaisessakaan tapauksessa ei sosialidemokratia häntä kaipaa. Sitä vastoin se ilomielin ottaa vastaan jokaisen oppineen jolla on rehelliset aikomukset köyhälistöön nähden. „Känsäinen koura" jumaloimisel-

me kylläkin, että monet näistä herroista voitasi saada osottamaan platoonista tekoihin johtamatonta myötätuntoa sosialidemokratian äärimmäisellikin tarkoituksperille, jos se luopuisi luokkaluoteestaan, se on, lakkaisi olemasta käytännöllinen puolue, mikä — sen sijaan että luopioita tavottelisi — on innokkaasti mukana käytännöllisessä toiminnassa ja pyrkii hankkimaan köyhälistölle etuja. Huolimatta kaikista vastakkaiseen suuntaan käyvistä puheista ei porvaristo sosialidemokratiassa vihaa sitä, minkä se pitää haaveena, vaan sitä, minkä se tietää mahdolliseksi toteuttaa käytännössä, sitä, mikä koskee jotain, minkä se heti voi menettää tai voittaa. Jos sosialidemokratia pitäisi silmällä vain lopullista päämääränsä ja olisi välittämättä työlisten nykyhetken luokkataisteluista, voisi se, kuten sanottu, kylläkin saavuttaa platoonisen myötätunnon monelta porvarilliselta, joka nyt vihamielisesti siihen suhtautuu; mutta tämän epäilyttävän voiton saavuttamiseksi täytyisi sen tehdä itsemurhan.

Sosialidemokratia on koonnut luokkataistelun hajanaiset pikkukahakat yhtenäiseksi liikkeeksi, jolla on päämäärä. Mutta toiselta puolen on sosialistinen liike vastahäihin kahakoihin osan ottamalla kehittynyt viattomasta lahkolaisuudesta joukkoliikkeeksi, jolla on maailmanhistoriallinen merkitys.

Ainoastaan luokkataistelu tekee köyhälistön kypsyneeksi sosialismin vastaanottamaan. Olisi lapsellista väittää, että työläiset luonnostaan olisivat siveellisesti tai älyllisesti porvariston korkeammalla. Päinvastoin elävät työläiset niin epäedullisissa oloissa, että heidän siveelliset ja älylliset voimansa murtuisivat, jolleivat toiset vaikutukset vastustaisi ja voittaisi tätä olosuhteiden vaikutusta. Tämä tapahtuu juuri luokkataistelussa. Missä ei työväenliike vielä ole alkanut, siellä osottautuu köyhälistö alhaiselta kannalla olevaksi massaksi, mikä näyttää kykenemättömältä omin voimin kohoamaan. Vasta luokkataistelun osanotto herättää sen, jolloin se ennemmin tai myöhemmin tulee tietoiseksi voimastaan, ja tällöin saavat taistelumuodot pyrkimykset edistää solidaariteetin (yhteistunnon) hyviä vaikutuksia, mutta vastustaa huonoja.

Karl Kautsky.

Paras laasteri: Kappale flanellia kostutettuna Chamberlain Linjamentillä ja sidottuna kipeään paikkaan, on paras laasteri. eikä maksa kuin kymmenennen osan tavallisten laastarien hinnasta.
Myytävänä kaikkialla.

RAJALAN
PALLOHUONE,
138 Pearl str., Port Arthur.
HYVÄT PÖYDÄT.
Kaikenlaista tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

KELLOJA KORJATAAN.
Hinnat tavallisen amerikkalaisen kellon korjauksesta:
Voimavieteri 75 sentistä $1.00
Vierittäjän juveli ..... 75c.
Puhdistus... 75 sentistä $1.00
„ „ juveli 75 sent. $1.00.
Tasapainon sauva 1 d:sta $1.50.
Sekä yleensä kaikki työ verrannollisesti halvoilla hinnoilla..
Ivar Salo,
D. Myöhäisen parturi liikeessä, Port Arthurissa.

Port Arthurin
Virvoitusjuomatehdas
Valmistavat

Coca-Cola
y. m. virvoitusjuomia.
Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi!
ED. FAURE
Omistaja
Secord katu 108. Puhelin 849.

Vakuuttajat Huomatkaa!
Aina kun tarvitsette Palo-Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.
RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa.—Telef. 349.

Kätilö
— MARIA LUOSTARINEN, —
341 Wiley St.
Port Arthur, :.: Ontario.

— SUOMALAINEN —
RAVINTOLA
ja
PALLOHUONE
A. HELINEN
283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.
Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: :: Hyviä sekä luotettavia :: ::
yhtiöitä suositellaan.
224 Arthur St.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike
Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.
Telef. 682. :: 279 Bay St.
Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE
281 Bay Str.
Snomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.
HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE
Hyvät uudet pöydät

Yhdistyksien kokousilmoituksia

Bellevuen S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on Gust Sihvonen L. Box 21 Bellevue, Alta, Can.

Canadian Socialist Federation-nin yleisen toimeenpanevan komitean varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen str. South (kolmannessa kerroksessa. H. Martin, kirjuri, 61 Weber str. East, Berlin, Ont.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta. Can.

Cobaltin S. S. osaston osote on: S. S. osasto. Box 910, Cobalt, Ont., Can.

Canadan Socialist Federation suomalaisen järjestön toimeenpanevan komitean puheenjoht. J. V. Ahlqvist, 27 Aleorn ave.; sihteeri J. F. Lahti, 44 Globe ave., Toronto, Ont.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osote on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S. S. osaston osote on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokoushissa ja kotena.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja rautatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd.-yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalaisen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sellwoodin S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. osasto Box 101 Sellwood, Ont., Canada.

Nolalun S. S. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. osasto Nolalu, P. A. D., Ont.

Port Arthurin s. s. osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. pp. 314 Bay St. Kirjevaihto-osote: S. s. osasto 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, 112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britteola P. O., Vancouver, B. C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:nen ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastines St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nourisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garrison Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Kirjevaihto-osoite on: S. S. Osasto, Garson Mine, Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokoukset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ei mäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai Työkokous alkaen kello 8 illalla ja ohjelmakokous kello 8.30. Kirjeenvaihto osote on: S. S. osasto Sault Ste Marie (West) Ont. Can. LBox 146

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL
Perustettu 1817.
Pääoma kaikki maksettu $14,400,000.00
Jäännös. $11,000,000.00
Varat (omaisuus) $165,001,175.12
PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korpuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta säästä. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Osuuskaupan Lihamyymälä

Kansalaiset:

Oma etunne vatii teitä ostamaan kaiken tavaranne osuuskaupasta.

Me tarjoamme teille ainoastaan puhdasta ja parhainta saatavissa olevaa lihatavaraa. Monenliset kotitekoiset puhtasti valmistetut makkarat ovat meillä erikois alanamme.

Ostakaa tavaranne ainoastaan osuuskaupasta

Liike sijaitsee
No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kivelän
UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.

Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella Tilaukset voitte lähettää osotteella:

O. Kivelä,

105 Secord St. - - Port Arthur.
Puhelin 1618.

Suomalainen kelloseppä

SAMI KOIVUNIEMI,
123 Albert st. . .Port Arthur. .

Sappitauti johtuu epäkunnossa olevasta vatsasta. Chamberlainin täpletit ovat valmistetut erityisesti vatsan lääkitystä varten ja ne puhdistavat sen, vahvistavat sitä ja saattavat sen säännölliseen toimintaansa sekä parantavat siten sappi- ja maksataudit.

Myytävänä kaikkialla.

märtämään sen vaikutuksia ja tar kotusperiä. Se ei ole mikään sosialidemokratinen keksintö tai päähänpisto; se on tavattavissa kaikkialla, missä luokkavastakohtia on olemassa.

Sosialidemokratit tietävät paraiten, että perimmäinen syy köyhälistön riistämiseen ja kärsimyksiin ei ole yksityisissä henkilöissä, vaan koko yhteiskuntajärjestyksessämme. Mutta järjestelmää vastaan ei voi taistella taistelematta järjestelmää edustavia ja puoltavia henkilöitä vastaan. Aatelisvaltaa ei voitu murertaa, ennenkuin aatelisherrat oli nujerrettu, orjuutta ei voida poistaa, ennenkuin orjaherrat on voitettu.

Emme tahdo väittää, että enimpiin oppineisiin ei vaikuttaisi vieroittavasti köyhälistön taistelu kapitalistiluokkaa vastaan. Mutta se ei todista, että luokkataistelu olisi hylättävä, vaan ainoastaan, että oppineiden enemmistö, miten ihanteellisina ja kaiken luokkataistelun ja kaiken luokkaitsekkyyden yläpuolella olevina he itseään pitävätkin, ei kuitenkaan ole puolueeton vaan sisinmässään ovat kapitalistien puolella. Jos asia olisi niin, että heistä taistelu sellaisenaan olisi vastenmielinen eikä se, että taistelu kohdistuu kapitalisteihin, niin he eivät yksinomaan köyhälistöä kehottaisi lakkaamaan taistelusta, vaan molempia taistelevia. Kenen myötätunto todella on köyhälistön puolella, se ei loukkaannu sen luokkataistelusta, miten rauhaa rakastava hän sitte henkilönä olisikin; sillä hänen täytyy ymmärtää, ettei köyhälistö käy luokkataistelua pelkästään ylimielisyydestä ja taistelunhalusta, vaan että tämä taistelu koskee sen olemassaoloa. Hänen täytyisi myöskin havaita, etteivät työläiset lähes kään aina ole hyökkäävänä puolena vaan kapitalistit, jotka niin mielellään näyttelevät hätäytetyn osaa.

Luokkataistelua ei sosialidemokratia voi poistaa; se ei voi eikä saa tahtoakaan tehdä sitä, niin kauvan kuin luokkavastakohtia on olemassa. Mutta se koettaa kylläkin välttämättömille luokkataisteluille antaa ylevämmän, mahdollisimman tuskattoman muodon.

Jos siis sivistynyt henkilö selittää, että hän on myötätuntoinen työläisten pyrkimyksille, mutta ei tahdo mitään tietää sosialidemokratiasta, koska se on kohottanut luokkataistelulipun, niin todistaa hän sillä ainoastaan sen, että hän joko ei ollenkaan tätä taistelua ymmärrä, tai että hänen myötätuntonsa todellisuudessa on toisella puolella. Kumpaisessakaan tapauksessa ei sosialidemokratia häntä kaipaa. Sitä vastoin se ilomielin ottaa vastaan jokaisen oppineen jolla on rehelliset aikomukset köyhälistöön nähden. „Känsäinen koura" jumaloimisella ei enää ole keskuudessamme kannattajia, ettemme sysää luotamme henkilöitä sen takia, että heillä on sivistystä tai omaisuutta. Sellaisten mukana olo yhtä vähän järkyttää puolueemme luokkaluonnetta tai estää sen olemasta köyhälistön pyrkimysten edustaja kuin Ranskan vallankumouksen aikana kolmannen säädyn taistelu aatelistoa ja papistoa vastaan lakkasi olemasta luokkataistelua sen takia, että jotkut aatelliset papit taistelivat kolmannen säädyn riveissä.

„Kansakunnan henkisen työn tekijöitä" sosialidemokratia tuskin kuitenkaan kovinkaan monia tulee puolueellen voittamaan. Sillä enimmät niistä tulevat aina pitämään itsensä porvaristoon eikä köyhälistöön kuuluvina. Uskomme voittaa. Jos sosialidemokratia pitäisi silmällä vain lopullista päämääränsä ja olisi välittämättä työlisten nykyhetken luokkataistelusta, voisi se, kuten sanottu, kylläkin saavuttaa platoonisen myötätunnon monelta porvarilliselta, joka nyt vihamielisesti siihen suhtautuu; mutta tämän epäilyttävän voiton saavuttamiseksi täytyisi sen tehdä itsemurhan.

Sosialidemokratia on koonnut luokkataistelun hajanaiset pikkukahakat yhtenäiseksi liikkeeksi, jolla on päämäärä. Mutta toiselta puolen on sosialistinen liike vasta näihin kahakoihin osaa ottamalla kehittynyt viattomasta lahkolaisuudesta joukkoliikkeeksi, jolla on maailmanhistoriallinen merkitys.

Ainoastaan luokkataistelu tekee köyhälistön kypsyneeksi sosialismin vastaanottamaan. Olisi lapsellista väittää, että työläiset luonnostaan olisivat siveellisesti tai älyllisesti porvaristoa korkeammalla. Päinvastoin elävät työläiset niin epäedullisissa oloissa, että heidän siveelliset ja älylliset voimansa murtuisivat, jolleivat toiset vaikutukset vastustaisi ja voittaisi tätä olosuhteiden vaikutusta. Tämä tapahtuu juuri luokkataistelussa. Missä ei työväenliike vielä ole alkanut, siellä osottautuu köyhälistö alhaiselta kannalta olevaksi massaksi, mikä näyttää kykenemättömältä omin voimin kohoamaan. Vasta luokkataisteluun osanotto herättää sen. Jolloin se ennemmin tai myöhemmin tulee tietoiseksi voimastaan, ja tällöin saavat taistelumuodot pyrkimykset edistää solidaarisetin (yhteistunnon) hyviä vaikutuksia, mutta vastustaa huonoja.

Karl Kautsky.

Paras laasteri: Kappale flanellia kostutettuna Chamberlain Linjamentillä ja sidottuna kipeään paikkaan, on paras laasteri, eikä maksa kuin kymmenennen osan tavallisten laastarien hinnasta. Myytävänä kaikkialla.

RAJALAN

PALLOHUONE,
138 Pearl str., Port Arthur.

HYVÄT PÖYDÄT.

Kaikenlaista tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

KELLOJA KORJATAAN.

Hinnat tavallisen amerikkalaisen kellon korjauksesta:

Voimavieteri 75 sentistä $1.00
Vieritäjän juveli ..... 75c.
Puhdistus. . . 75 sentistä $1.00
Tasapainon juveli 75 sent. $1.00.
Tasapainon sauva 1 dästa $1.50.

Sekä yleensä kaikki työ verrattomallisesti halvoilla hinnoilla..

Ivar Salo,
D. Myöhäsen parturi liikeessä, Port Arthurissa.

Kaupungin lotteja ja

Farmimaita

myydään ja otetaan myytäväksi.

Rafael Smedberg & Co.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

Saadaksenne

hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.

Peter W. Sture.

Secord katu 108. Puhelin 849.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palo-Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.

RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa.—Telef. 349.

Kätilö

— MARIA LUOSTARINEN, —
341 Wiley St.
Port Arthur, :.: Ontario.

— SUOMALAINEN —

RAVINTOLA

ja

PALLOHUONE

A. HELINEN
283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan
Palovakuutuksia

— Ainoastaan —
:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan.
224 Arthur St.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE
281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 279

Jackson & Toleck.

Hammaslääkäri

W. T. McGORMAN

ottaa vastaan sairaita kello 9—6.

Room 1 Mooring Block
Cumberland St.
Port Arthur.

taina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta. Can.

Cobaltin S. S. osaston osote on: S. S. osasto. **Box 920, Cobalt,** Ont., Can.

Canadan Socialist Federation suomalaisen järjestön toimeenpanevan komitean puheenjohtaja. J. V. Ahlqvist, 27 Aleorn ave.; sihteeri J. F. Lahti, 44 Globe ave., Toronto, Ont.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osoti on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osote on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotena.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja ta tietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 7:30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, **112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Briteola P. O., Vancouver, B. C.**

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjeyaih toosoite on C. C. nuorisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garrison Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Kirjevaihto-osoite on: S. S. Osasto, Garson Mine, Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokoukset pidetään joka k. ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osaste, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden e: mäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai Työkokous alkaen kello 8 illalla ja ohjelmakokous kello 8.30. Kirjeenvaiht. os.: S. S. osasto Sault Ste Marie (West) Ont. Can. LBox 146

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	**$14,400,000.00**
Jäännös	**$11,000,000.00**
Varat (omaisuus)	**$168,901,175.12**

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikialta myydään ja ostetaan. Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi. Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Säästöpankki.

Korkoa maksetaan talletuksista $1.00 ylöspäin. Epäilemättä varma pankki on tämä, syystä että se on suurin ja vanhin Canadassa.

Port Arthurin haaraosasto. W. H. NELSON, Pankkiiri

S. W. RAY JARVIS

RAY, STREET & Co

PERUSTETTU 1884.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR PORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun pantiite säästön vähintäin $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.

Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä, j. n. e. tulipalon vastaan.

Pitettäi parhaimmille linjoille kaikkiin Meidät asiakastietoja jotka luoteevat maksettaviksi maapalloVa.

Me voim me vakuuttaa teidät tapaturmien varalta.

Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Suomen kielen tuntevia myydään halvimmoilla hinnoilla ja ehdoilla.

VAPAUTTA VAILLA.

Kertomus kasvatuslaitoksesta.

„Elämä ilman vapautta on sairautta", joka uuvuttaa ja hivuttaa, kunnes kuolettava tylsyys tuo vapahduksen. Mitä terveempiä ruumiillisesti ollaan, mitä voimakkaampia ja elämänhaluisempia, sitä kovemmin puristavat vankilan kahleet ja riuduttavat vangin elämää.

He tunsivat sen, he valtion kasvatuslaitoksen hoidokit, nuoret pojat, joista ainoastaan jokunen oli ehtinyt nuorukaisikään. He kasvoivat, lihoivat ja muuten kaikin puolin vaurastuivat, mutta kuitenkin iti heidän mielessään halu vapauteen.

Heidän nykyisessä asunnossaan oli niin kolkkoa heidän mielestänsä. Laitoksen kolmikerroksinen kivinen päärakennus oli niin vakava ja synkkä ja sen huoneet kesälläkin niin kalsean kylmät. Kaikkialla oli vieraista, ja jokainen pieninkin esine muistutti heille sitä, että he olivat vankeja, pahankurisia ihmisalkuja, joita piti rangaista.

Laitoksen pihakin oli jäykkä ja virallinen. Suorat sannoitetut tiet, kaavoihin istutetut kukkaset ja moneen kertaan typistetyt puut muistuttivat kaikki heille heidän surullisesta kohtalostaan. Ja aurinkokin, milloin se paistoi, oli toisen näköinen kuin ennen vapaudesta sitä katsellessa. Ennen se saattoi mielen iloiseksi ja teki loistollaan elämän niin riemuisaksi, mutta nyt sen paiste tuntui ivalta ja toimieleen vaan surullisia ajatuksia ja täyttymättömiä toiveita.

Kaikki oli täsmällistä ja jäykkää, ei ainoastaan ympäristö vaan elämäkin. Yht'aikaa, komennuksesta nousiin aamulla ylös, komennuksesta luettiin rukous, sitten yht'aikaa ryhdyttiin syömän, samoin työhön, työstä pois j. n. e. Aina vaan yht'aikaa, samoin liikkein ja komennuksin.

He tunsivat itsensä koneiksi, joita katsastajat s. o. vartijat, käyttivät. Heidän vatsaansa ajettiin ruokaa, kuin koneeseen polttopuita ja sitten sen ruuan voimalla teetettiin työtä. Ja samalla höyryllä veisattiin lisäksi virsiä ja luettiin rukouksia, kiitettiin Jumalaa tästä hyvästä ja pyydettiin häneltä tällaisen elämän edelleen jatkumista ...

Tämä synnytti nuorissa vangeissa katkeruutta ja syvää vapauden kaipuuta. Mutta he eivät sitä tuoneet julki. He kätkivät sen mieliinsä, siellä se kyti, kunnes leimahti liekkiin. He alistuivat rangaistusten pelosta näiden komennusten ja tämän pakkomahdin alle ja hiljaisin kirouksin ryhtyivät he rukoilemaan, mutta kuitenkin piili mielissä toivo vapaudesta — ja kostosta.

Katsastajat ja tämän nuorien lainriikkojien parannusjärjestelmän keksijät hykertelivät käsiään tyytyväisinä työnsä onnistumisesta. He olivat mielissään siitä, että he saivat pahantekijät tekemään työtä rangaistusten uhatessa ja rukoilemaan ruoskimisten pelosta. — He eivät katsoneet hoidokkiensa pintaa syvemmälle ja siksi eivät he ymmärtäneet halveksia kasvatusteoriiojänsa.

— Kasvatuslaitokselle rakennettiin uutta tietä. Se tuli kulkemaan erään notkon poikki ja siksi meni siihen paljon täytettä, joka oli tuotava läheisestä soraknopasta.

Jo kuukausia oli tätä tietä rakennettu, aamusta iltaan, päivästä päivään ja viikosta viikkoon. Aina saivat nuoret vangit käskyn lähteä tien tekoon. Siellä he sitoitamia viiksen haivenia ylähuulessa.

Hänen täydellinen vastakohtansa oli nuori, reipto poika, jonka kasvot olivat kalpeat ja silmät harmaat ja suuret. Hän pälyili aina ympärilleen ja joku vieras häntä katseli, niin punahtui hän ja kääntyi toisaanne.

Kolmas toveruksista oli julkean näköinen, oikea suurkaupungin katupoika tyypiltään. Hän tavallisemmin piti yllä keskustelua, sillä Karhu ja Mankki, joksi pientä poikasta kutsuttiin, olivat useimmiten vaiti.

Nämä kolme nukkuivat yhdessä kopissa, ja päivisin he saivat työskennelläkin yhdessä, sen luvan oli Karhu hankkinut. —

Toverukset ajattelivat aina laitoksesta pakenemista. Se oli jo päätetty, että he yhdessä karkaavat, mutta tarkempaa pakoaikaa eivät he vielä olleet määränneet.

Mutta keskeytymättä tekivät he valmistuksia pakoa varten. He kokoilivat kaikenlaisia esineitä, kuten raudanpaloja, nuoranpätkiä, y. m. eri paikkoihin talteen. Sitä he eivät ajatelleet, miten he voisivat niitä käyttää; mutta olihan hyvä olla varoillaan, eihän sitä tiedä mitä paetessa tarvitsee, päättelivät pojat.

Ja kuitenkin teeskentelivät he, ja näyttelivät asemaansa tyytyväisten vankien osaa.

Joka aamu kulki karjakujna pitkin, joka oli heidän työmaansa lähellä, poika ajaen lehmiä metsään. Hän oli tuollainen pahainen, räsäyinen nallikka, kaikkien käskettävä karjapoika. Hän kulki karjansa jälessä mahtavana vihellellen, pitkä pahla kourassa ja selässä sikkireppu, jossa kolisi pari kuivaa leivänpalasta ja jokunen omena tai nauris, jotka hän oli jonkun vartioimattomasta viljelyksestä noppinut.

Ja kuitenkin kuinka vangit kadehtivatkaan häntä. He olisivat antaneet puolet elämästään, "jos he olisivat saneet vankilan täysipäisen puurokupin äärestä siirtyä paimenpojaksi jyrsimään kuivaa leipä.

Mutta sittenkin he teeskentelivät välinpitämättömyyttä. He olivat kaikki olevinansa hyvin iloisia ja tyytyväisiä, kun karjapoika kulki ohitse. Ja jos hyvin sopi, niin huutelivat he pilkkasanoja pojalle hänen repaleisista vaatteistaan tai sikkirepustaan. Ja samaan aikaan he kuitenkin hiljaa miessään miettivät, miten he voisivat saada ehyet vanginvaatteensa vaihdetuksi vaikkapa vielä repaleisimpiin vaatteisiin kuin karjapojalla oli.

Vähitellen saivat kolme toveresta kaikki valmistukset pakoa varten tehdyksi. Enempää eivät he luulleet voivansa saada tarpeita kasaan kuin heillä jo oli.

Pakosuunnitelmakin oli aivan valmis.

Pakoon oli aikomus lähteä illalla, kun he palaisivat ruokasalista makuuhuoneisiin. Käytävän aukunasta kiivettäisiin pihalle ja siitä syyvää ojaa pitkin alas portille. Pahin oli päästä portista ulosa. Se tosin ei ollut lukittu vielä niin aikaiseen illalla, mutta siinä kulkijat saatettaisiin helposti huomata.

Jos sitten portista olisi päästy ulos, niin oli heillä aikomus hiipiä aidan viertä metsään, ja sieltä avaraan maailmaan — vapauteen, minne tahansa.

Ojaan, portin vieressä, oli kätkety heidän vgrastonsa. Siellä oli vanha olkihattu, risaset kengät, sylenmittainen nuoranpala ja 75 p. rahaa. Ne he olivat laitoksen pihalta löytäneet vuosien kuluessa ja nyt he toivoivat niistä hyötyä viiksen aikana.

Kerran, kun katupoika oli ollut tien vieressä multaa lapioimassa, oli erän ohiajavan talonpojan kärryistä pudonnut akselinmutteri. Katupoika näki sen ja huomautti siitä ajajalle. Tämä oli kiitellyt huomautuksesta ja antanut hänelle palkkioksi, paremman puuteessa tukun kotonakasvatettuja tupakanlehtiä.

Näistä tupakoista oli katupoika tavattoman ylpeä. Hän teki niistä sikaareja ja paltureita ja poltteli niitä milloin katsastajan silmät vältti. — Kaikki laitoksen pojat kadehtivat häntä tästä aarteestaan.

Eräänä iltana laittoi katupoika paltureita kopissa. Karhu ja Mankki istuivat katselemassa hänen työtänsä.

Samassa tulikin katsastaja sisään. Hädissään heitti katupoika Karhun lakin tupakoittensa päälle.

Katsastaja huomasi, että jotain salattiin. Hän nosti lakkia ja löysi sen alta tupakkakäärön.

— Vai, niin! huudahti hän katsoe täynnä pirullista vahingoniloa. — Sinulla on siis täällä tupakkavarasto, sanoi hän Karhun puoleen kääntyen.

Katupojan kasvot tulivat kalpeiksi ja hän vapisi pelosta, että Karhu ilmaisisi tupakkien oikean omistajan.

Karhu huomasi hänen pelkonsa, eikä vastannut katsastajalle mitään, painoi vaan päätään alemmaksi.

— Tuleppas tänne, niin puhellaan tarkemmin asiasta, sanoi katsastaja ja kiskoi Karhun mukaansa. Hän vei hänet tirchtöörin toimittavaksi.

Myöhään yöllä palautettiin Karhu koppiin.

Toverit huomasivat hänen tuskan vääristämistä kasvoistaan, että häntä oli ruoskittu. Laitoksen piiskuri oli taas saanut tehdä hänelle mieluista työtään.

Äänettömänä paneutui Karhu vuoteelleen. Hän käänsi kasvonsa seinään päin koettaen salata tuskaansa.

— Löivätkö sinua, toveri? kysyi katupoika.

— Löivät, saatanat, — mutta huomenillalla, pojat, me lähdemme, vastasi Karhu.

Seuraavana iltana olivat toverukset valmiit lähtemään pakoon. Päivällä olivat he tarkastaneet portin luona olevan varastonsakin ja havainneet kaiken olevan kunnossa. Ja iltakin oli sateinen ja synkkä, joka vaan enensi „paon onnistumisen mahdollisuutta.

Illallisen syötyään meni Mankki ensinnä käytävään. Mutta samassa tuli häntä vastaan laitoksen piiskuri ja poika säikähti häntä niin, että kaatui pyörtyneenä lattialle.

Siitä virottuaan ratkesi hän herkeämättömään, katkeraan itkuun. Kun häneltä kysyttiin, mitä hän itki, niin ei hän osannut vastata — itki vaan niin, että hänen hento ruumiinsa värisi itkun puuskauksissa.

Kenenkään lohdutuksista ei hän välittänyt, viimein sulki katsastaja hänet yksinäiseen koppiin.

Käytävässä seisoivat Karhu ja katupoika neuvottomina.

— Lähdemmekö? kysyi katupoika.

— Mutta Mankki ... huomautti Karhu.

— Jääköön se itkupussi.

— Ei, häntä en jätä! Mene yksi, jos tahdot.

— Minä menen! Hyvästi Karhu, sano terveisiä Mankille.

Ikkunasta alas kiivetessään sanoi hän vielä:

— Kun pääset täältä pois ja tarvitset apua, niin muista etsiä minua. Tapaat minut varmasti tuksena on herättää työläisiä huomaamaan aikansa oloja. Jos sinä kuulut työläisluokkaan tai työnantajaluokkaan, on sillä kaikessa tapauksessa paljon tekemistä sinun kanssasi, sillä sinun etusi ovat aina vaarassa ja sosialismi vaan vol pelastaa ne.

—— Miksi sinä puhut työläis- ja työnantajaluokista? Minä en usko luokkien olemassaoloon. Yhteiskunta on vaan kokoelma vapaita ja tasa-arvoisia yksilöitä. Säädyt ja luokat ovat aikaa sitten hävinneet.

—Hankitteko elatuksenne työnteolla?

— Tietysti ja minä olen ylpeä siitä.

— Miksi sinä teet työtä?

— Koska jokaisen täytyy hankkia siten elatuksensa.

— No, saammepas nähdä; mutta pidätkös sinä elatuksen hankkimisesta työnteolla?

— Luonnollisesti. Jokaisen tulisi rakastaa työtään.

— Aivan niin. Sopimatonta ei ole ihailla työntekoa silloin kun saa sen täydet tulokset itselleen, mutta sinä et teekkään omaa työtäsi, vaan työnantajan. „Työnantajalla" tarkoitan minä, johtajaa, johdattajaa, joka omistaa työpaikkasi ja ne työvälineet, joita sinä käytät. Hän se saa tuottamasi hyödykkeet. Sinä teet hänen työnsä ja hän antaa sinulle pienen osan takaisin palkan muodossa — s. o. niukan elannon — korvaukseksi työstäsi. Mutta — kuulehan: pääsetkö sinä sunnuntaisin vapaaksi.

— Varmasti.

— Miksi et sinä työntele sunnuntainakin, kun kerran sanoit rakastavasi työntekoa?

— Koska ihminen tarvitsee lepoa.

— No sitten otaksun minä, että työ uuvuttaa sinua, se tahtoo sanoa, jos sinulla on vähemmän työtä, niin et myöskään väsy niin kovin.

— No entäs sitten?

— Kun ihminen on perin rasittunut hän kuolee.

— Niin.

— Kuta pikemmin hän on rasittunut sitä pikemmin hän kuolee.

— Kyllä.

— Sinä rakastat työnantajan työtä. Sinä rakastat omaa turmiotasi, omaa kuolemaasi. Onkohan työnantajallasi sellaisia päämääriä?

— En tiedä. Luultavasti ei.

— Silloinpa työnantaja kuuluukin eri luokkaan kuin sinä. Katsohan. Tekeekö hän työtä elatukseksecn.

— Tietysti, jokainen tekee osaltaan.

— Mitä hän sitten on tehnyt Europassa viimeiset viisi kuukautta. Työtäkö?

— Ei, hän on huvimatkalla?

— Sekö on hänen osansa? Varmasti hänen täytyy kuuluu eri luokkaan. Miksi sinä et mene huvimatkalle?

— Ei minulla ole aikaa.

— Siis asiasi ovat toisin kuin työnantajan. Otaksutaanpa, että hän antaisi sinulle aikaa kuusi kuukautta. Tekisitkö huvimatkan Eurooppaan?

— En.

— Miksi et?

— Minulla ei ole rahaa.

— Oh, kyllä huomaan. Toinen eroitus on sinun ja työnantajasi välillä: Siis sinulta puuttuu kahta — aikaa ja rahaa. Työnantajalla on molempia; sinulla ei. Niinkö?

— Ni—in.

Jatk.

REHELLINEN FARMARI.

E. ZASLAWSKY,
631 Simpson str., Fort William.
KELLO,
JUVEELI & SILMÄLASILIIKE.
Jälleenmyyjä tasku-, seinä- ja pöytäkelloille sekä kaikenlaisille juveli- ja hopeaplecitavaroille sekä valo-opillisille esineille. Kaikenkaretaiset kellot koko maailmasta korjataan parhaiten. Työ taataan.

Sairaille - Vapaasti
Jos olette kipeä, lähettäkää tandin nimi eli tanuin oirset, ja me esitämme teille mikä lääke olis tilattata ja lääkkeen hinta y. m. —— lääkeet eivät ole patentti-lääkeitä, vaan tori suomalaisia lääkkeitä.—— "Lige-ll in Apteek" on leoin suom. apteeki yhdysvalloissa).
Pyytäkää "Lääke—Kirja no: 5. Jossa yli 25, eri miesten ja naisten tautia, ovat selitetty, Kuten: Vatsakatarri—Huono ruansulatus—Huono veri—Reumatismi—Kylmyys—Hoikkuus—Munuais rakko ja Naisten taudit, y.m.—Myöskin täydellinen luettelo suomalaisista lääkkeistä.——
Kirja lähetetään VAPAASTI jokaiselle (ei tiedonsaanti)—osoitteella: P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteeki

LUONTO LAKKAA TOIMINNASTAAN
Silloin kun munuaiset ovat eläkunnossa.
Tunnetteko, että te ette voi kauvemmin kestää alituista selänpakotusta ja että teidäu täytyy päästä vapautumaan tuosta kuolettavasta väsymyksen tunteesta ja panostavista kivuista.
Ne ovat luonnonmuistutksia siitä, että munuaisenne ovat lakanneet toiminnastaan, ja että te kaipaatte Boothin munuaispillerien taattua apua.
Kaikissa koneissakin ovat jotkut osat, jotka tekevät raskaimman työn ja kuluvat ensiksi ulos. Ihmisruumiin koneistossa ovat nuo osat munuaiset. Ne tekevät työtä yötä päivää. Siis epäilemättä aika-ajoin ne väsyvät ja luonto huutaa seis!
Boothin munuaispillereitä myyvät kaikki rohodoskauppiraat 50 sentillä laatikon.

OLETKO ITSETIETOINEN?
Ymmärrätkö kaikilta ihmisiltä, joiden kanssa joudut tekemisiin, vaatia kunnioitusta itseäsi ja mielipiteitäsi kohtaan?
Onko sinussa kunniantuntoa?
Osaatko ehdottomasti kieltää selkäsi niille, jotka itsepintaisesti osoittavat halveksimista sinulle?
Oletko uskollinen

Tiedättekö
että
FINLAND STEAMSHIP CO. AGENCY
(Suomen Höyryliaiya-osakeyhtiön Asioimisto)
Vuosittain välittää enemmän
RAHOJA
AMERIKASTA SUOMEEN
kuin kaikki muut Suomalaiset rahalähetys-liikkeet yhteensä, eikä yksikään lähetys ole joutunut hukkaan. Kansalaiset ovat siis huomanneet kenelle ovat antaneet luottamuksensa.
Lähettäkää Tekin rahanne sukulaisille ja tuttaville Suomessa meidän kauttamme saadaksenne suurimman varmuuden ja nopeimman toiminnan.
Välitämme rahoja talletettavaksi POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKIIN, TURUN OSAKEPANKKIIN, SUOMEN YHDYSPANKKIIN, WAASAN OSAKEPANKKIIN sekä kaikkiin muihin pankkeihin Suomessa.
Tehkää siis rahalähetyksenne meidän välityksellämme, niin ette kadu.
Finland Steamship Co. Agency
15 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.
Haarakonttoreja { 73 Hanover St. Boston, Mass. / 128 St. Antoine St., Montreal, Can.
Kurssi on **Smk. 5.15** dollarista

KUNNOLLISEN „Suomalaisen kylvyn" saa joka arkipäivä klo 2--12 j.p.p.
K. NYMAN'in SAUNASSA
332 Bay St.
Miesten alusvaatteita pestään.

Arvokas Lääketieteellinen Teos.
Harvoin, tai oikeastaan emme milloinkaan voi saada käsitimme teosta, josta voisi olla niin paljon käytännöllistä hyötyä kuin kuuluisan spesialistin **Tri E. B. Foote's** teoksesta **"Kotilääkäri"**, jota nyt tarjoamme kaikkien tiedonhaluisten suomalaisten tutkittavaksi.
Teos käsittelee **luonnon salaisuuksia, ihmisruumiin rakennetta ja elämän todellista tarkoitusta. Luotettavia neuvoja aviopuolison valitsemisessa, terveiden ja reippaiden lapsien saamisessa, korkean iän ja onnellisen vanhuuden saavuttamisessa,** sanalla sanoen, **teos käsittelee kaikkia aineita,** ja on se täynnä huvittavaa mutta samalla hyödyllistä ja opettavaa lukemista. Teos on kansan kieleen kirjoitettu, eikä niinkuin tavallisesti lääketieteelliset teokset tapaavat olla, täynnä latinalaisia lääkenimityksiä ja vaikeutujsia termejä. Kaikille kirjasa löytyville latinalaisille nimityksille on hankittu suomennos. Kirjasta löytyville latinalaisille nimityksille on hankittu suomennos.

Kotilääkäri
Tätä arvokasta kirjaa on myyty yli miljoonan kappaletta eri kielillä ja jokainen, joka on lukenut sen, ylistää sitä mitä ihmeutuneimmin sanoin. Suomenkielelläkin on tämä jo **32te painos.**
Toinen puoli ihmisen elämää kuluu terveyden tuhlaamisessa ja toinen puoli koettamisessa saavuttaa menetetyn terveyden. Tutkiessaan kirjan **"Kotilääkäri"** alusta loppuun, tukiaisin, oppii jokainen ylettämään oikeata elämää ja saavuttamään terveytensä ehsinä. Jokainen halvaa itselleen tietoja, ja paras kaikista tiedoista on tietoisuus omasta ruumiinrakenteestaan. Pienemmät puutteyalsuudet ja hairahdukset voi jokainen itse korjata, tuntemalla oman ruumiinrakennuksensa, tar-

Alennus-lippu
Dept. 1.
Tämä lippu säästää 50 s.

halu vapauteen.

Heidän nykyisessä asunnossaan oli niin kolkkoa heidän mielestänsä. Laitoksen kolmikerroksinen kivinen päärakennus oli niin vakava ja synkkä ja sen huoneet kesälläkin niin kalsean kylmät. Kaikkialla oli vieraista, ja jokainen pieninkin esine muistutti heille sitä, että he olivat vankeja, pahankurisia ihmisalkuja, joita piti rangaista.

Laitoksen pihakin oli jäykkä ja virallinen. Suorat samoitetut tiet, kaavoihin istutetut kukkaset ja moneen kertaan typistetyt puut muistuttivat kaikki heille heidän surullisesta kohtalostaan. Ja aurinkokin, milloin se paistoi, oli toisen näköinen kuin ennen vapaudesta sitä katsellessa. Ennen se sattoi mielen iloiseksi ja teki loistollaan elämän niin riemuisaksi, mutta nyt sen paiste tuntui ivalta ja toimieleen vaan surullisia ajatuksia ja täyttymättömiä toiveita.

Kaikki oli täsmällistä ja jäykkää, ei ainoastaan ympäristö vaan elämäkin. Yht'aikaa, komennuksesta noustiin aamulla ylös, komennuksesta luettiin rukous, sitten yht'aikaa ryhdyttiin syömän, samoin työhön, työstä pois j. n. e. Aina vaan yht'aikaa, samoin liikkein ja komennuksin.

He tunsivat itsensä koneiksi, joita katsastajat s. o. vartijat, käyttivät. Heidän vatsaansa ajettiin ruokaa, kuin koneeseen polttopuita ja sitten sen ruuan voimalla teotettiin työtä. Ja samalla höyryllä veisattiin lisäksi virsiä ja luettiin rukouksia, kiitettiin Jumalaa tästä hyvästä ja pyydettiin häneltä tällaisen elämän edelleen jatkumista ...

Tämä synnytti nuorissa vangeissa katkeruutta ja syvää vapauden kaipuuta. Mutta he eivät sitä tuoneet julki. He kätkivät sen mieliinsä, siellä se kyti, kunnes leimahti liekkiin. He alistuivat rangaistusten pelosta näiden komennusten ja tämän pakkomahdin alle ja hiljaisin kirouksin ryhtyivät he rukoilemaan, mutta kuitenkin piili mielissä toivo vapaudesta — ja kostosta.

Katsastajat ja tämän nuorien lainriikkojien parannusjärjestelmän keksijät hykertelivät käsiään tyytyväisinä työnsä onnistumisesta. He olivat mielissään siitä, että he saivat pahantekijät tekemään työtä rangaistusten uhatessa ja rukoilemaan ruoskimisten pelosta. — He eivät katsoneet hoidokkiensa pintaa syvemmälle ja siksi eivät he ymmärtäneet halveksia kasvatusteoriiojansa.

— Kasvatuslaitokselle rakennettiin uutta tietä. Se tuli kulkemaan erään notkon poikki ja siksi meni siihen paljon täytettä, joka oli tuotava läheisestä sorakuopasta.

Jo kuukausia oli tätä tietä rakennettu, aamusta iltaan, päivästä päivään ja viikosta viikkoon. Aina saivat nuoret vangit käskyn lähteä tien tekoon. Siellä he sitten myllersivät lapioiden ja kärräten kaavamaisesti, lasketuin elein aivankuin koneet. Katsastaja istui tavallisimmin pensaan juurella toisinaan nukkuen tai — valveilla ollessaan kellonperillään leikkien ja laulaen aina yhtä samaa laulua rekiveisun nuotilla.

Elämä katoo kuin unelma vaan
Vuodet ne vierivät pois ...

Alimmaisella sorakuopalla, joka oli lähellä karjakujaa, työskenteli kolme vankia. He olivat toistensa uskottuja ystäviä ja saivat työskennellä yhdessä.

Vanhin heistä, jota hänen toverinsa nimittivät Karhuksi, oli vanhimpia poikia koko laitoksessa. Hän oli harteva, vakavakatseinen nuorukainen, jolla oli jo muuvan oli Karhu hankkinut. —

Toverukset ajattelivat aina laitoksesta pakenemista. Se oli jo päätetty, että he yhdessä karkaavat, mutta tarkempaa pakoaikaa eivät he vielä olleet määränneet.

Mutta keskeytymättä tekivät he valmistuksin pakoa varten. He kokoilivat kaikenlaisia esineitä, kuten raudanpaloja, nuoranpätkiä, y. m. eri paikkoihin talteen. Sitä he eivät ajatelleet, miten he voisivat niitä käyttää; mutta oli han hyvä olla varoillaan, eihän sitä tiedä mitä paetessa tarvitsee, päättelivät pojat.

Ja kuitenkin teeskentelivät he, ja näyttelivät asemaansa tyytyväisten vankien osaa.

Joka aamu kulki karjakujaa pitkin, joka oli heidän työmaansa lähellä, poika ajaen lehmiä metsään. Hän oli tuollainen pahainen, räävyinen nallikka, kaikkien käskettävä karjapoika. Hän kuljetti karjansa jälessä mahtavana vihellellen, pitkä pahla kourassa ja selässä säkkireppu, jossa kolisi pari kuivaa leivänpalasta ja jokunen omena tai nauris, jotka hän oli jonkun vartioimattomasta viljelyksestä noppinut.

Ja kuitenkin kuinka vangit kadehtivatkaan häntä. He olisivat antaneet puolet elämästään, jos he olisivat saneet vankilan täysipäisen puurokupin äärestä siirtyä paimenpojaksi jyrsimään kuivaa leipä.

Mutta sittenkin he teeskentelivät välinpitämättömyyttä. He olivat kaikki olevinansa hyvin iloisia ja tyytyväisiä, kun karjapoika kulki ohitse. Ja jos hyvin sopi, niin huutelivat he pilkkasanoja pojalle hänen repaleisista vaatteistaan tai säkkirepustaan. Ja samaan aikaan he kuitenkin hiljaa mielissään miettivät, miten he voisivat saada ehyet vanginvaatteensa vaihdetuksi vaikkapa vielä repaleisimpiin vaatteisiin kuin karjapojalla oli.

Vähitellen saivat kolme toverusta' kaikki valmistukset pakoa varten tehdyksi. Enempää eivät he luulleet voivansa saada tarpeita kasaan kuin heillä jo oli.

Pakosuunnitelmakin oli aivan valmis.

Pakoon oli aikomus lähteä illalla, kun he palaisivat ruoksatilta makuuhuoneisiin. Käytävän akkunasta kiivettäisiin pihalle ja siitä syyvää ojaa pitkin alas portille. Pahin oli päästä portista ulkosa. Se tosin ei ollut lukittu vielä niin aikaiseen illalla, mutta siinä kulkijat saatettaisiin helposti huomata.

Jos sitten portista olisi päästy ulos, niin oli heillä aikomus hiipiä aidan viertä metsään, ja sieltä avaraan maailmaan — vapauteen, minne tahansa.

Ojaan, portin vieressä, oli kätketty heidän vgrastonsa. Siellä oli vanha olkihattu, risaset kengät, sylenmittainen nuoranpala ja 75 p. rahaa. Ne he olivat laitoksen pihalta löytäneet vuosien kuluessa ja ayt he toivoivat niistä hyötyvänsä.

Ainoa, mikä vielä pakoa viivytti oli Karhun vastahakoisuus. Hän väitti heidän yhteistä puuhaansa hulluudeksi ja sanoi olevan parhainta odottaa jotakin mahdollisesti sattuvaa erikoisen edullista pakotilaisuutta.

Mutta katupoika väänkäsi yhä paon puolesta ja selitteli suunnitelman yksityiskohtia ja sen edullisuutta. Ja häneen yhtyi Mankki.

Joka ilta he yhdessä kysyivät Karhulta, että joko tänäiltana lähdetään ...? Tähän kysymykseen vastasi Karhu tavallisesti halveksivalla naurahduksella.

Sattui sitten tapaus, joka lopullisesti käännytti Karhun mielen suosiolliseksi pakohommaa kohtaan.

Mankki istuivat katsastajan hänen työtänsä.

Samassa tulikin katsastaja sisään. Hädissään heitti katupoika Karhun lakin tupakoittensa päälle.

Katsastaja huomasi, että jotain salattiin. Hän nosti lakkia ja löysi sen alta tupakkakäärön.

— Vai, niin! huudahti hän katse täynnä pirullista vahingoniloa. — Sinulla on siis täällä tupakkavarasto, sanoi hän Karhun puoleen kääntyen.

Katupojan kasvot tulivat kalpeiksi ja hän vapisi pelosta, että Karhu ilmaisisi tupakkien oikean omistajan.

Karhu huomasi hänen pelkonsa, eikä vastannut katsastajalle mitään, painoi vaan päätään, alemmaksi.

— Tuleppas tänne, niin puhellaan tarkemmin asiasta, sanoi katsastaja ja kiskoi Karhun mukaansa. Hän vei hänet tirehtöörin toimittavaksi.

Myöhään yöllä palautettiin Karhu koppiin.

Toverit huomasivat hänen tuskan vääristämistä kasvoistaan, että häntä oli ruoskittu. Laitoksen piiskuri oli taas saanut tehdä hänelle mieluista työtään.

Äänettömänä paneutui Karhu vuoteelleen. Hän käänsi kasvonsa seinään päin koettaen salata tuskaansa.

— Löivätkö sinua, toveri? kysyi katupoika.

— Löivät, saatanat, — mutta huomenillalla, pojat, me lähdemme, vastasi Karhu.

Seuraavana iltana olivat toverukset valmiit lähtemään pakoon. Päivällä olivat he tarkastaneet portin luona olevan varastonsakin ja havainneet kaiken olevan kunnossa. Ja iltakin oli sateinen ja synkkä, joka vaan enensi paon onnistumisen mahdollisuutta.

Illallisen syötyään meni Mankki ensinnä käytävään. Mutta samassa tuli häntä vastaan laitoksen piiskuri ja poika siikähti häntä niin, että kaatui pyörtyneenä lattialle.

Siitä virottuaan ratkesi hän herkeämättömään, katkeraan itkuun. Kun häneltä kysyttiin, mitä hän itki, niin ei hän osannut vastata — itki vaan niin, että hänen hento ruumiinsa värisi itkun puuskauksissa.

Kenenkään lohdutuksista ei hän välittänyt, viimein sulki katsastaja hänet yksinäiseen koppiin.

Käytävässä seisoivat Karhu ja katupoika neuvottomina.

— Lähdemmekö? kysyi katupoika.

— Mutta Mankki ... huomautti Karhu.

— Jääköön se itkupussi.

— Ei, häntä en jätä! Mene yksi, jos tahdot.

— Minä menen! Hyvästi Karhu, sano terveisiä Mankille.

Ikkunasta alas kiivetessään sanoi hän vielä:

— Kun pääset täältä pois ja tarvitset apua, niin muista etsiä minua. Tapaat minut varmasti Helsingissä, Hermannin puolesta tai Kampinkalliolla ...

Sitten hän meni.

Karhu näki hänen hiipivän ojassa, ottavan varaston mukaansa, pujahtavan onnellisesti portista ja katoavan pimeään.

V. L. V.

ORJA JA JÄRKI.

Western Clarionin mukaan suom. L. M—nen.

— Mitäs sosialistiliikkeellä on tekemistä minun kanssani?

— Enemmän kuin luulet ehkä. Sinä olet tietämätön; muutoin et kysyisi tuota. Sillä on paljon tehtävää huolimatta kuka sinä olet; ja ayynä siihen on, että se on koko mailman liike, jonka tarkoitamme sinun kin työtä tehdä.

— Koska jokaisen täytyy hankkia siten elatuksensa.

— No, saammepas nähdä; mutta pidätkös sinä elatuksen hankkimisesta työnteolla?

— Luonnollisesti. Jokaisen tulisi rakastaa työtään.

— Aivan niin. Sopimatonta ei ole ihailla työntekoa silloin kun saa sen täydet tulokset itselleen, mutta sinä et teekkään omaa työtäsi, vaan työnantajan. „Työnantajalla" tarkoitan minä, johtajaa, johdattajaa, joka omistaa työpaikkasi ja ne työvälineet, joita sinä käytät. Hän se saa tuotamasi hyödykkeet. Sinä teet hänen työnsä ja hän antaa sinulle pienen osan takaisin palkan muodossa — s. o. niukan elannon — korvaukseksi työstäsi. Mutta — kuulehan: pääsetkö sinä sunnuntaisin vapaaksi.

— Varmasti.

— Miksi et sinä työntele sunnuntainakin, kun kerran sanoit rakastavasi työntekoa?

— Koska ihminen tarvitsee lepoa.

— No sitten otaksun minä, että työ unvuttaa sinua, se tahtoo sanoa, jos sinulla on vähemmän työtä, niin et myöskään väsy niin kovin.

— No entäs sitten?

— Kun ihminen on periu rasittunut hän kuolee.

— Niin.

— Kuta pikemmin hän on rasittunut sitä pikemmin hän kuolee.

— Kyllä.

— Sinä rakastat työnantajan työtä. Sinä rakastat omaa turmiotasi, omaa kuolemaasi. Onkohan työnantajallasi sellaisia päämääriä?

— En tiedä. Luultavasti ei.

— Silloinpa työnantaja kuuluukin eri luokkaan kuin sinä. Katsohan. Tekeekö hän työtä elatukseksceen.

— Tietysti, jokainen tekee osallaan.

— Mitä hän sitten on tehnyt Europassa viimeiset viisi kuukautta. Työtäkö?

— Ei, hän on huvimatkalla?

— Sekö on hänen osansa? Varmasti hänen täytyy kuulua eri luokkaan. Miksi sinä et mene huvimatkalle?

— Ei minulla ole aikaa.

— Siis asiasi ovat toisin kuin työnantajan. Otaksutaanpa, että hän antaisi sinulle aikaa kuusi kuukautta. Tekisitkö huvimatkan Eurooppaan?

— En.

— Miksi et?

— Minulla ei ole rahaa.

— Oh, kyllä huomaan. Toinen eroitus on sinun ja työnantajasi välillä: Siis sinulta puuttuu kahta — aikaa ja rahaa. Työnantajalla on molempia; sinulla ei. Niinkö?

— Ni—in.

Jatk.

REHELLINEN FARMARI.

Kaksi suurta hedelmäryhmää oli maassa, kertoo eräs amerikalainen lehti; toisessa oli suuria punervia omenia, toisessa pieniä, vihreitä ja ala-arvoisempia omenia.

— Me kai panemme pienet omenat pohjalle ja suuret päälle? kysyi muuan puutarhatyömiehistä.

— Eihän toki, tiuskasi farmari kiivaasti. Rehellisyys on minun periaatteeni, joita aina ajatuksissani ja teoissani olen noudattanut. Pane suuret omenat pohjalle ja pienet päällepäin.

Työmies totteli, mutta ajatteli itsekseen, että farmari oli yhtä „viheriä" kuin hänen pienet omenansa.

— Onko tynnyri täysi? kysyi farmari hetkisen kuluttua.

— On, vastasi työmies.

— Hyvä, sanoi rehellinen farmari. Käännä sitte tynnyri ylös alaisin ja panepa tiketti päälle.

„ $20.00, nyt $15.20 „ $18.00, nyt $12.85 „ $4.00, nyt $2.95
„ $18.00, nyt $13.50 „ $15.00, nyt $9.95 „ $3.50, nyt $2.45
„ $15.00, nyt $11.50 „ $20.00, nyt $14.50 „ $3.00, nyt $2.15
„ $12.00, nyt $8.95 „ $12.00, nyt $8.75 „ $2.50, nyt $1.75
„ $10.00, nyt $4.95 „ $2.00, nyt $1.25

Työpaitoja, pukupaitoja, vahvoja housuja, kenkiä, „Mackinaw" takkeja. Kaikki myynnissä.

TÄYSI ARVO DOLLARISTANNE.

HENDERSON BROS.

FORT WILLIAM.

Herman Helin, suomalainen myyjä.

E. ZASLAWSKY,
631 Simpson str., Fort William.
KELLO,
JUVEELI & SILMÄLASILIIKE.

Jälleenmyyjä tasku-, seinä- ja pöytäkelloille sekä kaikenlaisille juvelli- ja hopeapletitavaroille sekä valo-opillisille esineille. Kaikenrakenteiset kellot koko maailmasta korjataan parhaiten. Työ taataan.

Sairaille - Vapaasti

Jos olette kipeä, lähettäkää tarkka nimi ynä eli tauuin osoite, ja me esitämme teille mikä lääke olis tilattava ja lääkkeen hinta y. m. —— lääkeet eivät ole patentti-lääkeitä, vaan tori suomalaisia lääkkeitä—— "Lignell'in Apteeki" on Ieoin suom. apteeki Yhdysvalloissä).

Pyytäkää "Lääke—Kirja no: 5. Joka yli 25, eri miesten ja naisten tautia, ovat selitetty. Kuten: Vatsakatarri—Huono ruoansulatus—Huono veri—— Reumatismi—— Kylmyys—— Hiukkuus—— Munuais rakko ja Naisten tauiti, y.m.—— Myöskin täydellinen luettelo suomalaisista lääkkeistä.——

Kirja lähetetään VAPAASTI jokaiselle (ei Suomeen)——osoitteella: P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteeki

LUONTO LAKKAA TOIMINNASTAAN

Silloin kun munuaiset ovat eäkunnossa.

Tunnetteko, että te ette voi kauvemmin kestää alituista selänpakotusta ja että teidäu täytyy päästä vapauttumaan tuosta kuolettavasta väsymyksen tunteesta ja panostavaista kivuista.

Ne ovat luonnonmuistutksia siitä, että munuaisenne ovat lakanneet toiminnastaan, ja että te kaipaatte Boothin munuaispillerien taattua apua.

Kaikissa koneissakin ovat jotkut osat, jotka tekevät raskaimman työn ja kuluvat ensiksi ulos. Ihmisruumiin koneistossa ovat nuo osat munuaiset. Ne tekevät työtä yötä päivää. Siis epäilemättä aika-ajoin ne väsyvät ja luonto huutaa seis!

Boothin munuaispillereitä myyvät kaikki rohdoskauppiaat 50 sentillä laatikon.

OLETKO ITSETIETOINEN?

Ymmärrätkö kaikilta ilmisiltä, joiden kanssa joudut tekemisiin, vaatia kunnioitusta itseäsi ja mielipiteitäsi kohtaan?

Onko sinussa kunniantuntoa?

Osaatko ehdottomasti kieltää selkäsi niille, jotka itsepintaisesti osoittavat halveksimista sinulle?

Oletko uskollinen

niille rienoille, joiden edistämiseksi sanot tahtovasi toimia?

Jos ole,

niin tee kaiken voitavasi opettaaksesi liikemiehiä, jotka tarvitsevat sinun rahojasi, osoittamaan sanomalehdellesi ja sen kautta sinulle kaiken sen huomaavaisuuden, minkä he osoittavat porvarilliselle yleisölle.

Älä koskaan osta mitään liikemiehiltä, jotka halveksivat sinua siten, etteivät ilmoita asioistaan sinulle sinun omassa lehdessäsi!

Osta kaikki tarpeesi niiltä, jotka ilmoittavat Työkansassa.

Tiedättekö että **FINLAND STEAMSHIP CO. AGENCY**

(Suomen Höyrylaiva-osakeyhtiön Asioimisto)

Kurssi on **Smk. 5.15** dollarista

Vuosittain välittää enemmän

RAHOJA AMERIKASTA SUOMEEN

kuin kaikki muut Suomalaiset rahalähetys-liikkeet yhteensä, eikä yksikään lähetys ole joutunut hukkaan. Kansalaiset ovat siis huomanneet kenelle ovat antaneet luottamuksensa.

Lähettäkää Tekin rahanne sukulaisille ja tuttaville Suomessa meidän kauttamme saadaksenne suurimman varmuuden ja nopeimman toiminnan.

Välitämme rahoja tallettetavaksi **POHJOISMAIDEN OSAKEPANKKIIN, TURUN OSAKEPANKKIIN, SUOMEN YHDYSPANKKIIN, WAASAN OSAKEPANKKIIN** sekä kaikkiin muihin pankkeihin Suomessa.

Tehkää siis rahalähetyksenne meidän välityksellämme, niin ette kadu.

Finland Steamship Co. Agency
15 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.
Haarakonttoreja { 73 Hanover St. Boston, Mass.
{ 128 St. Antoine St., Montreal, Can.

KUNNOLLISEN „Suomalaisen kylvyn" saa joka arkipäivä klo 2--12 j.p.p.

K. NYMAN'in SAUNASSA
332 Bay St.
Miesten alusvaatteita pestään.

Arvokas Lääketieteellinen Teos.

Harvoin, tai oikeastaan emme milloinkaan voi saada käsitteen teosta, josta voisi olla niin paljon käytännöllistä hyötyä kuin kuuliisan spesialistin **Dr. R. B. Foote'n** teoksesta **"Kotilääkäri"**, jota nyt tarjoamme kaikkien tiedonhaluisten suomalaisten tutkittavaksi.

Teos käsittelee **luonnon salaisuuksia, ihmisruumiin rakenteita ja toimintaa todellista tarkoitusta. Luotettavin neuvoja aviopuolisoa valitsemiseesa, kuinka ja reippaiden lapsien saamisessa, korkean iän ja onnellisen vanhuuden saavuttamisessa,** sanalla sanoen, **teos käsittelee kaikkia aineita,** ja on se täynnä huvittavaa mutta samalla hyödyllistä ja opettavaa lukemista. Teos on kansan kieleen kirjoitettu, eikä mitään lainsanoja tieteellisestä lääketieteellisestä teoksesta tapaavat olla, täynnä latinalaisia lääkeinnityksiä ja vaikeatajuista termejä. Kaikille kirjassa löytyville latinalaisille nimityksille on hankittu suomennos.

Kotilääkäri

Tätä arvokasta kirjaa on myyty **yli miljoonan kappaletta eri kielillä** ja jokainen, joka on lukenut sen, ylistää sitä mitä innostuneimmin sanoin. Suomenkielelläkin on tämä jo **32te painos.**

Toinen puoli ihmisen elämää kuluu terveyden tuhlaamisessa ja toinen puoli koetaessaan saavuttaa menetetyä terveyttä takaisin. Tutkiessaan kirjan **"Kotilääkäri"** alusta loppuun, oppii jokainen ymmärtämään oikeata elämää ja säilyttämään terveytensä ehelnä. Jokainen haluaa itsellensä tietoja, ja parasta kaikista tiedoista on tietoiuusa omasta ruumiinrakenteestaan. Pienemmät puuttuvaisuudet ja hairahdukset voi jokainen itse korjata, tuntemalla oman ruumiinrakenteensa, tuntematta koko pienimmässä tapauksessa. juosta lääkärin luokse. Lukekaa sentakia tämä kirja.

Tietoja, paheet, ajatelemisemaus y. m. turmelevat lukemattomia henkilöitä jo nuorena ja ovat usealti syynä ennenaikaiseen kuolemaan. Tieto oikeasta elämisen tavasta sekä omasta ruumiinsa tarkka tunteminen voi useimmissa tapauksissa pelastaa ihmisen.

Kotilääkäri

Jota nyt tarjoamme jokaiseen tarpeen tutkinnon alaiseksi, sisältää 928 sivua ja yli 250 kuvaa, joista noin 80 on värillisiä, sekä 8 loistokuvaa. irjaan sisältyy myöskin 140 reseptiä kotilääkitystä varten. Se on hyvälle paperille painettu sekä sidottu sievän vaatekankaan, ja on aatsavana tuolla alhaisella hinnalla, **$1.50.**

Alennuslippu
Dept. I.
Tämä lippu säästää 50 s.

ERIKOISTARJOUS. Kun lähetätte meille **$1** ja ilmoituksessa olevan alennuslipun, niin kirja lähetetään teille ekspressin välityksellä. Ilmoittakaa ekspressinkonttorinne osoite. Jos te haluatte kirjan postissa lähetettynä, niin ilmoittakaa postikonttorin tai asuntonne osoite sekä lisäkää kirjeeseen 20 s. postikulujen ayorittamiseksi, sillä teos on hyvin suuri.

Kirjakauppiaat ja asiolliset, huom.! Kirja on saatavissa suomen, englannin, ruotsin, saksan ja serbian kielillä. Asiamiehiä halutaan.

Jos ei kirja tyydytä teitä, niin saatte rahanne takaisin.

MURRAY HILL PUBL. CO., 129 E. 28th STREET, NEW YORK.

Levittäkää Työkansaa!

Syntynyt.

Meille syntyi
TERVE POIKA
19 p. lokak. 1911, jota nimitämme
URHO ISACK.
Lyulis ja Isack Isackson,
(86) Port Arthur, Ont.

Uutta! Harvinaista!

Temppelissä

näytellään lauantaina 28 p:nä tätä kuuta kello 9 j. p. p.

„DANIEL HJORT“

Historiallinen murhenäytelmä 9:ssä muutoksessa kirjoit. Josef Julius Weikael.

Henkilöt:

KAARLE Södermanlannin herttua;	M. RINTA
ARVID STALARM, Sodanpäämies Suomessa	A. KAUPPI
JUHANI FLEMMING	N. TERHO
OLAVI KLAUNPOIKA	A. MYLLYLA
ERIKKI SOROLAINEN Turun piispa	H. HÄMÄLÄINEN
AMIRAALI SHEEL	A. SALOVAARA
DANIEL HJORT	F. HYRSKE
EBBA STENBOCK Klaus Flemmingin leski	EMMY GRÖNLUND
SIGRID Stålarmin tytär	SAIMI MÄKI
KATRI	HILMA PESONEN
ERKKI BRAHE	V. BLOM
LAURENTIUS PAULINUS	A. SALOVAARA
PIETARI, Wexiön piispa	O. NIEMI
SANANSAATTAJA	L. HIETALA
I:NEN UPSEERI	O. NIEMI
II:NEN ”	V. BLOM
III:MAS ”	K. LAINE
VANGINVARTIA	H. FINBERG
I:NEN PORVARI	E. AARNIO
II:NEN ”	L. VIITASAARI
I:NEN SOTAMIES	D. BOHM
2:NEN ”	J. VÄHÄMÄKI

Soitlaita, Upseereja, Hovipoikia, Lähettiäitä, Turun kansaa

Tapahtuu Turun linnassa ja sen ympäristöllä vuonna 1599.

Pääsymaksut ovat: Ensi rivit $1.00 seuraavat 75c. sita seuraavat 50c. ja loput 35c. - - -

Ompeluseuran iltamat

P. A. S. S. OMPELUSEURAN NAISET TOIMEEN PANEE 26 P. LOKAK. HAUSKAN

Ohjelma-iltaman

JOHON VARMASTI ANSAITSEE YLEISÖN OTTAA OSAA.

OHJELMA ON SEURAAVA:

AVAUSPUHE	Mandi Rinta
RUNO	Anna Laitinen
KUPLETTI	Ida Hahl
PUHE	Sanna Kunnasto
LAULUA	Naisilta
RUNO	Ida Hahl
KERTOMUS	Mandi Rinta
KUPLETTI AKKAIN	—?
JOTAIN	Lydia Koskinen

NÄYTELMÄKAPPAYE:

„Hattu“

Sisäänpääsy 25c

Oletteko unhottaneet

että pian tarvitaan

Port Arhurista.

— Kansalaispapereita, valtakirjoja Suomeen y. m. hankkii R. Smedberg & Co., 105 Secord st. Kivelän talossa.

— Matkapilettejä täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— Kohta istuvat syyskärijät, jonka takia kaikki kansalaispaperitsa haluavat jättäköot anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— Kukkasia sopivia häitä, hautauksiin y. m. myy heimien hinnalla Miss Caisset 223 Arthur st.

— Kaksikymmentä eekkeriä parasta maanviljelysmaata saatavana hyvällä kaupalla Ostolan kontrilla, kolme mailia Port Arthurista. — L. H. Puittinen, 137 Albert st., Port Arthur. (85)

Kaikkia,
joilla on selvittämättömiä asioita osaston ravintolaan, pyydetään hyväntahtoisesti suorittamaan velkansa ennen t. k. loppua.
Kunnioituksella
J. R. Grönlund.

— Myytävänä joukko talouskaluja, sisältäen makuuhuoneen kaluston, keittouunin, urkuharmonin y. m. Kysykää 491 Dawson Road, Port Arthur. (85)

— Muistakaa että S. S. osaston ravintolasta voitte ostaa pilettinne „Daniel Hjort“ näytelmään kartan jälkeen.

— „Hattu“ harjoitus tiistaina sekä keskiviikkona kello 7 täsmälleen. Huomaa! Täsmälleen sillä klo 8 alkaa kumpanakin päivänä „Daniel Hjort“.

— The Co-operative Trading Co:n johtokunnan kokous pidetään tänä iltana. Tärkeitä asioita. Kokoomutaan Temppelin yläsalissa kello 8 illalla.

— „Daniel Hjort“ harjoitus tänään tiistaina, sekä huomenna keskiviikkona klo 8. Kaikkia arvoisia näyttelijöitä pyydetään saapumaan harjoituksiin keskiviikkona, sekä miehet että naiset. Avustajia tarvitaan mahdollisimman paljon. Saapukaa „please“ jotka haluavat tätä jättiläiskappaletta avustaa.

Pilakoff tulee Port Arthuriin.

Fred Pilakoffin „liikkeenhoitaja“ H. J. Mäki on meille ilmoittanut, että Pilakoff tulee Port Arthuriin ensi kuun puolivälin tienoilla. Pilakoffilla kuuluu olevan aikomus saada täällä toimeen suuret painit,' niin, että koettaakaahan pojat „treenata“ jos mielitte pärjätä tuolle kuululle jättiläiselle.

Tulipalo Mariagge hotellin köyhissä.

Viime maanantaita vasten yöllä [illegible] paikkakunnalle. Viimeksi on hän saapunut tänne P. Arthuriin. Tapasin hänet täällä. Nähtyään minut lähti hän juoksemaan vaikka summa mitä olin hänelta saamassa ei ollut kuin muutamia dollareita. Siihenaikaan kun hänelle lainasin rahaa tein työtä 14 dollarin kuukausipalkalla. En katso johdonmukaiseksi kenkätä niitä hikisiä dollareita. Matti Hut kuuluu kalastelevan samaan suuntaan täällä. Kehoitan teitä toverit olemaan varoillanne tällaisen luikkimaisen miehen suhteen.

Piirti Työläisnainen.

„DANIEL HJORT“

historiallinen murhenäytelmä 9:ssä muutoksessa, esitetään ensi lauantaina Temppelissä. Kappale on niin arvokas, ettei se kaipaa puhveja eikä kehumisia. Siinä lienee kyllin kun ilmi tulee se seikka, että näytelmän tekijä tuli mielenvikaan kun ensi kerran näytelmä esitettiin. Hän, nuori toivorikas ruoilia ja kirjailia oli silloin alun kolmannella kymmenellä ja kuolema pelasti hänet vasta hänen ollessaan yli 60 vuotias ukko. Kaiken tämän väliajan oli hän mielenvikaisten parantolassa. Hänen metariteoksensa „Daniel Hjort“ on merkkinäytelmiä joita suomen kansallisteatteri pitää ohjelmassaan kautta aikojen ja koskaan ei näytelmä vanhene.

Nyt kun tämä harvinaisuus me-

Suomalainen Apteekki

ja

ULOSLÄHETYSLIIKE

KALEVA

SISÄLLISESTI KÄYTETTÄVIÄ LÄÄKKEITÄ.

Hinta 25 ja 50c.

1. Alteen Siirappi lasten yskään.
2. Anis roppia yskään.
3. Emäroppia koliikkiin ja sydänalus kipuun.
4. Eetteritärpättiä yskään.
5. Hoffmanin roppia sydänalus kipuun.
6. Hajupihkaroppia koliikkiin.
7. Jäärnerin roppia sudänalus- ja vatsakipuun.
8. Jäärneriä, kuivaa.
9. Kanverttiroppia, kirkasta.
10. Karlsbateri suoloja ruuansulatukseen.
11. Kiinakapselia kylmyyteen.
12. Kalkki kalanmaksaöljyä elttaan ja heikkouteen, lapsille.
13. Kalkkivettä.
14. Kihtiroppia kihtiin ja kolotukseen.

Suomalainen Apteekki KALEVA

295 Bay st. Port Arthur, Ont.

HUOM! Kaikkia tilauksia

Tuoreita kaloja

Lohta, siikaa, „pickels“ ja haukia joka päivä saatavana uudessa kalakaupassa.

The Twin City Fish Market

812 Simpson St., Fort William.

$—$—$—$—$—$—$—$—$

RAHAA LAINATAAN

nopeasti kiinteimistöjä vastaan

John B. Mannerstam.

204 Court St. Puhelin 1139c

Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.

Asioita ajetaan

$—$—$—$—$—$—$—$—$

- - PHONE 758 - -

SUOMALAINEN

Työnvälitys toimisto

TWIN CITY LABOR EXCHANGE.

Korpi & Paju

192 PARK ST., - - - PORT ARTHUR

Kalastajat ja metsästäjät,

Jos haluat saada kantamaksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät

„DANIEL HJORT“

Historiallinen murhenäytelmä 9:ssä muutoksessa kirjoit. Josef Julius Weikselt.

Henkilöt:

KAARLE Södermanlannin herttua;	M. RINTA
ARVID STÅLARM, Sodanpäämies Suomessa	A. KAUPPI
JUHANI FLEMMING	N. TERHO
OLAVI KLAUNPOIKA	A. MYLLYLA
ERIKKI SOROLAINEN Turun piispa	H. HÄMÄLÄINEN
AMIRAALI SHEEL	A. SALOVAARA
DANIEL HJORT	F. HYRSKE
EBBA STENBOCK Klaus Flemmingin leski	EMMY GRÖNLUND
SIGRID Stålarmin tytär	SAIMI MÄKI
KATRI	HILMA PESONEN
ERKKI BRAHE	V. BLOM
LAURENTIUS PAULINUS	A. SALOVAARA
PIETARI, Wexiön piispa	O. NIEMI
SANANSAATTAJA	L. HIETALA
I:NEN UPSEERI	O. NIEMI
II:NEN ”	V. BLOM
III:MAS ”	K. LAINE
VANGINVARTIA	H. FINBERG
I:NEN PORVARI	E. AARNIO
II:NEN ”	L. VIITASAARI
I:NEN SOTAMIES	D. BOHM
2:NEN ”	J. VÄHÄMÄKI

Soitlaita, Upseereja, Hovipoikia, Lähettiläitä, Turun kansaa

Tapahtuu Turun linnassa ja sen ympäristöllä vuonna 1599.

Pääsymaksut ovat: Ensi rivit $1.00 seuraavat 75c. sita seuraavat 50c. ja loput 35c. - - -

Ompeluseuran iltamat

P. A. S. S. OMPELUSEURAN NAISET TOIMEEN PANEE 26 P. LOKAK. HAUSKAN

Ohjelma-iltaman

JOHON VARMASTI ANSAITSEE YLEISÖN OTTAA OSAA.

OHJELMA ON SEURAAVA:

AVAUSPUHE	Mandi Rinta
RUNO	Anna Laitinen
KUPLETTI	Ida Hahl
PUHE	Sanna Kannasto
LAULUA	Naisilta
RUNO	Ida Hahl
KERTOMUS	Mandi Rinta
KUPLETTI AKKAIN	.. —?
JOTAIN	Lydia Koskinen

NÄYTELMÄKAPPAYE:

„Hattu“

Sisäänpääsy 25c

Oletteko unhottaneet

että pian tarvitaan

ulko-ovia ja akkunoita

Antakaa meille tilauksenne tänään.
Meiltä saatte ne oikeen tehtyjä.
Me takaamme ne.

The Vigar-Shear Lumber Co. Ltd.

PORT ARTHUR. Phone 329.

FORT WILLIAM. Phone 762.

Port Arhurista.

— **Kansalaispapereita, valtakirjoja** Suomeen y. m. hankkii R. Smedberg & Co., 105 Secord st. Kivelän talossa.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam. 204 Court st.

— **Kohta istuvat syyskäräjät,** jonka takia kaikki kansalaispaperit:sa haluavat jättäköot anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— **Kukkasia** sopivia häätilaisuuksiin y. m. myy heinien hinnalla Miss Caisset 223 Arthur st.

— **Kaksikymmentä eekkeriä** parasta maanviljelysmaata saatavana hyvällä kaupalla Ostolan kontrilla, kolme mailia Port Arthurista. — L. H. Puittinen, 137 Albert st., Port Arthur. (85)

Kaikkia,
joilla on selvittämättömiä asioita osaston ravintolaan, pyydetään hyväntahtoisesti suorittamaan velkansa ennen t. k. loppua.
Kunnioituksella
J. R. Grönlund.

— **Myytävänä** joukko talouskaluja, sisältäen makuuhuoneen kaluston, keittouunin, urkuharmonin y. m. Kysykää 491 Dawson Road, Port Arthur. (85)

Leijonan suuri lokakuun myynti loppua lähestyessään tarjoaa parhaita kauppa tilaisuuksia. Ainoa kauppa kaupungissa josta voitte saada vahvaa yardia leveää flanellista leninkikangasta 7 yardia dollarilla. Satiini alushameita dollarista ylsöpäin. Naisten liivejä 10 sentistä ylöspäin. Vahvoja miesten aluspaitoja puolella hinnalla. Päivällisliinat ja johon kuuluu 97 kappaletta $6.75. Soppalautasia 5c. tolstalajia 4 kappaletta 25c. taval. hinta 10 kpl. Valkeita marjaastioita 40c. tusina. Valkeita päivällislautasia ja tee vateja seitsemänkymmentä viisi senttiä tusina. Valkeita purkkia (Jugs) 10 sentistä ylöspäin.
Lion Spat 236 Bay st.

— **Muistakaa** että S. S. osaston ravintolasta voitte ostaa pilettinne „Daniel Hjort“ näytelmään kartan jälkeen.

— „**Hattu**“ harjoitus tiistaina sekä keskiviikkona kello 7 täsmälleen. Huomaa! Tiismälleen sillä klo 8 alkaa kumpanakin päivänä „Daniel Hjort“.

— **The Co-operative Trading Co:n** johtokunnan kokous pidetään tänä iltana. Tärkeitä asioita. Kokoonnutaan Temppelin y. Ehaalissa kello 8 illalla.

— „**Daniel Hjort**“ harjoitus tänään tiistaina, sekä huomenna keskiviikkona klo 8. Kaikkia arvoisia näyttelijöitä pyydetään saapumaan harjoituksiin keskiviikkona, sekä miehet että naiset. Avustajia tarvitaan mahdollisimman paljon. Saapukaa „please“ jotka haluavat tätä jättiläiskappaletta avustaa.

Pilakoff tulee Port Arthuriin.

Fred Pilakoffin „liikkeenhoitaja“ H. J. Mäki on meille ilmoittanut, että Pilakoff tulee Port Arthuriin ensi kuun puolivälin tienoilla. Pilakoffilla kuuluu olevan aikomus saada täällä toimeen suuret painit,: niin, että koettakaahan pojat „treenata“ jos mielitte pärjätä tuolle kuululle jättiläiselle.

Tulipalo Mariagge hotellin köykissä.

Viime maanantaita vasten yöllä syttyi Mariaggi hotellin köykissä tulipalo liiaksi kuumennetuista keittouuneista. Palokunnalle annettiin vaarasta hälyytys, mutta sen apua ei tarvittu, kun hotellin palveluskunnan onnistui omin neuvoin saada liekit sammutetuiksi. Hotellin vieraat taisivat jonkun verran säikähtää. Vahinko ei liene suuri.

— **Huomautus** eräille nuorelle miehelle, nimeltä Matt Hut, kotoisin Kaukajoelta, Vaasan läänistä, Suomesta. Tämä Matti Hut kulkiessaan täällä Canadan kultamaalla käyttää epärehellisiä toimenpiteitä, lainaamalla rahoja näiltä työläisnaisilta, lupaamalla vissin määräajan perästä suorittaa takaisin. Tämän maksuajan saavuttua onkin tämä salaperäinen heittiö matkustanut toiselle paikkakunnalle. Viimeksi on hän saapunut tänne P. Arthuriin. Tapasin hänet täällä. Nähtyään minut lähti hän juoksemaan vaikka summa mitä olin hänelle saamassa ei ollut kuin muutamia dollareita. Siihenaikaan kun hänelle lainasin rahaa tein työtä 14 dollarin kuukausipalkalla. En katso johdonmukaiseksi kenkätä niitä hikisiä dollareita. Matti Hut kuuluu kalastelevan samaan suuntaan täällä. Kehoitan teitä toverit olemaan varoillanne tällaisen liukkimaisen miehen suhteen.
Piirti Työläisnainen.

„DANIEL HJORT“

historiallinen murhenäytelmä 9:ssä muutoksessa, esitetään ensi lauantaina Temppelissä. Kappale on niin arvokas, ettei se kaipaa puhveja eikä kehumisia. Siinä lienee kyllin kun ilmi tulee se seikka, että näytelmän tekijä tuli mielenvikaan kun ensi kerran näytelmä esitettiin. Hän, nuori toivorikas ruoilia ja kirjailia oli silloin alun kolmannella kymmenellä ja kuolema pelasti hänet vasta hänen ollessaan yli 60 vuotias ukko. Kaiken tämän väliajan oli hän mielenvikaisten parantolassa. Hänen metariteoksensa „Daniel Hjort“ on merkkinäytelmiä joita suomen kansallisteatteri pitää ohjelmassaan kautta aikojen ja koskaan ei näytelmä vanhene.

Nyt kun tämä harvinaisuus menee ensi-lauantaina, kenenkään ei pitäisi jäädä jois. Ensiksikin se on harvinaisen hyvä, toiseksi osaston rahavarat kipeästi kaipaavat kaikkien suomalaisten avustusta. Lähemmin aiheen suhteen ensi perjantai lehdessä.

„äffä“.

PORT ARTHURIN VALTUUSTOSTA.

Valtuusto luovuttanut vaunuuthaalle takaisin kymmenen tuhannen dollarin takuun vaikka tehdas ei ole vielä valmiskaan.

Viime perjantai-iltasessa valtuuston kokouksessa päätettiin maksaa R. M. ja G. sairaalan velkakirjojen korko, koska sanotun sairaalan johtokunta on kykenemätön maksamaan niitä.

Suomalainen Apteekki ja ULOSLÄHETYSLIIKE KALEVA

SISÄLLISESTI KÄYTETTÄVIÄ LÄÄKKEITÄ.
Hinta 25 ja 50c.

1. Alteen Siirappi lasten yskään.
2. Anis roppia yskään.
3. Emäroppia koliikkiin ja sydänalus kipuun.
4. Eetteritärpättiä yskään.
5. Hoffmanin roppia sydänalus kipuun.
6. Hajupihkaroppia koliikkiin.
7. Jäärnerin roppia sudänalus. ja vatsakipuun.
8. Jäärneriä, kuivaa.
9. Kanverttiroppia, kirkasta.
10. Karlsbateri suoloja ruuansulatukseen.
11. Kiinakapselia kylmyyteen.
12. Kalkki kalanmaksaöljyä elttaan ja heikkouteen, lapsille.
13. Kalkkivettä.
14. Kihtiroppia kihtiin ja kolotukseen.

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Port Arthurin vuunutehdas yhtiön kirjuri lähettämässään kirjeessä pyysi, että se $10,000, joka annettiin takuuksi kaupungin taa silloin kun yhtiö alkoi hommata tehdasta tänne, olisi nyt palautettava, koska yhtiö on pitänyt lupauksensa ja nyt jo on kuluttanut tehtaan rakentamiseen 65,000 dollaria seuturille. Majuri Ray sanoi, että kontrahdissa määrätään sanottu summa palautettavaksi vasta sitte, kun tahdas on siinä kunnossa, että työt siellä voidaan alkaa. Siitä huolimatta ehdotettiin ja päätettiin, että summa nyt jo luovutetaan yhtiölle. — Tosiasiakin, ellei tuota summaa olisi nyt jo luovutettu takasi, niin Port Arthurin hallitus olisi menettänyt hyvän maineensa lalijain antajana.

The Roemae yhtiö ilmoitti valtuustolle, että Fort Williamin tien kivittäminen on keskeytynyt, kun kivimurtimolta ei ole voitu tuoda tarvittavassa määrässä kiviä. Majuri Ray sanoi, että kaupunki

(Jatk. 5:llä sivulla).

Tuoreita kaloja

Lohta, siikaa, „pickels“ ja haukia joka päivä saatavana uudessa kalakaupassa.

The Twin City Fish Market
812 Simpson St., Fort William.

$—$—$—$—$—$—$—$
RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteimistöjä vastaan
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.
$—$—$—$—$—$—$—$

- - PHONE 758 - -
SUOMALAINEN
Työnvälitys toimisto
TWIN CITY LABOR EXCHANGE.
Korpi & Paju
192 PARK ST., - - - PORT ARTHUR

Kalastajat ja metsästäjät,

Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä pariinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäsi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjettäni.
H.,
Box 300, Chester, Mass.